

POWIAT CHOSZCZEŃSKI

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030

Choszczno 2016

Spis treści

Wstęp	4
1. Wizja Powiatu choszczeńskiego – na lata 2016 - 2030	7
2. Misja Powiatu choszczeńskiego – na lata 2016 – 2030	8
3. Cele strategiczne i kierunkowe rozwoju Powiatu	9
3.1. Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej	9
Cel operacyjny 3.1.1. Organizacja sprawnego systemu drogowego	10
Cel operacyjny 3.1.2. Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej.....	10
Cel operacyjny 3.1.3. Wysoka jakość infrastruktury społecznej gwarancją atrakcyjności inwestycyjnej Powiatu.....	11
3.2. Cel strategiczny 2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy.....	11
3.3. Cel strategiczny 3. Wzrost tożsamości i spójności społecznej mieszkańców Powiatu.....	12
Cel operacyjny 3.3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz unowocześnienie administracji.....	12
Cel operacyjny 3.3.2. Rozwój otwartej i twórczej społeczności lokalnej aktywnie uczestniczącej w życiu publicznym.....	13
Cel operacyjny 3.3.3. Opieka i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym oraz przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej.....	14
3.4. Cel strategiczny 4. Rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych ...	14
Cel operacyjny 3.4.1. Ochrona i racjonalne wykorzystywanie walorów środowiska naturalnego	15
Cel operacyjny 3.4.2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej Powiatu.....	16
3.5. Cel strategiczny 5. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich	16
4. Źródła finansowania Strategii	18
5. Spójność z innymi dokumentami strategicznymi	19
5.1. Strategia Rozwoju Kraju 2020	19
5.2. Polska 2030 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (Trzecia fala nowoczesności).....	20
5.3. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020	21
6. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii	23
6.1. Monitoring.....	23
6.2. Ewaluacja	24
6.3. Wskaźniki osiągnięcia celów	25
6.4. Procedura aktualizacji Strategii	27
Podsumowanie	29

Załącznik nr 1 Diagnoza społeczno-gospodarcza powiatu choszczeńskiego	30
1. Warunki przyrodnicze i naturalne	30
2. Demografia.....	30
2.1. Liczba ludności wg gmin wchodzących w skład Powiatu.....	31
2.2. Struktura ludności.....	32
2.3. Przyrost naturalny.....	34
2.4. Migracja ludności na pobyt stały.....	35
3. Choszczeński rynek pracy w latach 2009-2014	36
3.1. Struktura bezrobocia.....	36
3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych w latach 2010 – 2014	42
4. Infrastruktura społeczna	47
4.1. Edukacja	47
4.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	59
4.3. Bezpieczeństwo publiczne.....	67
4.4. Kultura.....	72
4.5. Sport	75
4.6. Turystyka i rekreacja	80
4.7. Dziedzictwo kulturowe.....	83
5. Infrastruktura techniczna	83
5.1. Budownictwo mieszkaniowe i zarządzanie nieruchomościami	83
5.2. Drogi i transport	86
5.3. Połączenia kolejowe	93
5.4. Gospodarka wodno-ściekowa.....	94
5.5. Gospodarka odpadami	97
5.6. Zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłownictwo.....	97
5.7. Zaopatrzenie w gaz.....	98
6. Gospodarka.....	100
7. Rolnictwo i gospodarka leśna.....	106
8. Sytuacja finansowa Powiatu choszczeńskiego i jego gmin.....	108
Załącznik nr 2 Analiza SWOT	113
Załącznik nr 3 Analiza ankiet wśród gimnazjalistów powiatu choszczeńskiego	117
Załącznik nr 4 Analiza ankiet wśród maturzystów	121
Załącznik nr 5 Analiza ankiet wśród mieszkańców powiatu.....	127
Spis tabel	131
Spis wykresów.....	133

Wstęp

Istotnym zadaniem Strategii jest stworzenie pola koordynacji działań pomiędzy samorządami w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć, realne oddziaływanie na administrację wojewódzką i w pewnym zakresie rządową, udział społeczności powiatu w dialogu społecznym, dotyczącym rozwoju regionu, gminy i powiatu.

Podstawą prawną tych działań są ustawy o samorządzie powiatu, zasadach prowadzenia polityki rozwoju, planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ich realizacja odbywa się m.in. poprzez opracowanie Strategii rozwoju powiatu i powiatowych programów. Strategia jest zatem dokumentem, na podstawie którego powiat kształtuje i realizuje swą politykę rozwoju, wytycza kierunki tej polityki oraz określa strategiczne cele, które mają być osiągnięte w założonym horyzoncie czasowym, w wyniku realizacji celów operacyjnych. Jest dokumentem pełniącym funkcję pomostową między strategiami gminnymi a strategią województwa, która uwzględnia założenia polityki regionalnej państwa.

Na podstawie Strategii prowadzone są wszelkie działania rozwojowe na terenie powiatu o znaczeniu ponadlokalnym. Jest też ona dokumentem do przygotowania powiatowych strategii sektorowych, programów operacyjnych i długofalowych planów określających kierunki działań w obszarze powiatu. Pełni rolę pomocową do przygotowania strategii na poziomie samorządu gminnego oraz innych dokumentów programowych. Jednak za najważniejszą funkcję Strategii powiatu uznaje się kreowanie polityki, której głównym celem jest wyrównywanie lokalnych dysproporcji rozwojowych w sensie społecznym, gospodarczym i przestrzennym z wykorzystaniem publicznych środków finansowych, w tym unijnych oraz pozyskiwanie inwestorów, którzy poprzez tworzenie nowych miejsc pracy mogą wpłynąć na rozwój gospodarczy powiatu.

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030 powstała w wyniku pracy grup złożonych z Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030, w skład którego wchodziłi przedstawiciele Powiatu, kierownicy wydziałów Starostwa Powiatowego wraz z kierownikami jednostek organizacyjnych oraz Grupy roboczej – składającej się z pracowników Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Choszcznie. Proces budowania Strategii rozpoczął w maju 2015 r., a zakończono w czerwcu 2016 r. Prace nad Strategią obejmowały następujące etapy:

1. Spotkania informacyjne Zespołu ds. opracowania Strategii Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030.
1. Opracowanie formularzy badawczych i przeprowadzenie badań.
2. Opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej.
3. Opracowanie analizy SWOT.
4. Spotkanie informacyjne z radnymi Rady Powiatu w Choszcznie.
5. Konsultacje społeczne projektu Strategii.

Główne determinanty założeń strategicznych, które zdecydowały o zaprogramowanych w Strategii rozwiązaniach, kształtują się następująco:

1. Wewnętrzne:

- a) specyfika powiatu jako jednostki samorządu terytorialnego;

- b) zasoby materialne oraz stan techniczny Powiatu choszczeńskiego;
- c) poziom rozwoju i innowacyjności usług publicznych świadczonych przez Powiat choszczeński.

2. Zewnętrzne:

- a) założenia strategiczne dokumentów o zasięgu międzynarodowym, krajowym i regionalnym;
- b) dostęp do kapitału, w tym zewnętrznych źródeł finansowania;
- c) wzrost znaczenia partnerskich modeli współpracy.

3. Inne:

- a) wzrost znaczenia takich zjawisk jak informatyzacja i ekologia.

Dokument składa się z części programowej, stanowiącej najważniejszy rezultat procesu budowania Strategii, zawierającej wizję, misję, cele strategiczne oraz cele operacyjne wraz z proponowanymi działaniami. Część programowa zawiera również wskaźniki realizacji, opis finansowania, analizę spójności z innymi dokumentami strategicznymi oraz szczegółową procedurę monitorowania i ewaluacji.

Integralnym elementem Strategii są załączniki:

1. Załącznik nr 1: Sytuacja społeczno-ekonomiczna Powiatu choszczeńskiego,
2. Załącznik nr 2: Analiza SWOT,
3. Załącznik nr 3-5: Analizy ankiet wśród poszczególnych grup badawczych.

Wskazane w Strategii cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań znajdują swoje odzwierciedlenie w przeprowadzonej szerokiej analizie stanu aktualnego Powiatu choszczeńskiego oraz zasobów, jakimi dysponuje jego samorząd. Założenia Strategii w pełni wpisują się w wizję i cele strategiczne rozwoju regionu zachodniopomorskiego oraz ogólne kierunki rozwoju dla Polski. Budując Strategię przyjęto zasadę, że wszystkie zidentyfikowane kierunki działania powinny co do zasady odnosić się bezpośrednio do realnych możliwości funkcjonowania i kompetencji samorządu powiatowego.

W okresie od 17 maja do 7 czerwca 2016 r. został upubliczniony projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W czasie tym nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do przedłożonego projektu dokumentu.

Opracowana „Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016 - 2030” spełniać będzie kilka zasadniczych funkcji.

Po pierwsze - będzie to ważny materiał informacyjny dla inwestorów, prezentujący kierunki rozwoju powiatu, jego społeczeństwa i gospodarki.

Po drugie - strategia jako program działania stanowić będzie podstawę dobrego zarządzania przez administrację samorządową. Sformułowanie misji i celów strategicznych jest punktem wyjścia do ustalenia programów operacyjnych, jest także podstawą do zarządzania określonymi zasobami materialnymi i finansowymi. Ponadto daje szansę trafnego wydatkowania środków własnych, ubiegania się o środki krajowe oraz pomocowe Unii Europejskiej i międzynarodowych instytucji finansowych.

Należy pamiętać, iż w trakcie jej realizacji mogą pojawić się różnego rodzaju problemy utrudniające osiągnięcie założonych celów. Dotyczy to zwłaszcza różnego stopnia

utożsamiania się władz gmin z celem strategicznym tego dokumentu. W tym celu dialog partnerów i udział władz gmin w budowie strategii ma fundamentalne znaczenie.

Zasadniczym kryterium oceny wartości Strategii jest realny i konstruktywny wpływ na rozwój społeczeństwa. Strategia jest formą umowy społeczno-instytucjonalnej, której przygotowanie, realizacja i niezbędne modyfikacje następują w miarę zmieniających się warunków społeczno- gospodarczych.

Wizja Powiatu choszczeńskiego – na lata 2016 - 2030

Wyznaczenie wizji i misji jest nieodzownym elementem budowy spójnej i kompletnej strategii rozwoju. Wizja i misja łączą aktualnie zdiagnozowane problemy Powiatu choszczeńskiego z perspektywą stanu idealnego, leżącego w jego możliwościach. Dlatego też wizja określa stan docelowy, do którego władze lokalne oraz partnerzy będą dążyć, wykorzystując możliwości płynące z posiadanych zasobów własnych oraz szans jakie będą się pojawiały w otoczeniu. Stan docelowy, jaki jest zawarty w wizji przewiduje stworzenie warunków dla trwałego rozwoju funkcji administracyjnych, gospodarczych i turystycznych Powiatu choszczeńskiego. Wizja wyraża generalne dążenia władz i społeczeństwa Powiatu w postaci obrazu jego przyszłości.

Wizja przyszłości Powiatu jest równocześnie wyrazem wiary we własne siły i możliwości rozwoju, mających swe źródło w uświadomionych atutach i szansach, jakie są możliwe do wykorzystania w długiej perspektywie oraz słabościach i zagrożeniach, które należy przezwyciężyć lub przynajmniej złagodzić intensywność ich oddziaływania.

***Powiat choszczeński - stwarza możliwości dla rozwoju mieszkańcom
i przedsiębiorcom, co sprzyja rozwojowi gospodarczemu***

1. Misja Powiatu choszczeńskiego – na lata 2016 – 2030

Misja Powiatu choszczeńskiego jest nadrzędnym celem funkcjonowania społeczności lokalnej. Określa ona zasadnicze kierunki rozwoju Powiatu, wskazuje, do czego Powiat będzie zmierzać w określonym horyzoncie czasowym. Misja wyznacza działania rozwojowe w powiecie oraz informuje wszystkich interesariuszy zainteresowanych rozwojem Powiatu, w jaki sposób zmierza się do uzyskania zamierzonych celów i wartości.

Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego, w podejmowanych we współpracy z różnymi podmiotami działającymi na terenie Powiatu – organizacjami pozarządowymi, liderami powiatu, instytucjami publicznymi, przedsiębiorcami, grupami nieformalnymi mieszkańców i partnerstwem lokalnym.

Powiat choszczeński – obszar tworzący możliwości dla dynamicznego rozwoju naszych największych szans czyli rolnictwa, turystyki, przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu jego walorów i dostępnej pomocy zewnętrznej

2. Cele strategiczne i kierunkowe rozwoju Powiatu

Cele strategiczne określają treść rozwiązania problemów strategicznych (odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?). Zakładają sformułowanie określonych celów operacyjnych (odpowiadają na pytanie: w jaki sposób to osiągnąć?, wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych), a następnie celów szczegółowych, czyli zadań. Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania strategii rozwoju, posiadają więc określone ramy organizacyjne. Wynikają one z Wieloletnich Planów Finansowych.

W wyniku analizy materiałów opracowanych na potrzeby Strategii, wyodrębniono pięć obszarów strategicznego rozwoju Powiatu choszczeńskiego:

1. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.
2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy.
3. Wzrost tożsamości i spójności społecznej mieszkańców powiatu.
4. Rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych.
5. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

2.1. Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

Infrastruktura techniczna zaspakaja różne potrzeby. Zalicza się do niej m.in.: linie kolejowe i stacje, drogi, mosty, linie telefoniczne, placówki pocztowe, linie energetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, mieszkania, pomieszczenia (administracyjne, handlowe, produkcyjne i usługowe), wodociągi, kanalizację, oczyszczalnie ścieków, urządzenia redukujące emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych itp. Ważną rzeczą w infrastrukturze jest nie tylko jej ilość, ale również jakość oraz dostępność w czasie i przestrzeni co niewątpliwie jest jednym z podstawowych elementów warunkujących atrakcyjność inwestycyjną danej jednostki samorządowej.

Infrastruktura społeczna z kolei służy bezpośrednio rozwojowi przedsięwzięć gospodarczych, głównie jednak zaspakaja potrzeby społeczne i kulturalne. Poprzez infrastrukturę społeczną rozumie się urządzenia i instytucje świadczące usługi jednostkowe w sposób zorganizowany w zakresie oświaty i wychowania (szkoły, przedszkola, żłobki), upowszechniania kultury (instytucje kultury, kina, domy kultury, biblioteki, muzea itp.), ochrony zdrowia (ośrodki zdrowia, apteki i punkty apteczne), opieki społecznej, kultury fizycznej i turystyki. Obejmuje ona również instytucje świadczące usługi, zatrudnionych w nich pracowników, stosowane rozwiązania organizacyjne i obowiązujące prawne uregulowania ich działalności. Trudno sobie wyobrazić życie mieszkańców bez istnienia i należytego funkcjonowania tych placówek.

Cel operacyjny 3.1.1. Organizacja sprawnego systemu drogowego

Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i zwiększenie dostępności transportowej poprzez tworzenie spójnej, zrównoważonej i przyjaznej mieszkańcom sieci dróg powiatowych.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych i gminnych ze szczególnym uwzględnieniem niechronionych użytkowników dróg,
- podniesienie standardów technicznych dróg powiatowych i gminnych, a co za tym idzie ich parametrów technicznych poprzez: przebudowę, remont lub zmianę nawierzchni dróg,
- budowę ścieżek rowerowych,
- regulację stanów prawnych dróg,
- tworzenie warunków do powstania zbiorowej komunikacji lokalnej.

Cel operacyjny 3.1.2. Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- tworzenie warunków do zwiększenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne,
- powiększenie zasobów budownictwa komunalnego, w tym szczególności budownictwa socjalnego,
- tworzenie i rozbudowa regionalnych sieci infrastruktury informacyjnej, realizowanych w powiązaniu z przedsięwzięciami o charakterze krajowym i regionalnym (poprzez m.in. informacyjne: systemy, normy, zasady, instytucje, struktury oraz urządzenia techniczne wspierające procesy gromadzenia, przetwarzania i przekazywania informacji)
- promowanie rozwiązań techniczno – organizacyjnych z zakresu nowych technologii komunikacyjnych w działalności samorządowej administracji publicznej,
- tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu,
- budowę lub rozbudowę lokalnych szerokopasmowych sieci, współdziałających z sieciami regionalnymi lub krajowymi,
- rozwój infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania społeczeństwa.

Cel operacyjny 3.1.3. Wysoka jakość infrastruktury społecznej gwarancją atrakcyjności inwestycyjnej Powiatu

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- dostosowanie bazy edukacyjnej do zmieniających się standardów i potrzeb – modernizacja budynków, doposażenie sal szkoleniowych,
- utworzenie Centrum Kształcenia Zawodowego,
- stworzenie centralnego ośrodka dla sportu – Kajak Polo,
- rozbudowę i modernizację infrastruktury pomocy społecznej,
- likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych,
- rozwój infrastruktury ochrony zdrowia, zwiększenie jakości świadczonych usług – modernizacja obiektów służby zdrowia,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług medycznych i lekarzy specjalistów,
- wyposażenie jednostek służby zdrowia w nowoczesny sprzęt diagnostyczny, medyczny i rehabilitacyjny,
- rozwijanie usług rehabilitacyjnych i opiekuńczych ludzi starszych,
- zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej na obszarach wiejskich,
- wdrażanie intensywnych akcji z zakresu profilaktyki zdrowotnej i wczesnej diagnostyki.
- przebudowę i modernizację budynku przy ul. Wyzwolenia

2.2. Cel strategiczny 2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy

Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy w dużej mierze zależy od potencjału lokalnych firm, dostępności zasobów oraz koniunktury globalnej. Przedsiębiorczość nie jest domeną przedsiębiorstw prywatnych, ale również samorządów lokalnych. Aby na lokalnym terytorium następował wzrost gospodarczy istotne jest, aby procesy decyzyjne następowały we współdziałaniu władz samorządowych i środowisk biznesowych. Takie współdziałanie pozwala na osiągnięcie przewagi konkurencyjnej gminy, czy też powiatu, wykorzystywanie unikalnych kombinacji czynników i działanie w warunkach zgody na ryzyko, efektywność, a wreszcie poprawę dynamiki finansów lokalnych.

Tworząc sprzyjające warunki i odpowiedni wizerunek, możemy przyczynić się pośrednio do wzrostu liczby podmiotów gospodarczych na swoim terenie oraz kształtować cechy przedsiębiorcze wśród mieszkańców.

Podstawowym i bezpośrednim celem działań projektowanych w ramach niniejszego celu operacyjnego jest zwiększenie liczby miejsc pracy, a więc ograniczenie bezrobocia poprzez aktywne działania związane z poprawą warunków tworzenia miejsc pracy i zwiększania zatrudnienia. Celem pośrednim jest także rozwój przedsiębiorczości, rozumiany

zarówno jako zwiększanie liczby zarejestrowanych podmiotów, jak i zwiększanie potencjału podmiotów już funkcjonujących. Rozwój przedsiębiorczości oraz ograniczanie bezrobocia wpłyną też w sposób bezpośredni i pośredni na kondycję finansową gminy/powiatu oraz wpłyną na zmniejszenie liczby osób odpływających z terenu Powiatu choszczeńskiego.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- stworzenie warunków dla inwestorów zewnętrznych poprzez przygotowanie terenów pod inwestycje,
- stworzenie profesjonalnego systemu obsługi inwestora oraz pakietu zachęt inwestycyjnych i ulg podatkowych,
- podniesienie poziomu współpracy pomiędzy wszystkimi jednostkami samorządowymi w Powiecie w zakresie wspierania przedsiębiorczości,
- rozwój odpowiednio sprofilowanego szkolnictwa zawodowego – współpraca z przedsiębiorcami,
- podniesienie poziomu aktywności i mobilności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez szkolenia, staże, poradnictwo zawodowe i rozpowszechnianie informacji o dostępnych ofertach,
- wsparcie przedsiębiorców z terenu Powiatu choszczeńskiego w ramach możliwości skorzystania z instrumentów finansowych – środków unijnych, poszukiwania kontrahentów, innowacyjnych rozwiązań technologicznych itp.,
- promocję gospodarczą Powiatu.

2.3. Cel strategiczny 3. Wzrost tożsamości i spójności społecznej mieszkańców Powiatu

Człowiek, odczuwający więzi łączące go z konkretnym terytorium, postrzega je jako część siebie, jako własną przestrzeń, a to staje się fundamentem jego tożsamości terytorialnej. Spójność społeczna to (m.in. w rozumieniu Rady Europy) „możliwość zapewniania przez społeczeństwo stosunkowo wysokiej jakości życia swoim członkom, oraz zmniejszanie różnic pomiędzy standardami i unikanie nierówności społecznych”.

W tym znaczeniu społeczeństwo spójne to wspólnota wolnych, wspierających się nawzajem ludzi, którzy dążą do tych wspólnych celów metodami demokratycznymi. Spójność społeczna polega nie tylko na zwalczaniu wykluczenia społecznego i ubóstwa. Chodzi tu również o tworzenie solidarności w społeczeństwie, tak by zminimalizować wykluczenie, zwalczać wykluczenie za pomocą prewencji, jak i „leczenia”.

Cel operacyjny 3.3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz unowocześnienie administracji

Potencjał ochronny tworzą: wymiar sprawiedliwości, służby specjalne, straże i inspekcje wyspecjalizowane w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego, służby ratownictwa i ochrony ludności, elementy zarządzania kryzysowego, służby graniczne oraz

inne instytucje, których pośrednim lub bezpośrednim zadaniem jest ochrona bezpieczeństwa publicznego.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- zacieśnienie współpracy między służbami, inspekcjami a szkołami w zakresie prewencji i bezpieczeństwa publicznego,
- zwiększenie poziomu świadomości dot. istniejących i dostępnych form pomocy w sytuacjach kryzysowych z naciskiem na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przestępczości wśród nieletnich,
- doposażenie w specjalistyczny sprzęt i pojazdy jednostek straży pożarnej, policji oraz innych jednostek samorządowych,
- zapewnienie sprawnego działania administracji publicznej przyjaznej obywatelowi i zorientowanej na klienta,
- wdrażanie skutecznego systemu e-administracji poprzez wprowadzania i rozwijanie nowoczesnych systemów informatycznych, wdrażanie i standaryzację usług i procedur on-line oraz ułatwienie dostępu do elektronicznej informacji publicznej.

Cel operacyjny 3.3.2. Rozwój otwartej i twórczej społeczności lokalnej aktywnie uczestniczącej w życiu publicznym

Ważnym elementem dla procesów rozwojowych Powiatu jest zwrócenie działań w kierunku społeczeństwa obywatelskiego. Podstawowym celem aktywności lokalnej jest rozwój społeczny poprzez integrację i aktywizację społeczną w różnych zakresach. Rozwój lokalny jest niezbywalnym elementem rozwoju społeczno – gospodarczego kraju, regionu, społeczności lokalnej. Dzięki niemu realizacja interesantów indywidualnych i ogólnospołecznych dokonuje się przy wykorzystaniu lokalnych zasobów i czynników rozwoju. Oznacza to, że proces ten powinien być programowany, sterowany, wdrażany i modyfikowany przez struktury samorządowe, współpracujące z nimi instytucje właściwego szczebla oraz reprezentantów społeczeństwa lokalowego.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- wsparcie organizacji imprez i wydarzeń kulturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem imprez o charakterze ponadlokalnym i angażujących lokalnych twórców i artystów,
- opracowanie i wdrożenie spójnej edukacji lokalnej w szkołach na terenie Powiatu oraz interdyscyplinarnych programów i ścieżek edukacyjnych,
- organizację imprez kojarzących się z Powiatem choszczeńskim i tworzących jego markę,
- aktywizację środowisk kulturalnych, twórczych i grup folklorystycznych,
- stworzenie systemu wsparcia dla młodych zdolnych lokalnych artystów,
- współpracę międzynarodową, transgraniczną i regionalną,
- budowanie społeczeństwa informacyjnego i uczącego się.

Cel operacyjny 3.3.3. Opieka i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym oraz przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej

Obecnie nasze społeczeństwo starzeje się i za kilkanaście lat około jedną trzecią mieszkańców województwa zachodniopomorskiego będą stanowić ludzie powyżej 60. roku życia. Cała Europa podlega temu nieuchronnemu procesowi. Mimo wszechobecnego kultu zdrowia i młodości starzenie się społeczeństw staje się bezdyskusyjnym faktem. Wiąza się z nim dwa bardzo ważne aspekty – kulturowy i ekonomiczny. Z jednej strony wydłuża się średnia długość naszego życia, z drugiej będzie coraz mniej osób w tzw. „wieku produkcyjnym”. Tym samym musimy zadbać o odpowiednią aktywność osób starszych, w każdym znaczeniu tego słowa – zawodowym, intelektualnym i fizycznym.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- wprowadzenie i rozwijanie alternatywnych form opieki nad ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi np. opieka domowa, opieka dzienna, paliatywna, warsztaty, integracyjne kluby,
- pobudzenie i wspieranie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wspieranie integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną,
- rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin w sytuacjach kryzysowych (rozwój pomocy instytucjonalnej, poradnictwa, programów itd.),
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup wymagających szczególnego wsparcia i zagrożonych tym zjawiskiem,
- przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej,
- rozwój kadr i służb pomocowych oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,
- nawiązywanie i rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego działającymi w obszarze polityki społecznej,
- rozwijanie i modernizacja infrastruktury pomocy społecznej.

2.4. Cel strategiczny 4. Rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych

Powiat choszczeński to doskonałe miejsce do uprawiania wszelkich form turystyki. Bogactwo jezior to raj dla zwolenników sportów wodnych, wędkarstwa i myślistwa, a także krajoznawców szukających wypoczynku na łonie natury. Liczne szlaki turystyczne prowadzące przez piękne tereny Ziemi Choszczeńskiej to wymarzone miejsce dla miłośników turystyki pieszej i rowerowej.

Działania podążające w kierunku rozwoju turystyki przyczynią się do rozkwitu gospodarczego Powiatu opartego na bogatym potencjale walorów przyrodniczych i kulturowych oraz zasobach ludzkich. Poprzez zrównoważony rozwój pozwolimy ochronić obszary przyrodniczo i kulturowo cenne, a także umocnimy tożsamość opartą na historii i kulturze oraz tradycjach. Rozwój turystyki da szansę na zaktywizowanie obszarów

wiejskich. Zintegrowane działania w procesie tworzenia i promocji produktów turystycznych sprawiają, że Powiat choszczeński będzie regionem znanym i chętnie odwiedzanym przez turystów zarówno krajowych i zagranicznych oraz miejscem wypoczynku jego mieszkańców.

Cel operacyjny 3.4.1. Ochrona i racjonalne wykorzystywanie walorów środowiska naturalnego

Jednym z podstawowych elementów zrównoważonego rozwoju jest podejmowanie działań ukierunkowanych na ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego oraz dóbr kultury. Ochrona walorów przyrodniczych i kulturalnych determinuje realizację wielu przedsięwzięć w tym dotyczących rozwoju turystyki, rolnictwa i gospodarki.

Zadania określone poniżej zgodne są z celami, kierunkami i zakresem działań jakie zostały przedstawione w „Powiatowym Programie Opieki nad Zabytkami Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016 – 2020” oraz „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019”.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- infrastrukturalne projekty na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego,
- edukacyjne, doradcze i finansowe wsparcie dla mieszkańców podejmujących działania prośrodowiskowe w swoich gospodarstwach domowych,
- poprawę zachowań proekologicznych mieszkańców Powiatu,
- współpracę z gminami i głównym dystrybutorem w celu stworzenia lokalnych planów zaopatrzenia w energię elektryczną,
- dbanie o bezpieczeństwo energetyczne (alternatywne źródła energii),
- wspieranie gmin Powiatu choszczeńskiego w podnoszeniu jakości wody dostarczanej mieszkańcom,
- stworzenie warunków do rozwoju przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach na których nie istnieje ekonomiczne uzasadnienie budowy zbiorczego systemu kanalizacji,
- prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomych, będących własnością jednostek samorządów terytorialnych,
- wspieranie działań mających na celu montaż systemów zabezpieczeń ppoż. oraz antywłamaniowych dla obiektów najcenniejszych zabytków w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego oraz Policją i Strażą Pożarną,
- oznakowanie obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków w postaci znaków informacyjnych umieszczanych przez Starostę w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- promocję dziedzictwa kulturowego,
- współpracę z instytucjami działającymi w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz rozwoju turystyki w Powiecie choszczeńskim.

Cel operacyjny 3.4.2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej Powiatu

Szczególne szanse dla rozwoju turystyki na analizowanym obszarze stanowią warunki do rozwoju turystyki aktywnej, jednocześnie obszar jest idealny do rozwijania turystyki weekendowej, krótkoterminowej jak i długoterminowej. Taki model turystyki zbieżny jest z ogólnymi tendencjami rozwoju. Wzrasta w niej świadomość i znaczenie zagadnień ekologicznych, kulturowych i zdrowego trybu życia. Powoduje to wzrost zapotrzebowania na różnorodne i dostosowane do potrzeb produkty turystyczne. We wszystkich tych aspektach obszar objęty analizą może pozytywnie odpowiedzieć na występujące zapotrzebowanie.

Zadania określone poniżej zgodne są z celami, kierunkami i zakresem działań jakie zostały przedstawione w „Strategii rozwoju turystyki Powiatu Choszczeńskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016-2020”.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- wspieranie rozbudowy infrastruktury turystycznej na terenie Powiatu umożliwiającej przedłużenie sezonu turystycznego,
- opracowanie kompleksowej i zróżnicowanej oferty przyciągającej na teren Powiatu osoby zainteresowane różnorodnymi formami turystyki i wypoczynku oraz wydłużającej sezon turystyczny,
- rozwój i modernizacja bazy noclegowej dostosowanej do różnych potrzeb turystów: gospodarstwa agroturystyczne, place biwakowe, pokoje gościnne, pensjonaty,
- wsparcie tworzenia kompleksowej oferty turystycznej: inwentaryzacja lokalnych zasobów, atrakcji, bazy noclegowej i turystycznej, powiązanie poszczególnych elementów i stworzenie ofert turystycznych, zapewnienie dostępu do informacji o ofercie turystycznej,
- rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej: rowerowej, kajakowej, itp. (ścieżki, wiaty, przystanie, wypożyczalnie sprzętu, punkty informacyjne itd.),
- wypracowanie i promocję lokalnych produktów turystycznych,
- inicjowanie i koordynację działań związanych z rozwojem turystyki, rekreacji i kultury na poziomie Powiatu.

2.5. Cel strategiczny 5. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich

Podniesienie konkurencyjności Powiatu poprzez przyspieszenie rozwoju społeczno – ekonomicznego obszarów wiejskich i rolnictwa oraz wzrost poziomu życia mieszkańców wsi Powiatu choszczeńskiego.

Realizacja powyższego celu powinna obejmować m.in.:

- poprawę konkurencyjności oraz wspieranie działań przyspieszających trwały i zrównoważony rozwój rolnictwa z jednoczesnym wzmocnieniem bazy przetwórstwa rolno – spożywczego,
- pomoc rolnikom w tworzeniu i funkcjonowaniu grup producenckich,
- promocję i rozwój rolnictwa ekologicznego,

- stworzenie systemu promocji produktów rolnych,
- włączenie produktów rolnych wytwarzanych na terenie Powiatu do systemu promocji gospodarczej i turystycznej, co uatrakcyjni ofertę promocyjną oraz upowszechni lokalną produkcję rolną.
- poprawę ilościową i jakościową infrastruktury produkcyjnej, technicznej i społecznej dla wzmocnienia konkurencyjności obszarów wiejskich,
- poprawę warunków edukacji oraz rozwoju zawodowego i aktywności społecznej mieszkańców obszarów wiejskich.

3. Źródła finansowania Strategii

Najważniejszym źródłem finansowania działań strategicznych będą środki z funduszy unijnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności). Ocenia się, że samorządy województwa zachodniopomorskiego oraz inne podmioty gospodarcze i organizacje pozarządowe w latach 2014-2020 będą mogły otrzymać w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020 ponad 6,7 mld zł. W finansowaniu działań Strategii niezbędne będzie zaangażowanie prywatnych środków, w tym pochodzących z bezzwrotnych i zwrotnych funduszy oraz rozwój instrumentów finansowych opartych na partnerstwie publiczno-prywatnym.

Źródła finansowania Strategii Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030:

1. Środki własne Powiatu choszczeńskiego.
2. Krajowe i zagraniczne mechanizmy finansowe, w tym:
 - środki finansowe transferowane w ramach Perspektywy Finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020;
 - środki finansowe transferowane w ramach Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego;
 - inne zagraniczne środki finansowe;
 - krajowe środki finansowe;
 - inne źródła finansowania.
3. Komercyjne instrumenty finansowe, w tym:
 - pożyczki i kredyty bankowe;
 - leasing finansowy;
 - inne.

4. Spójność z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030 jest dokumentem spójnym wewnątrznie, jak również wykazującym wysoki poziom spójności ze strategicznymi dokumentami ogólnymi i sektorowymi wyższego rzędu.

4.1. Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 jest najważniejszym dokumentem w perspektywie średniookresowej, określającej cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 r. Jest również kluczowym dokumentem dla określenia działań rozwojowych, w tym możliwości finansowania inwestycji w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych: Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategia Rozwoju Transportu, Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, Sprawne Państwo, Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego, Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP, Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa.

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego w pełni koresponduje z logiką interwencji Strategii Rozwoju Kraju 2020 na poziomie celu strategicznego oraz obszarów strategicznych i celów operacyjnych. W Strategii zaakcentowano konieczność zrównoważonego rozwoju. Uwzględniono rozwój narzędzi podnoszących jakość i bezpieczeństwo życia mieszkańców oraz bardzo mocno podkreślono znaczenie endogenicznych potencjałów, w tym gospodarczego i turystycznego. Oceniono, że szczególne znaczenie będzie miał rozwój narzędzi dostosowujących edukację do potrzeb rynku pracy, a nade wszystko skoncentrowano się na wdrażaniu mechanizmów współpracy. Strategia wykazuje wysoką spójność z następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Kraju 2020.

Tabela 1. Matryca spójności

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030 Cele operacyjne	Strategii Rozwoju Kraju 2020 Cele operacyjne
1.1. Organizacja sprawnego systemu drogowego	II.7. Zwiększenie efektywności transportu
1.2. Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej	I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe
1.3. Wysoka jakość infrastruktury społecznej gwarantując atrakcyjności inwestycyjnej Powiatu	III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy	II.2. Wzrost wydajności gospodarki

3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz unowocześnienie administracji	II.4. Rozwój kapitału ludzkiego II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
3.2. Rozwój otwartej i twórczej społeczności lokalnej aktywnie uczestniczącej w życiu publicznym	III.1. Integracja społeczna I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
3.3. Opieka i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym oraz przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej	III.1. Integracja społeczna
4.1. Ochrona i racjonalne wykorzystywanie walorów środowiska naturalnego	II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
4.2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej Powiatu	III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
5. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich	

Źródło: opracowanie własne

4.2. Polska 2030 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (Trzecia fala nowoczesności)

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju-Polska 2030 stanowi najszerszy i najbardziej ogólny element nowego systemu zarządzania rozwojem kraju. Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce. Obszarom strategicznym podporządkowane są cele strategiczne oraz kierunki interwencji w podziale tematycznym w sposób następujący:

1. W obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji):
 - Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna
 - Polska Cyfrowa
 - Kapitał Ludzki
 - Bezpieczeństwo energetyczne i Środowisko
2. W obszarze równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji):
 - Rozwój Regionalny
 - Transport
3. W obszarze efektywności i sprawności państwa (efektywności)
 - Kapitał Społeczny
 - Sprawne Państwo

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego wykazuje wysoką spójność z powyższymi celami strategicznymi i kierunkami interwencji.

4.3. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego jest dokumentem, na którego podstawie jest prowadzona polityka rozwoju województwa. Określa kierunki tej polityki i wytycza cele, które mają być osiągnięte w założonym horyzoncie czasowym.

Cele Strategii Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego w sposób elementarny wpisują się w określoną dla SRWZ misję: „stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”. Strategia wykazuje wysoką spójność z następującymi celami operacyjnymi Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.

Tabela 2. Matryca spójności

Strategia Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030 Cele operacyjne	Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 Cele kierunkowe
1.1. Organizacja sprawnego systemu drogowego	3.5. Stworzenie efektywnego, dostępnego i zintegrowanego systemu transportowego
1.2. Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej	2.3. Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu 3.6. Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego i rynku mieszkaniowego
1.3. Wysoka jakość infrastruktury społecznej gwarancją atrakcyjności inwestycyjnej Powiatu	3.2. Wspieranie rozwoju struktur funkcjonalno-przestrzennych
2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy	1.3. Wspieranie współpracy i rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości 5.2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych 5.6. Poprawa przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, wzrost mobilności zawodowej ludności 6.8. Wspieranie działań aktywizujących rynek pracy
3.1. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego oraz unowocześnienie administracji	6.4. Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego – zwiększenie poczucia bezpieczeństwa ludności

	6.7. Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań ochrony zdrowia i bezpieczeństwa zdrowotnego
3.2. Rozwój otwartej i twórczej społeczności lokalnej aktywnie uczestniczącej w życiu publicznym	5.3. Budowanie społeczeństwa uczącego się 5.8. Współpraca międzynarodowa, transgraniczna i regionalna 5.5. Budowanie społeczeństwa informacyjnego 5.7. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości programów edukacyjnych
3.3. Opieka i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym oraz przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej	6.3. Wzmacnianie więzi i warunków funkcjonowania rodziny 6.5. Opieka i wspieranie aktywności osób w wieku poprodukcyjnym 6.6. Rozwój sportu i rekreacji, promocja zdrowego stylu życia 6.9. Przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej 6.10. Stworzenie systemu realizacji zadań polityki socjalnej
4.1. Ochrona i racjonalne wykorzystywanie walorów środowiska naturalnego	4.1. Usuwanie skutków i przeciwdziałanie degradacji środowiska 4.2. Zachowanie, ochrona i odtwarzanie walorów i zasobów środowiska naturalnego 4.3. Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi regionu, efektywne wykorzystanie zasobów i odnawialnych źródeł energii 5.4. Wzmacnianie środowiskowej roli systemu edukacyjnego i europejskiej współpracy w edukacji
4.2. Podniesienie atrakcyjności turystycznej Powiatu	1.2. Rozwój i promocja produktów turystycznych regionu 2.2. Popieranie rozwoju lokalnych produktów i usług
5. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich	3.4. Rozwój małych miast (do 20 tys. mieszkańców), rewitalizacja i rozwój obszarów wiejskich 5.1. Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich

Źródło: opracowanie własne

5. Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii

Celem niniejszej procedury jest określenie sposobu funkcjonowania systemu monitorowania i ewaluacji Strategii. Procedura opisuje schemat i tryb postępowania, wskazuje konkretne narzędzia monitoringu i ewaluacji oraz sposób pozyskiwania za ich pomocą danych, wprowadza zestaw wskaźników monitorowania.

Prawidłowo skonstruowana procedura monitorowania i ewaluacji wdrażania Strategii daje szansę na realizację uwzględnionych w niej założeń w formie procesu ciągłego i dynamicznego.

5.1. Monitoring

Celem procedury monitorowania realizacji Strategii jest jej rzeczowa ocena pod względem:

- adekwatności celów i działań do realnych potrzeb Powiatu choszczeńskiego i podmiotów działających na jego terenie oraz partnerów spoza powiatu,
- postępu rzeczowego wdrażania Strategii, w tym osiągnięcia wskaźników,
- osiągnięcia celów strategicznych i operacyjnych Strategii.

Opis elementów procedury monitoringu:

1. Po uchwaleniu Strategii, co dwa lata Wydział właściwy do spraw wdrażania strategii uruchamia proces monitoringu strategii (styczeń/luty). Wydział przesyła do pozostałych merytorycznych wydziałów Starostwa Powiatowego w Choszczynie, jednostek organizacyjnych powiatu oraz partnerów realizujących Strategię, powiadomienie o terminie i zakresie raportu. Raport będzie dostępny w formie krótkiej ankiety w wersji elektronicznej o charakterze zamkniętym, bez zbędnych opisów i wyjaśnień co pozwoli na szybką segregację i generację danych.

Minimalny zakres raportu obejmuje:

- okres raportowania,
 - podjęte/realizowane inicjatywy oraz projekty (wraz ze źródłem finansowania, określeniem wskaźników),
 - plany i przewidywania co do działań, podejmowanych w kolejnym okresie,
 - ryzyka, bariery i wyzwania realizacji Strategii,
 - uzyskane doświadczenia w wyniku realizacji projektów.
2. Na podstawie zebranych danych każdy z Wydziałów oraz jednostek organizacyjnych powiatu przygotowują raport cząstkowy, obejmujący działania, wpisujące się w realizację Strategii.
 3. Wydział właściwy do spraw wdrażania strategii dokonuje unifikacji raportów cząstkowych i przygotowuje raport z realizacji Strategii. Raport jest przekazywany Staroście Choszczeńskiemu i Zarządowi Powiatu, celem zapoznania się z nim i jego akceptacji.
 4. Po akceptacji Starosty Choszczeńskiego i Zarządu Powiatu projekt raportu przekazywany jest Radzie Powiatu, celem zapoznania się z nim. Raport jest

upubliczniany za pomocą portalu Starostwa Powiatowego. Proces kończy się wraz z opublikowaniem raportu oraz wyznaczeniem i rozesłaniem planowanej daty kolejnego raportu. Do wiadomości dołączana jest jego ostateczna wersja (lub odnośnik do ostatecznej wersji raportu).

5.2. Ewaluacja

W przypadku niniejszej Strategii ewaluacja to systematyczne badanie społeczno - ekonomiczne oceniające jakość i wartość Strategii. Ewaluacja jest narzędziem poprawiającym skuteczność realizacji i stanowiącym sprzężenie zwrotne między oceną tej realizacji, a aktualizacją Strategii oraz budową następnej.

Na potrzeby niniejszej Strategii będzie realizowana ewaluacja śródkresowa (*mid-term*) oraz ewaluacja końcowa (*ex-post*). Możliwe/ewentualne są także ewaluacje bieżące (*on-going*). Zgodnie z praktyką europejską ewaluacja *mid-term*, *ex-post* oraz badanie typu *on-going* obejmuje pytania z zakresu pięciu kryteriów ewaluacyjnych:

- trafność - ocena związku pomiędzy zdefiniowanymi celami a istniejącymi problemami społeczno-gospodarczymi, które zostały rozwiązane dzięki realizacji zadań Strategii, czy odpowiadały potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców;
- skuteczność - porównanie osiągniętych produktów i rezultatów z planowanymi, ocena stopnia osiągnięcia planowanych wskaźników;
- efektywność - wskazuje na zachodzące relacje pomiędzy osiągniętymi produktami, rezultatami a wkładem (zwłaszcza finansowym, który został użyty, by je osiągnąć),
- użyteczność - sprawdza czy rozwiązany został problem, który był zidentyfikowany na etapie planowania;
- trwałość - ocenia szanse oddziaływania efektów realizacji Strategii w średnim i długim okresie, odpowiada na pytanie czy wsparcie udzielone w ramach realizacji Strategii przyniosło rezultaty w postaci widocznej zmiany jakości życia mieszkańców.

Pozwalają one odpowiedzieć na następujące pytania: Czy cele strategii zostały osiągnięte? Jak silny był wpływ czynników zewnętrznych? Jakie były sukcesy Strategii? Jakie problemy napotkano? Czy wybrane instrumenty i rozwiązania pomocy okazały się odpowiednie?

Ewaluacja taka obejmuje badanie i ocenę post factum funkcjonowania systemu wdrażania Strategii (skuteczność instytucjonalna) oraz odpowiada, czy system zarządzania i wdrażania był skuteczny? Czy instytucje poprawnie wypełniły przypisane im role? Ewaluacja taka bada także i przedstawia ocenę użyteczności rzeczywistych efektów – rezultatów i oddziaływania projektów, realizowanych w ramach Strategii (w tym efektów ubocznych, pozytywnych, jak i negatywnych), pytając: Czy działania i projekty spełniły oczekiwania adresatów? Czy przyczyniły się do rozwiązania napotkanych problemów? Czy efekty były korzystne dla różnych grup odbiorców? (adekwatność/odpowiedniość). Czy pojawiły się pozytywne lub negatywne efekty uboczne?

Przewiduje się, iż ewaluacja śródkresowa zostanie przeprowadzona w I połowie 2023 r. (ze względu na dostępność danych statystycznych) i powiązana z ewentualną korektą brzmienia Strategii.

Ewaluacja ex-post bada trwałość osiągniętych pozytywnych efektów: Czy efekty działań strategicznych są trwałe, długookresowe? Czy są odczuwalne po zakończeniu okresu działania Strategii? Jeśli tak to, w jakim stopniu i dla kogo? Ponadto identyfikuje czynniki, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia danej interwencji, formułuje konkluzje, które mogą być przenoszone na inne, analogiczne interwencje, identyfikuje najlepsze praktyki oraz formułuje wnioski dotyczące polityki w zakresie spójności gospodarczej i społecznej.

Zadaniem ewaluacji Strategii będzie:

1. Poprawianie planowania strategicznego.
2. Poprawa wdrażania i kontrola jakości wdrożenia Strategii.
3. Wzmocnienie odpowiedzialności podmiotów za jej wdrażanie.
4. Wspieranie procesów uczenia się (wyciąganie wniosków dla innych strategii, programów i projektów, promowanie dobrych wzorców).
5. Wzmacnianie partnerstwa i poczucia współwłasności efektów strategii.

Źródłem danych, które służą do ewaluacji mogą być np. dane statystyczne, raporty z monitoringu, raporty z kontroli, dane z badań społeczności lokalnej, dane pozyskane na spotkaniach z mieszkańcami. Wskazane jest, aby ewaluacją strategii zajmowały się także osoby nie zaangażowane w realizację działań zapisanych w dokumencie, co powinno zapewnić jej obiektywizm. Sprawozdania z ewaluacji należy publikować na stronie Biuletynu Informacji Publicznej po przyjęciu go uchwałą Rady Powiatu. Dostęp do nich powinni mieć tym samym zapewniony m.in. obecni i przyszli mieszkańcy powiatu oraz wszyscy potencjalni użytkownicy i inwestorzy zainteresowani realizacją jego polityki rozwojowej.

5.3. Wskaźniki osiągnięcia celów

Wskaźniki realizacji Strategii mają na celu wspomóc proces ewaluacji strategii. Przyjęto metodę „0”, co oznacza, że w pierwszej kolejności badana będzie bezwzględna wartość wypracowanych produktów niniejszej Strategii. Następnie w stosunku do wskaźników, dla których na koniec 2015 r. możliwe będzie ustalenie wartości referencyjnych, należy dokonać porównania badany okres bieżący do okresu wcześniej badanego.

Opracowano pięć grup wskaźników, przy czym zaznacza się, że katalog ten nie jest zamknięty i może zostać w toku ewaluacji rozszerzony o dodatkowe wskaźniki. Pierwsza grupa to wskaźniki ogólne, odnoszące się do liczby projektów zrealizowanych ze środków zewnętrznych i wartości środków zewnętrznych pozyskanych na potrzeby wdrażania Strategii. Ponieważ tego rodzaju finansowanie będzie główną siłą napędową realizacji niniejszej Strategii, monitorowanie wskaźników ogólnych jest niezwykle istotne z perspektywy wczesnego ostrzeżenia o braku postępów i możliwości reakcji on-going.

Wskaźniki ogólne:

1. Wartość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd powiatowy.
2. Liczba projektów zrealizowanych ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd powiatowy.
3. Wartość środków finansowych pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez przedsiębiorstwa.
4. Liczba projektów zrealizowanych ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez przedsiębiorstwa.

Wskaźniki – cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej:

- Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg powiatowych,
- Długość wybudowanych/zmodernizowanych tras turystycznych/szlaków rowerowych etc.,
- Liczba utworzonych publicznych punktów dostępu do Internetu,
- Długość wybudowanej sieci szerokopasmowej,
- Powierzchnia terenów przygotowanych pod inwestycje związane z budownictwem mieszkaniowym,
- Liczba wyposażonych/ zmodernizowanych sal szkoleniowych,
- Liczba budynków publicznych, w których zlikwidowano bariery architektoniczne,
- Liczba budynków publicznych, które zostały zmodernizowane/przebudowane,
- Liczba wyposażonych/zmodernizowanych obiektów służby zdrowia,
- Liczba wdrożonych akcji z zakresu profilaktyki zdrowotnej i wczesnej diagnostyki,
- Liczba miejsc noclegowych w obiektach innych niż hotelowe (w tym gospodarstw agroturystycznych).

Wskaźniki – cel strategiczny 2. Rozwój konkurencyjnej gospodarki lokalnej i rynku pracy:

- Powierzchnia terenów przygotowanych pod inwestycje,
- Stworzenie profesjonalnego systemu obsługi inwestora oraz pakietu zachęt inwestycyjnych i ulg podatkowych,
- Liczba podpisanych umów współpracy pomiędzy szkołami zawodowymi a przedsiębiorcami,
- Stopa bezrobocia rejestrowanego,
- Wskaźnik zdawalności egzaminów maturalnych,
- Wskaźnik zdawalności egzaminów zawodowych,
- Odsetek osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców,
- Liczba podpisanych umów z osobami bezrobotnymi na szkolenia, staże, poradnictwo zawodowe,
- Liczba wdrożonych projektów w zakresie kształcenia zawodowego i ogólnego.

Wskaźniki – cel strategiczny 3. Wzrost tożsamości i spójności społecznej mieszkańców Powiatu:

- Liczba wdrożonych programów współpracy między służbami, inspekcjami a szkołami w zakresie prewencji i bezpieczeństwa publicznego,
- Liczba wyposażonych jednostek w specjalistyczny sprzęt i pojazdy,
- Wdrożenie systemu e-administracji,
- Liczba imprez i wydarzeń kulturalnych współfinansowanych przez władze powiatu,
- Liczba opracowanych/wdrożonych interdyscyplinarnych programów i ścieżek edukacyjnych,
- Zrealizowane projekty w ramach współpracy międzynarodowej, transgranicznej i regionalnej (w tym wartość finansowa projektów),
- Liczba utworzonych alternatywnych form opieki nad ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi,
- Liczba zrealizowanych projektów aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki – cel strategiczny 4. Rozwój turystyki oraz zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych:

- Liczba zrealizowanych infrastrukturalnych projektów na rzecz poprawy stanu środowiska przyrodniczego,
- Liczba wdrożonych projektów mających na celu promowanie zachowań proekologicznych,
- Wykonane prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane przy obiektach zabytkowych nieruchomości,
- Liczba oznakowanych obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków,
- Liczba wdrożonych projektów dot. promocji dziedzictwa kulturowego.

Wskaźniki – cel strategiczny 5. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich:

- Liczba utworzonych grup producenckich,
- Liczba wdrożonych projektów mających na celu promowanie rolnictwa ekologicznego,
- Utworzony system promocji produktów rolnych.

5.4. Procedura aktualizacji Strategii

Celem procedury jest zaktualizowanie Strategii. Uwzględniając specyfikę funkcjonowania powiatu, należy ją przeprowadzić w II połowie 2023 roku (po przeprowadzeniu ewaluacji śródkresowej). Propozycja aktualizacji Strategii jak i inne dokumenty pomocnicze powinny być rejestrowane w wersji elektronicznej umożliwiającej ich wielokrotne użycie oraz wyszukiwanie. Istotne jest, aby wersja elektroniczna była wersjonowana, oraz aby były śledzone zmiany jak i istniała możliwość przyznawania praw dostępu do wspomnianego dokumentu.

Opis elementów procedury aktualizacji Strategii:

1. Rada Powiatu podejmuje uchwałę o przystąpieniu do aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu choszczeńskiego na lata 2016-2030.
2. Wydział właściwy do spraw wdrażania strategii informuje pozostałe Wydziały, jednostki organizacyjne powiatu, gminy i mieszkańców o przystąpieniu do aktualizacji Strategii a następnie gromadzi propozycje zmian.
3. Wydział właściwy do spraw wdrażania strategii przygotowuje propozycję zmian w Strategii, która zawiera:
 - opis aktualnej sytuacji Powiatu,
 - ewentualne propozycje zmiany celów strategicznych,
 - wskazanie kluczowych obszarów działania na najbliższe cztery lata, w tym rekomendacje co do głównych projektów strategicznych oraz kolejności ich realizacji,
 - ewentualne rekomendacje co do zmian w systemie wskaźników Strategii,
 - ewentualne rekomendacje odnośnie do zmian zasad, terminów i zakresu monitoringu realizacji strategii.
4. Opracowany dokument przekazywany jest Staroście Choszczeńskiemu i Zarządowi Powiatu, celem zapoznania się z nim i jego akceptacji.
5. Zaktualizowany dokument podlega dyskusji w komisjach Rady Powiatu oraz zostaje udostępniany konsultacjom społecznym zgodnie z obowiązującymi procedurami. Następnie, po wprowadzaniu korekt, zmian i zatwierdzeniu dokument podlega zatwierdzeniu przez Radę Powiatu.
6. Rada Powiatu uchwała w drodze uchwały nową wersję dokumentu.
7. Procedura kończy się wraz z opublikowaniem Strategii na stronie internetowej Powiatu.

Podsumowanie

Strategia rozwoju gminy lub powiatu jest częścią planu rozwoju gospodarczego. Jest pewnym scenariuszem rozwoju regionu, który określa strategiczne cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego, wizję rozwoju i misję, które służyć będą zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, a tym samym poprawie jakości ich życia.

Tworząc Strategię Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016-2030 władze samorządowe zadbały, aby mieszkańcy mogli brać udział w każdym etapie powstawania dokumentu. Misją określoną w Strategii jest ***Powiat choszczeński – obszar tworzący możliwości dla dynamicznego rozwoju naszych największych szans czyli rolnictwa, turystyki, przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu jego walorów i dostępnej pomocy zewnętrznej.*** Działania określone w niniejszej Strategii, podejmowane przez władze samorządowe przy wsparciu organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz mieszkańców powiatu będą więc zmierzać do jak najpełniejszego zrealizowania tej misji. To, czy zadania ujęte w Strategii uda się zrealizować, zależy od wielu czynników, np. od wysokości środków pozyskanych z Unii Europejskiej, nowych zadań nakładanych na samorząd powiatowy czy wpływu samorządu wojewódzkiego na kształtowanie polityki rozwoju regionalnego. Osiągnięcie zamierzonych celów strategicznych wymaga również stworzenia sprawnych mechanizmów gwarantujących właściwą ewaluację efektów Strategii.

Realizacja Strategii Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego będzie wymagała przemyślanego, zaplanowanego działania oraz zaangażowania Zarządu Powiatu, mieszkańców regionu i innych instytucji, które mają wpływ na jej realizację. Nawet stu procentowa realizacja zapisów Strategii nie spowoduje jednak, że problemy, z jakimi boryka się Powiat choszczeński znikną. W ciągu najbliższych kilku lat z pewnością pojawią się nowe sytuacje, którym samorząd powiatowy będzie musiał sprostać. Dlatego tak ważna jest bieżąca obserwacja sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, aktualizacja zapisów Strategii i wprowadzanie pozytywnych rozwiązań, które pomogą zminimalizować skutki rodzących się problemów.

Załącznik nr 1

Diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu choszczeńskiego

1. Warunki przyrodnicze i naturalne

Charakterystyka działu dot. warunków przyrodniczych i naturalnych zawarta jest w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019”. Dokument ten został zatwierdzony Uchwałą Nr XVI/130/2012 Rady Powiatu w Choszcznie z dnia 25.09.2012 r.

W wyżej wymienionym dokumencie zostały opisane szczegółowo takie działy jak:

- Jakość powietrza w tym: odnawialne źródła energii,
- Wody powierzchniowe i podziemne:
 - wody powierzchniowe w tym: rzeki, stan czystości rzek, jeziora, stan czystości jezior,
 - wody podziemne w tym: charakterystyka wód podziemnych, jakość wód podziemnych, kontrola przestrzegania przepisów,
- Gospodarka odpadami w tym: odpady inne niż komunalne, odpady komunalne, kontrole przestrzegania przepisów,
- Zasoby przyrodnicze powiatu w tym: formy ochrony przyrody, lasy,
- Turystyka,
- Klimat akustyczny w tym: hałas komunikacyjny, hałas przemysłowy,
- Pola elektromagnetyczne,
- Zapobieganie poważnym awariom,
- Kopaliny,
- Jakość gleb i użytkowanie terenu w tym: budowa geologiczna, użytkowanie terenu, gleby i uprawy rolne,
- Edukacja ekologiczna,
- Najważniejsze problemy w zakresie opisywanych komponentów środowiska.

2. Demografia

Gęstość zaludnienia w województwie zachodniopomorskim wynosi 75 osób na 1 km kw. co plasuje go na 13 miejscu pod względem zaludnienia w Polsce.

Powiat choszczeński zalicza się do jednostek terytorialnych o niskiej liczbie ludności, na 1 km kw. przypada tu zaledwie 38 osób. Cechą charakterystyczną Powiatu jest stosunkowo wysoka gęstość zaludnienia tylko jednej gminy, stolicy powiatu Choszczna, gdzie na 1 km kw. przypada 91 mieszkańców. Pozostałe gminy miejsko-wiejskie Recz i Pełczyce prezentują niskie wskaźniki gęstości – Recz (32 osoby) i Pełczyce (40 osób) na 1 km kw.

Wyjątkową gminą jest Drawno, w której (ze względu na powierzchnię zajmowaną przez Drawieński Park Narodowy) na 1 km kw. przypada zaledwie 16 mieszkańców. Dwie gminy wiejskie Powiatu choszczeńskiego, Bierzwnik i Krzęcin wykazują także niski wskaźnik gęstości zaludnienia. Podział administracyjny oraz liczbę ludności zamieszkującą Powiat choszczeński prezentuje poniższa tabela.

Tabela 3. Podział administracyjny i ludność w Powiecie choszczeńskim

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Miejscowości	Ludność				Kobiety na 100 mężczyzn
				Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Na 1 km ²	
Powiat	1328	91	221	49 929	24 913	25 016	38	99
w tym gminy								
Choszczno	246	18	46	22 340	10 949	11 391	91	104
Drawno	321	12	54	5 236	2 644	2 592	16	98
Pelczyce	201	19	30	8 001	4 066	3 935	40	97
Recz	180	15	24	5 693	2 836	2 857	32	101
Bierzwnik	240	16	44	4 828	2 479	2 349	20	95
Krzęcin	140	11	32	3 831	1 939	1 892	27	98

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie – opublikowane dane za rok 2013

Struktura osiedleńcza Powiatu jest mocno rozdrobniona. Dominuje duża ilość małych i bardzo małych miejscowości, w których liczba mieszkańców nie przekracza kilkunastu, a bywa nawet kilku osób. Przy takim rozproszeniu, rozwój tych jednostek osiedleńczych jest utrudniony. Dla władz samorządowych oznacza to konieczność racjonalnego planowania inwestycji zarówno infrastruktury technicznej jak i społecznej.

2.1. Liczba ludności wg gmin wchodzących w skład Powiatu

W Powiecie choszczeńskim liczba ludności faktycznie zamieszkałej systematycznie maleje, według stanu na 31.12.2013 r. liczba mieszkańców Powiatu wynosiła 49 929 os., kobiety stanowiły 50,98 %. Mieszkańcy Powiatu stanowili 2,9% ogółu ludności województwa zachodniopomorskiego plasując tym samym Powiat na jednym z niższych miejsc pod względem zaludnienia w województwie.

W latach 2010 -2013 ubyło łącznie 691 osób, tj. 1,38% ludności Powiatu, w tym 338 kobiet (1,35%) i 353 mężczyzn (1,41%). W analizowanym okresie z miast ubyło 386 osób (1,62%) a z obszarów wiejskich (1,16%). Na koniec 2013 roku w Powiecie choszczeńskim mieszkało 49 929 os. co w porównaniu do roku 2010 daje spadek o 1,36 %. Największy ubytek mieszkańców wystąpił w gminach: Drawno (o 2,24%), Recz (o 2,11%) oraz Pelczyce (o 1,67%).

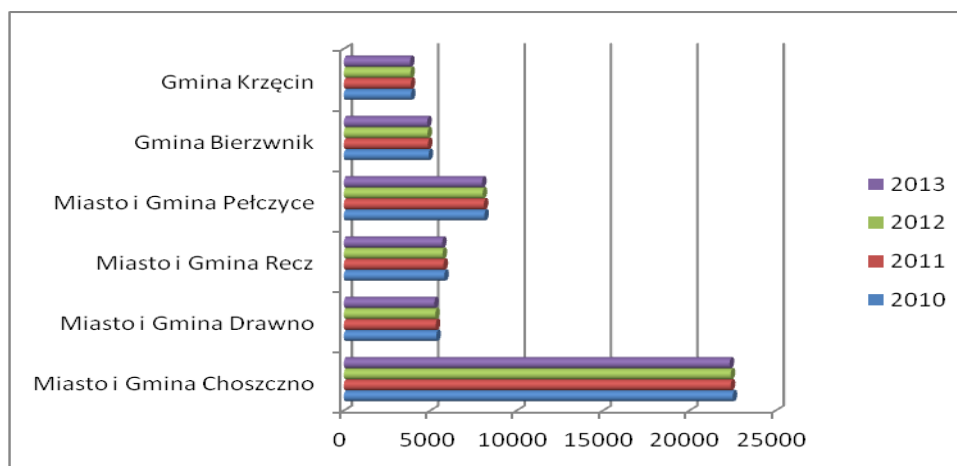
Tabela 4. Stan ludności w Powiecie choszczeńskim w latach 2010 – 2014

Gminy Powiatu choszczeńskiego	Ludność stan na 31 XII 2010		Ludność stan na 31 XII 2011			Ludność stan na 31 XII 2012			Ludność stan na 31 XII 2013		
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	wskaźnik do roku ubiegłego %	ogółem	w tym kobiety	wskaźnik do roku ubiegłego %	ogółem	w tym kobiety	wskaźnik do roku ubiegłego %
Miasto i Gmina Choszczno	22 517	11 475	22 406	11 440	-0,49	22 402	11 416	-0,2	22 340	11 391	-0,27
Miasto i Gmina Drawno	5 353	2 648	5 319	2 626	-0,63	5 299	2 619	-1,69	5 236	2 592	-1,19
Miasto i Gmina Recz	5 816	2 901	5 771	2 881	-0,77	5 717	2 854	-0,93	5 693	2 857	-0,42
Miasto i Gmina Pełczyce	8 137	4 017	8 108	4 004	-0,35	8 037	3 952	-0,87	8 001	3 935	-0,44
Gmina Bierzwnik	4 906	2 394	4 868	2 368	-0,77	4 849	2 368	-0,39	4 828	2 349	-0,43
Gmina Krzęcin	3 891	1 919	3 876	1 916	-0,38	3 856	1 899	-0,52	3 831	1 892	-0,64
Powiat choszczeński	50 620	25 354	50 348	25 235	-0,53	50 160	25 108	-0,37	49 929	25 016	-0,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

W podziale na gminy, największą liczbę ludności faktycznie zamieszkałej w 2013 roku odnotowano w gminie Choszczno - 22 340 osób, które stanowiły 44,7% ogółu ludności Powiatu, następnie w gminie: Pełczyce – 8 001 (16,02% ogółu ludności), Recz (11,40% ogółu ludności), Drawno (10,5% ogółu ludności), Bierzwnik (9,66% ogółu ludności), Krzęcin (7,67% ogółu ludności).

Wykres 1. Dynamika zmian liczby ludności w poszczególnych gminach Powiatu choszczeńskiego w latach 2010 -2013

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

2.2. Struktura ludności

Struktura ludności według podziału na podstawowe grupy wiekowe wskazuje na 68,2% udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Powiatu. Udział ten jest nieco wyższy od średniej wojewódzkiej, która wynosi 64,45%. Strukturę

ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym Powiatu choszczeńskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w Powiecie choszczeńskim

ROK	Ogółem	W wieku					
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety
2013	49 929	7 671	3 703	34 037	15 634	8 221	5 679
2012	50 160	7 740	7 671	34 512	15 858	7 908	5 518
2011	50 348	7 835	3 782	34 900	16 115	7 613	5 338
2010	50 620	8 012	3 877	35 236	16 287	7 372	5 190

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

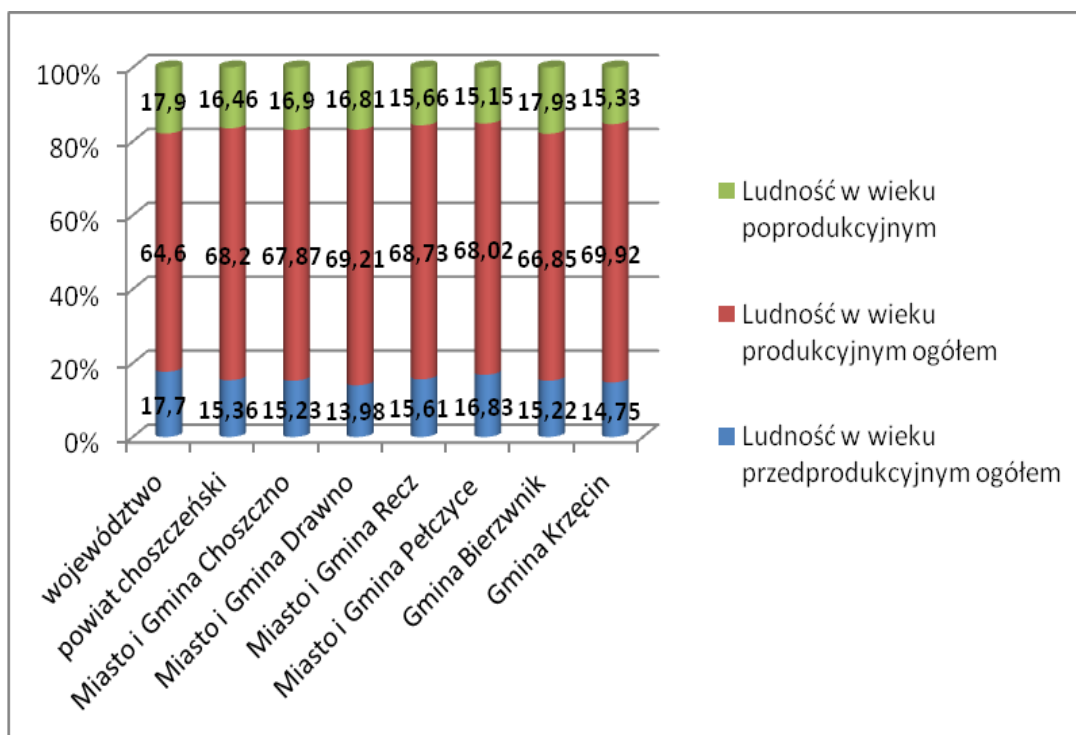
W Powiecie choszczeńskim, podobnie jak w woj. zachodniopomorskim, obserwuje się przesunięcie w strukturze ludności wg ekonomicznych grup wieku. W 2013 r. udział ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększył się w ciągu roku o 0,7 p. proc. do 16,46%, przy wzroście liczebności tej grupy o 3,9% (w województwie 17,9%, wzrost odpowiednio o 0,8 p. proc. i o 4,3%). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się o niecałe 0,1 p. proc. do 15,36% przy spadku liczebności tej grupy o niecałe 0,5% (w województwie 17,7%, spadek odpowiednio o 0,2 p. proc. i o 1,5%). Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła w 2013 r. 68,18% ogółu ludności Powiatu choszczeńskiego, a liczebność tej grupy w ciągu roku spadła o 0,6 p. proc. (w województwie 64,6%, spadek o 0,9%). Kobiety stanowiły 45,9% tej grupy (przed rokiem 45,96%) – w województwie 46,9%.

Tabela 6. Charakterystyka ludności według grup wiekowych – stan na 31.12.2013

Wyszczególnienie	Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem	Ludność w wieku produkcyjnym ogółem	Ludność w wieku poprodukcyjnym
	w %		
województwo	17,7	64,6	17,9
Powiat choszczeński	15,36	68,2	16,46
Miasto i Gmina Choszczno	15,23	67,87	16,9
Miasto i Gmina Drawno	13,98	69,21	16,81
Miasto i Gmina Recz	15,61	68,73	15,66
Miasto i Gmina Pełczyce	16,83	68,02	15,15
Gmina Bierzwnik	15,22	66,85	17,93
Gmina Krzęcin	14,75	69,92	15,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Wykres 2. Charakterystyka ludności według grup wiekowych – stan na 31.12.2013

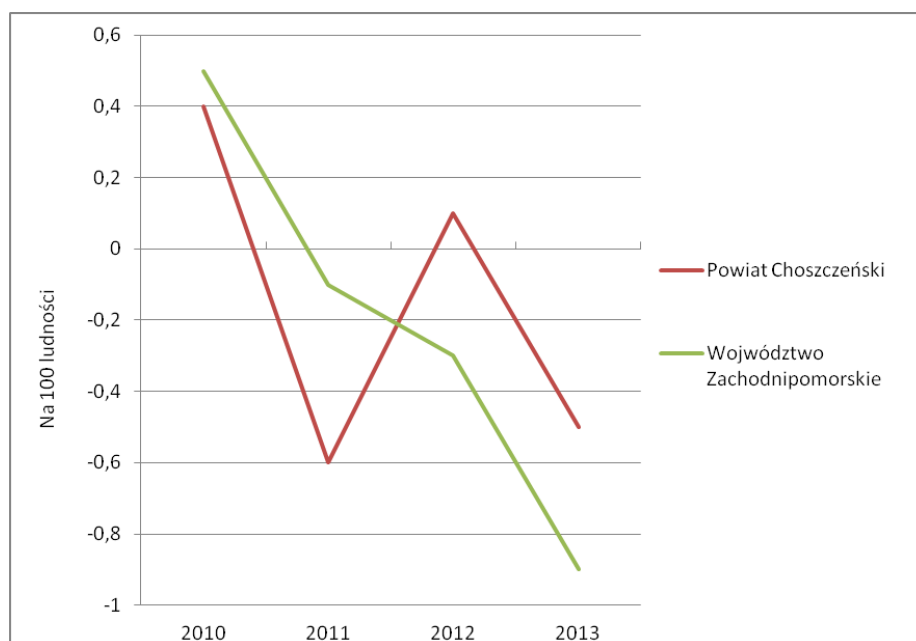
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

2.3. Przyrost naturalny

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów w danym okresie. W 2013 r. w Powiecie choszczeńskim odnotowano 488 urodzeń, w tym 487 urodzeń żywych. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba urodzeń żywych spadła o 3,9% (w województwie spadek o 3,4%). Wśród noworodków przeważali chłopcy. Ich udział w ogólnej liczbie urodzeń żywych w 2013 r. utrzymywał się na poziomie 57,6%.

Współczynnik urodzeń żywych (na 1000 ludności) w 2013 r. wyniósł -0,5‰ (wobec 0,1‰ w 2012 r.). W województwie zachodniopomorskim wskaźnik natężenia urodzeń był wyższy niż w Powiecie choszczeńskim i kształtował się na poziomie 9,0‰ (9,3‰ w 2012 r.).

Wykres 3. Przyrost naturalny Powiatu choszczeńskiego względem województwa Zachodniopomorskiego w latach 2010 – 2013.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

Do gmin posiadających szczególnie niską wartość przyrostu naturalnego w 2013 r. należy zaliczyć gminę Drawno (-4,4‰), gminę Krzęcin (-2,1‰) oraz gminę Bierzwnik (-1,7‰). Najlepszym przyrostem naturalnym charakteryzuje się gmina Choszczno, gdzie wskaźnik w 2013 r. wynosił 0,8‰, na 1000 mieszkańców.

Tabela 7. Przyrost naturalny ludności w Powiecie choszczeńskim

Rok	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny
			Ogół-em	w tym niemowląt				Ogół-em	W tym niemowląt	
			w liczbach bezwzględnych					na 1000 ludności		
2013	240	488	511	1	-23	4,8	9,8	10,2	2,0	-0,5
2012	264	508	505	1	3	5,3	10,1	10,1	2,0	0,1
2011	307	466	498	3	-32	6,1	9,2	9,9	6,4	-0,6
2010	305	535	513	4	22	6,0	10,5	10,1	7,5	0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

2.4. Migracja ludności na pobyt stały

Ważnym miernikiem charakteryzującym przebieg procesów demograficznych jest saldo migracji stałej. Procesy migracyjne w Powiecie charakteryzują się przewagą procesu odpływu mieszkańców nad ich napływem. Dla Powiatu choszczeńskiego saldo to w 2013 wykazywało wartości ujemne (odpływ 211 mieszkańców). W roku 2012 saldo to wynosiło minus 280 mieszkańców, a w 2011 r. minus 240 mieszkańców natomiast w 2010 r. minus

153. Wartości te świadczą o odpływowym charakterze tego obszaru, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały w Powiecie choszczeńskim

Rok	Napływ			Odpływ			Saldo migracji		
	ogółem	do miast	na wieś	ogółem	z miast	ze wsi	ogółem	w miastach	na wsi
2013	532	316	212	743	492	251	-211	-154	-57
2012	488	214	268	768	506	262	-280	-185	-95
2011	525	313	212	772	458	314	-240	-----	-240
2010	582	295	287	749	462	287	-153	-----	-153

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Statystycznego

W okresie od 2010 r. do 2013 r. obszary wiejskie opuściło 1 114 mieszkańców, z miast wyjechało nieco ponad 1 918 osób. Przyczyn migracji upatrywać należy w ograniczonym rynku pracy, pogarszających się warunkach życia na wsi, a także braku możliwości podnoszenia wykształcenia na terenie Powiatu.

W dłuższej perspektywie czasu omawiane zjawisko przyniesie negatywne skutki w postaci spadku podaży siły roboczej. Przybywać będzie ludzi w wieku starszym, co zaowocuje koniecznością rozwoju sfery służby zdrowia i opieki. Z drugiej zaś strony - spadek liczebności młodego pokolenia wpłynie na konieczność ograniczenia sieci placówek oświatowych Powiatu.

3. Choszczeński rynek pracy w latach 2009-2014

3.1. Struktura bezrobocia

Rynek pracy obejmuje całokształt zagadnień związanych z kształtowaniem podaży pracy i popytu na pracę. Bezrobocie jako problem społeczny jest zjawiskiem złożonym. Na koniec 2014 r. liczba zarejestrowanych w Polsce wynosiła 1,8 miliona osób. W Powiecie choszczeńskim bez pracy pozostaje nadal 3567 osób, a stopa bezrobocia wynosi 24,8% (wg stanu na dzień 31.12.2014 r.). W ostatnim roku nastąpił wyraźny spadek liczby osób bez pracy, zarówno w kraju, jak i w Powiecie choszczeńskim. Na rynku Powiatu wpływ na to miały głównie wyjazdy za pracą za granicę, rozwój lokalnych firm oraz realizacja projektów unijnych udzielających wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej otwieranych przez osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo.

Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia i jego zmniejszanie, jest podstawą działania Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie. Urząd organizuje prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, roboty publiczne, staże, przyznaje osobom bezrobotnym jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, udziela wsparcia pracodawcom w ramach wyposażenia-doposażenia stanowiska pracy oraz prowadzi szkolenia. Osoby bezrobotne jak i pracodawcy korzystają również z porad zawodowych oraz szkoleń grupowych i indywidualnych oferowanych przez Centrum Aktywizacji Zawodowej. Na bieżąco

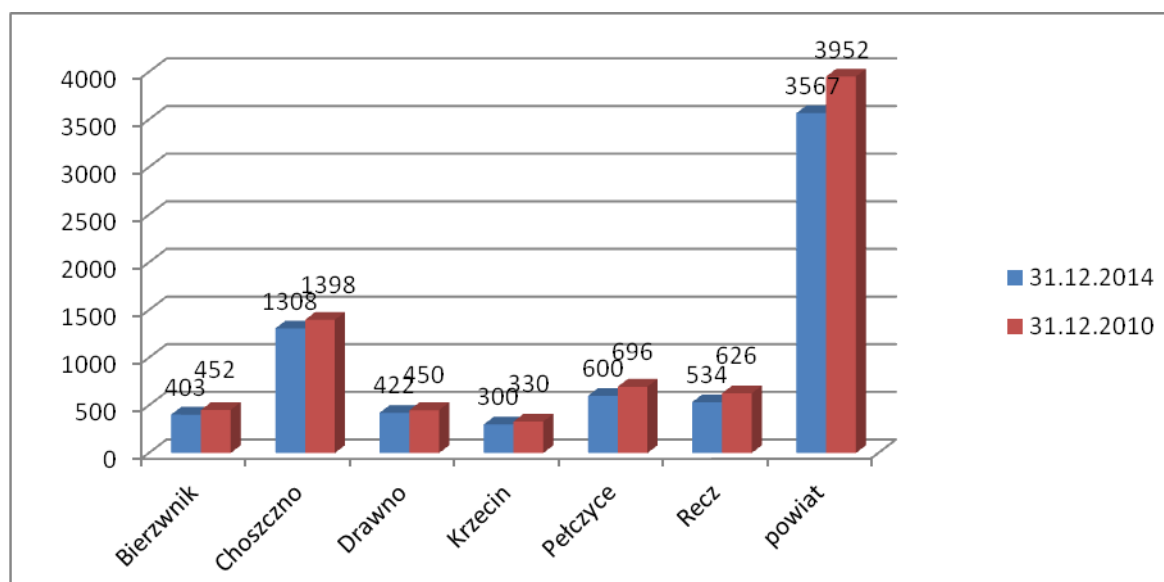
prowadzona i uzupełniana jest baza danych o pracodawcach i podmiotach gospodarczych współpracujących z Powiatowym Urzędem Pracy w Choszczynie.

W końcu grudnia 2014 roku liczba bezrobotnych w Powiecie choszczeńskim wynosiła 3567 osób, kobiety stanowiły 53,9% ogólnej liczby bezrobotnych. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku spadek liczby osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Choszczynie wyniósł 845 osób. Aktualny poziom liczby bezrobotnych 3595 osób (stan z dn. 31.03.2015) jest niższy w porównaniu z końcem grudnia 2010 roku o 357 osoby, kiedy to zarejestrowane były 3952 osoby.

Jednym z pozytywnych elementów charakteryzujących zjawisko bezrobocia w Powiecie jest niski udział osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych. Udział osób w wieku do 25 roku życia stanowi jedynie 17,7 % ogólnej liczby zarejestrowanych.

Na uwagę zasługuje fakt, że liczba osób bezrobotnych w porównaniu z grudniem 2014 roku wskazuje tendencję spadkową również we wszystkich gminach Powiatu choszczeńskiego. Porównanie liczby osób bezrobotnych w poszczególnych gminach i w Powiecie w grudniu 2010 roku i 2014 roku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Bezrobotni w gminach Powiatu choszczeńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie

W końcu grudnia 2014 roku stopa bezrobocia dla Powiatu choszczeńskiego wynosiła 24,8 %. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 3,9%. Stopa bezrobocia w końcu grudnia 2010 roku wynosiła 26,2 %, spadek w porównaniu do grudnia 2014 roku wyniósł więc 1,4 %.

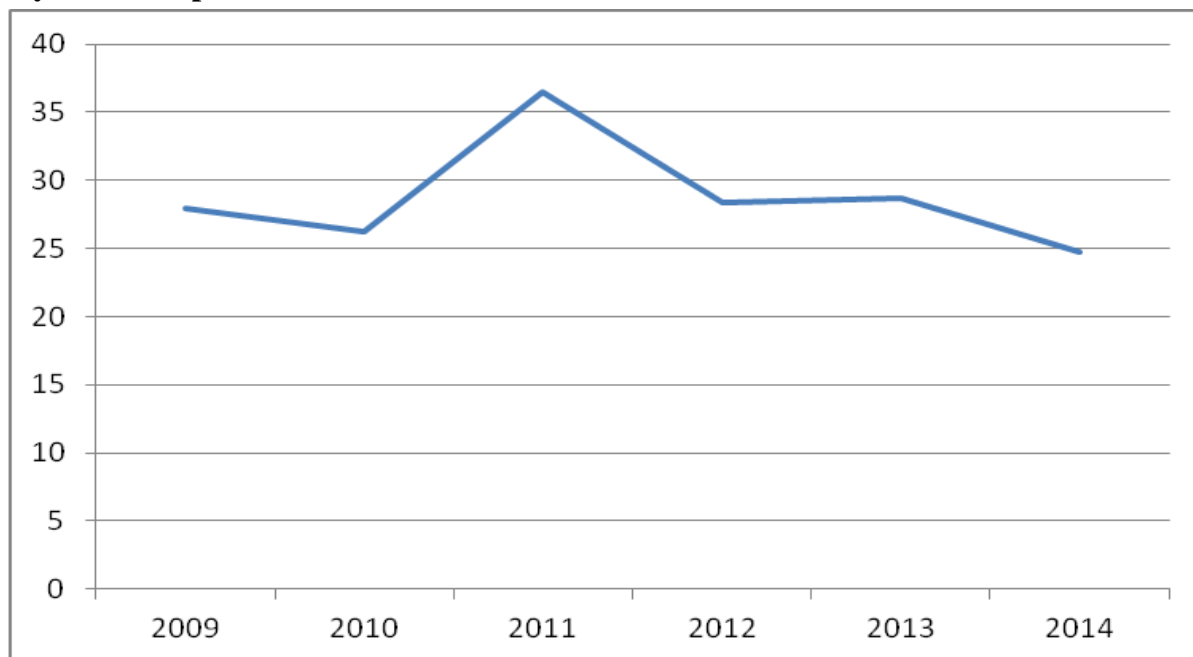
Spadek liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w latach 2010-2014 jest skutkiem wzrostu środków finansowych przeznaczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Choszczynie na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, a także aktywności społeczeństwa i wyjazdów do pracy za granicę, szczególnie po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Strukturę liczby bezrobotnych na przestrzeni ostatnich 6 lat na tle województwa i kraju przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia w latach 2009-2014

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych w Powiecie choszczeńskim	Stopa bezrobocia w %		
		Powiat	Województwo	Kraj
31 grudnia 2009	4418	27,9	17,1	12,3
31 grudnia 2010	3952	26,2	17,8	12,1
31 grudnia 2011	4072	36,5	17,5	12,5
31 grudnia 2012	4371	28,4	18,1	13,4
31 grudnia 2013	4412	28,7	18,0	13,4
31 grudnia 2014	3567	24,8	15,6	11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Choszcznie, www.wup.pl

Pod koniec 2014 r. stopa bezrobocia plasowała się na najniższym poziomie w porównaniu do ostatnich lat (co przedstawia poniższy wykres). Jest to spowodowane również uruchomieniem nowego kierunku działalności firmy PHU „DUOMAT II”, która docelowo może zatrudniać do 500 osób.

Wykres 5. Stopa bezrobocia w Powiecie choszczeńskim w latach 2009-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Choszcznie, www.wup.pl

Omawiając dane, zawarte w części statystycznej trzeba zwrócić uwagę na to, że odsetek bezrobotnych mieszkańców wsi pozostaje na wysokim poziomie i wynosi 62,7 %. Jest to efekt syndromu tzw. „wsi popegeerowskiej”.

Wśród bezrobotnych niestety w dalszym ciągu przeważają kobiety i osoby zamieszkałe na wsi. Strukturę osób bezrobotnych w poszczególnych gminach Powiatu z uwzględnieniem liczby kobiet i osób z terenów wiejskich przedstawia tabela nr 8.

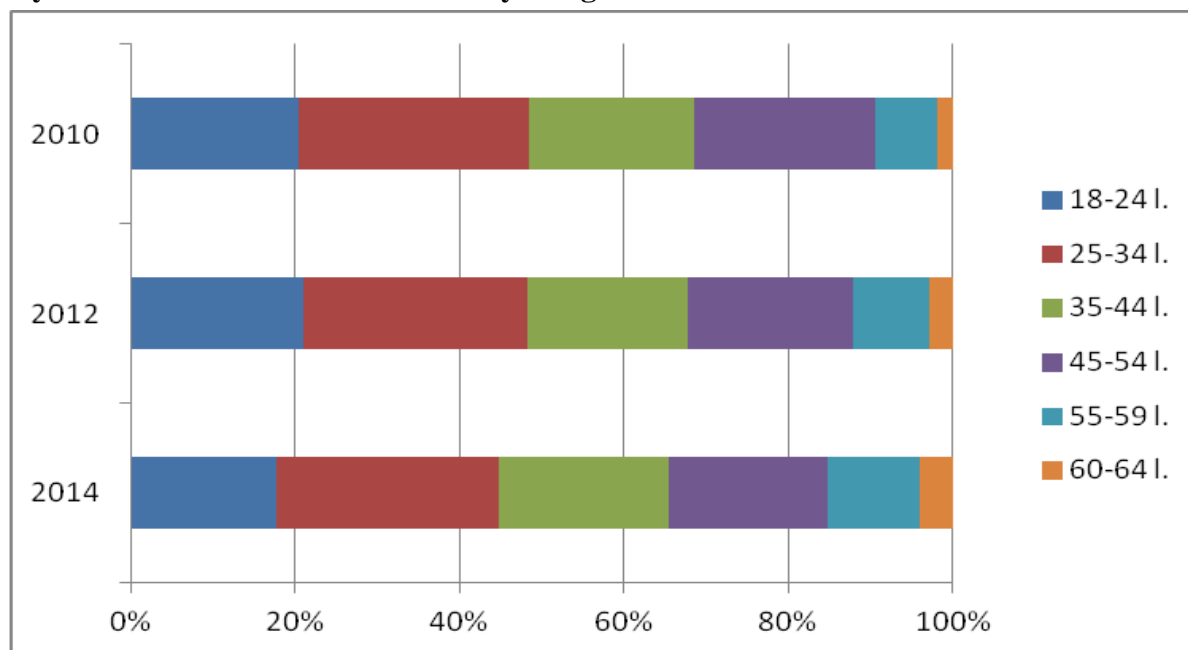
Tabela 10. Bezrobotni według gmin na dzień 31 marca 2015 r.

Miasto/Gmina	Ogółem		Zamieszkali na wsi		Wskaźnik bezrobocia
	razem	kobiety	razem	kobiety	
GMINA BIERZWNIK	381	188	381	188	12,4%
MiG CHOSZCZNO	1384	750	542	292	9,6%
MiG DRAWNO	417	208	257	128	12,0%
GMINA KRZĘCIN	382	163	382	163	12,9%
MiG PEŁCZYCE	564	297	400	216	10,9%
MiG RECZ	521	263	292	140	14,0%
POWIAT CHOSZCZEŃSKI	3595	1869	2200	1127	11,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.

Na przestrzeni badanych lat nieznacznie zmieniła się struktura osób bezrobotnych ze względu na wiek. Wśród bezrobotnych dominują osoby w wieku 25-34 lat- na koniec 2014 r. stanowili oni 27,1% osób bezrobotnych, następnie w wieku 35-44 lat – 20,6 % oraz osoby w wieku 45-54 lata – 19,3%. Spadła liczba osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata, w porównaniu do roku ubiegłego o 3,1%, natomiast wzrósł odsetek osób w wieku 60-64 lata o 0,3%. Powyższe dane w porównaniu do roku 2010 i 2012 przedstawia poniższy wykres.

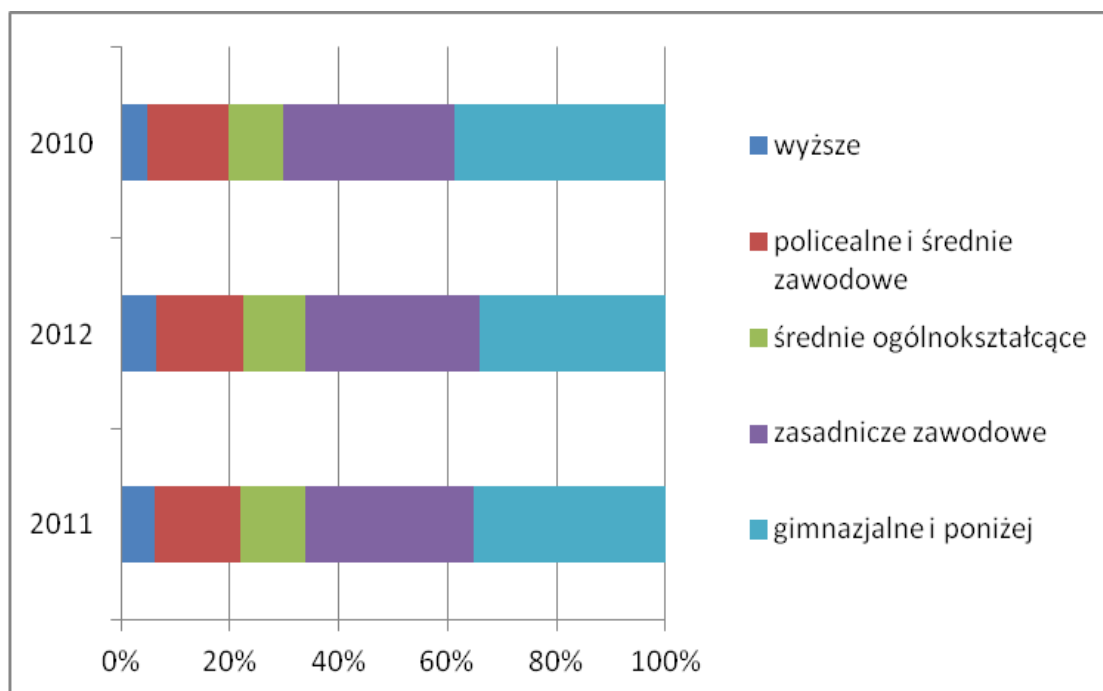
Wykres 6. Struktura osób bezrobotnych wg wieku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie

W badanym okresie w Powiecie choszczeńskim nie zmienia się przekrój zawodowy bezrobotnych, występują jedynie jego niewielkie wahania. Wśród bezrobotnych dominują osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i zawodowym (wykres nr 8).

Wykres 7. Struktura osób bezrobotnych wg wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie

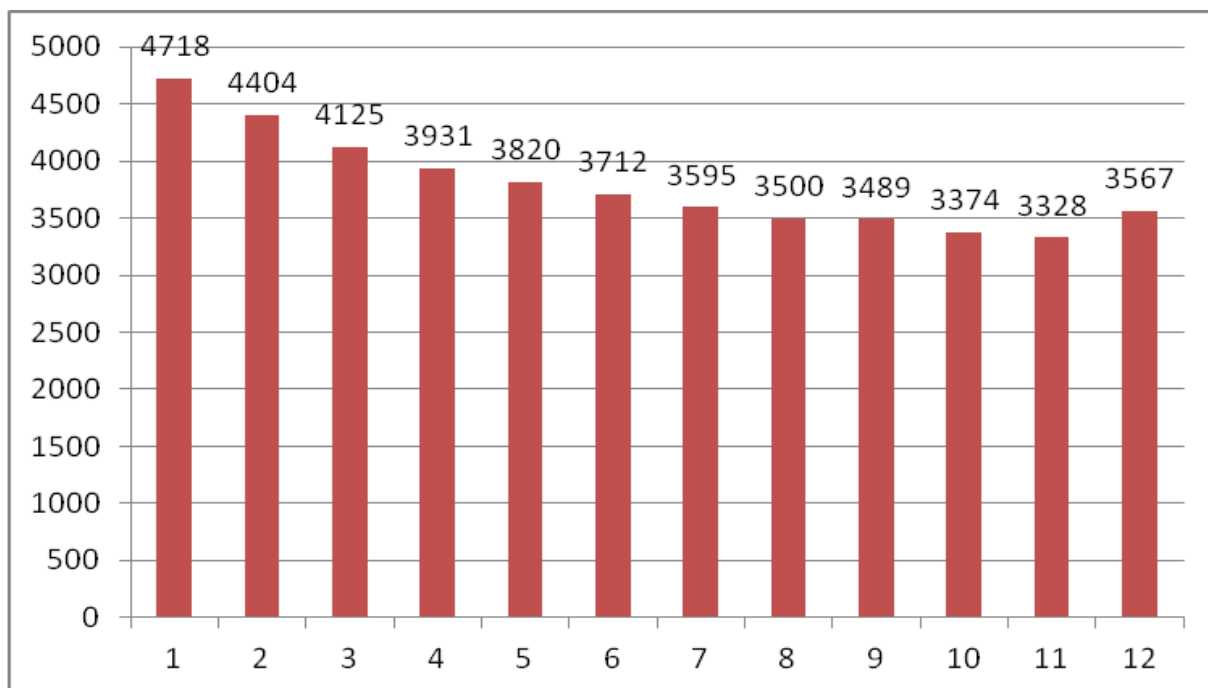
Wśród bezrobotnych w Powiecie choszczeńskim jedynie 13,8% osób posiada prawo do zasiłku, w porównaniu do grudnia 2012 r. liczba ta zmalała o 27,7%. Osoby do 25 roku życia stanowią 17,7% osób bezrobotnych. Pomimo spadku osób długotrwale bezrobotnych o 13,2% w porównaniu do grudnia 2012 r. zaobserwowano wzrost tej kategorii grupy o 3,5 % wśród ogólnej liczby bezrobotnych. Podobnie zjawisko zanotowano wśród grupy kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, osób powyżej 50 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujących dzieci do 18 roku życia oraz bezrobotnych po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz osób bezrobotnych (co przedstawia poniższa tabela).

W Powiecie choszczeńskim w okresie wiosenno-letnim notuje się spadek bezrobocia, co jest wynikiem pojawienia się wielu prac sezonowych. W okresie zimowym obserwuje się wzrost bezrobocia, na szczęście w ostatnim okresie jest on nieznaczny. Strukturę poziomu bezrobocia na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2014 r. przedstawia wykres nr 7.

Tabela 11. Struktura osób bezrobotnych

Wyszczególnienie	31.12.2014 r.		30.06.2012 r.		31.12.2010 r.	
	osób	%	osób	%	osób	%
Wskaźnik natężenia	-	11,0	-	13,3	-	12,2
Liczba kobiet	1921	53,9	2400	54,9	1993	50,4
Z prawem do zasiłku	492	13,8	681	15,6	754	19,1
Do 25 roku życia	633	17,7	919	21,0	805	20,4
Które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	22	0,6	35	0,8	35	0,9
Długotrwale bezrobotni	2134	59,8	2459	56,3	1957	49,5
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	655	18,4	748	17,1	619	15,7
Powyżej 50 roku życia	920	25,8	1016	23,2	813	20,6
Bez kwalifikacji zawodowych	1105	31,0	1245	28,5	1190	30,1
Samotnie wychowujące dzieci do 18 roku życia	537	15,1	611	14,0	489	12,4
Po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	77	2,2	81	1,9	72	1,8
Niepełnosprawni	117	3,3	133	3,0	73	1,9

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Choszcznie

Wykres 8. Struktura poziomu bezrobocia na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2014r.

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Choszcznie

Analizując dane dotyczące 2014 r. należy podkreślić, że wśród bezrobotnych nadal dominują kobiety. Stopa bezrobocia ulega niewielkim wahaniom, w okresie letnim maleje. Największa liczba bezrobotnych znajduje się w gminie Choszczno. Jest to nadal ponad dwukrotnie więcej od znajdującego się na drugiej pozycji gminy Pełczyce, natomiast największe natężenie bezrobocia jest w gminie Recz.

3.2. Aktywizacja osób bezrobotnych w latach 2010 – 2014

Na przestrzeni lat 2011-2014 Powiatowy Urząd Pracy w Choszcznie miał w dyspozycji 7036 ofert pracy, przy czym w ciągu 12 miesięcy 2014 roku dysponował 2460 ofertami.

Struktura podjęć pracy na przestrzeni kilku lat ze względu na zawody w zasadzie nie zmienia się. W 2014 r. struktura oferty pracy przedstawiała się następująco:

- Sprzedawca (228 ofert pracy),
- Robotnik gospodarczy (207 ofert pracy),
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej (196 ofert pracy),
- Robotnik placowy (130 ofert pracy),
- Opiekunka domowa (101 ofert pracy),
- Zamiatacz (81 ofert pracy),
- Robotnik budowlany (79 oferty pracy),
- Sprzątaczką biurowa (45 ofert pracy),
- Murarz (37 ofert pracy),
- Monter podzespołów i zespołów elektronicznych (30 ofert pracy),
- Opiekun osoby starszej (30 ofert pracy),
- Robotnik drogowy (30 ofert pracy),
- Cieśla szalunkowy (30 ofert pracy).

Zwiększona liczba ofert pracy w zawodach związanych z utrzymaniem czystości i zagospodarowaniem terenów zieleni związana jest (podobnie jak w poprzednich latach) ze zgłoszonymi ofertami pracy z poszczególnych gmin w ramach prac społecznie użytecznych.

Oferty najliczniej pojawiające się na lokalnym rynku pracy ukazują i potwierdzają zarazem dominację poszczególnych branż. Są to w szczególności: przemysł spożywczy i lekki, handel, rolnictwo i budownictwo. W 2014 roku pośrednicy pracy złożyli pracodawcom 108 wizyt, podczas których zdobyli 98 wolnych miejsc pracy.

Liczbę ofert pracy, liczbę wizyt i wolne miejsca pracy zdobyte podczas wizyt u pracodawców w latach 2010-2014 przedstawia tabela poniżej. Na bieżąco uaktualniane są dane w katalogu pracodawców, organizowane są giełdy pracy i spotkania z pracodawcami. Prowadzona jest dokumentacja dotycząca podmiotów gospodarczych współpracujących z Urzędem Pracy w Choszcznie. Dane obejmują informacje dotyczące struktury zatrudnienia, zwolnień grupowych, wolnych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych.

Tabela 12. Liczba ofert pracy, liczba wizyt i wolne miejsca pracy zdobyte podczas wizyt u pracodawców w latach 2011-2014

Rok	Liczba ofert pracy	Liczba wizyt	Wolne miejsca pracy, w wyniku wizyt
2010	2537	476	266
2011	1147	483	198
2012	1524	75	24
2013	1905	86	79
2014	2460	108	98

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie

Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Choszczynie posiadał kwotę 11.178,8 tys. zł, pochodzącą z podziału środków Funduszu Pracy oraz 36,7 tys. zł z programu „Akcja Dotacja” (kontynuacja projektu). Łączne kwota wynosiła 11.215,5 tys. zł, było to o 875 tys. zł więcej niż w 2013 roku.

W dalszym ciągu pomoc Urzędu była kierowana przede wszystkim do tych podmiotów, które dawały gwarancję zatrudnienia po zakończeniu wsparcia. Priorytetowo były traktowane prace interwencyjne, jako ta forma, która dawała dużą efektywność i co bardzo ważne, wymagała znacznego udziału własnego ze strony pracodawców.

Tabela 13. Formy aktywizacji osób bezrobotnych wykorzystywane przez Powiatowy Urząd Pracy w Choszczynie w 2014 r. i 2011 r.

Forma aktywizacji	Liczba osób	
	2014	2011
Staże	1004	513
Szkolenia (Fundusz Pracy i inne)	54	15
Prace interwencyjne	140	164
Roboty publiczne	57	5
Prace społecznie użyteczne	269	239
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	52	12
Przyznanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej	112	39
Razem	1688	987

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Choszczynie

Wśród pracodawców w dalszym ciągu największym zainteresowaniem cieszyły się staże. W 2014 roku, podobnie jak w latach poprzednich popularne były dotacje dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja dla pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy. W tym zakresie Urząd niemal całkowicie zrealizował potrzeby osób bezrobotnych oraz pracodawców. Osoby bezrobotne mogły również korzystać z nowych form, takich jak bon stażowy czy bon szkoleniowy.

Osoby wyjeżdżające za granicę mogły skorzystać z ofert pracy oraz informacji o warunkach życia i pracy w krajach członkowskich Unii Europejskiej z internetowej sieci EURES, powołanej przez Komisję Europejską. W 2014 roku z usług EURES skorzystało 275 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, było to o 24 osoby więcej niż w roku 2013.

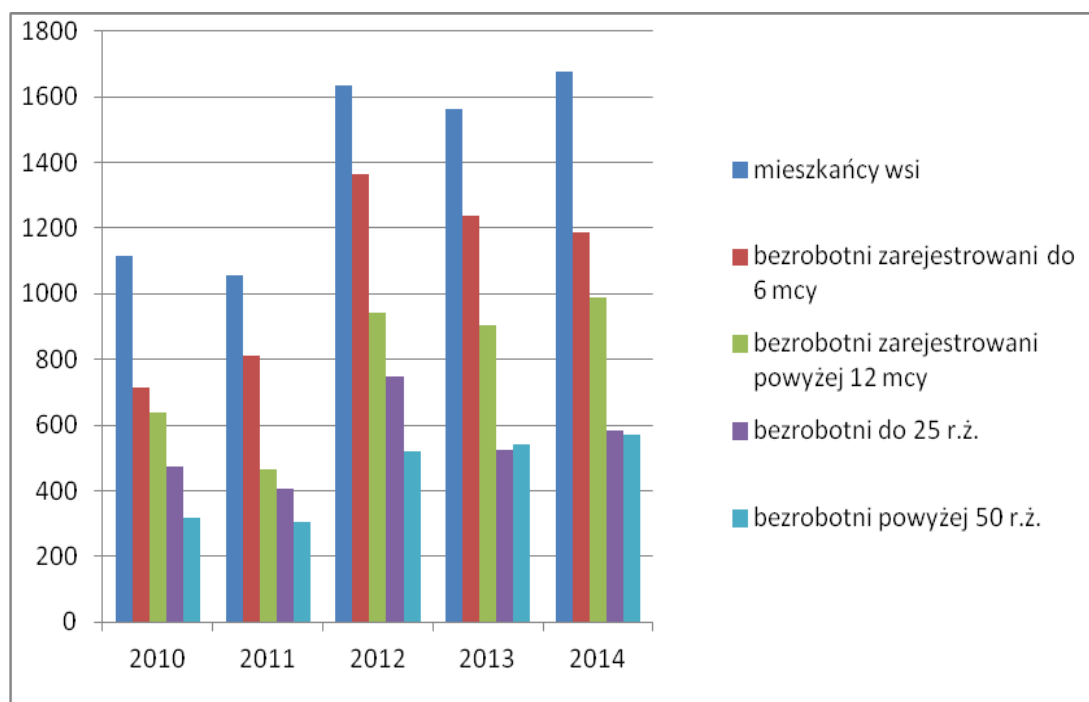
W roku 2014 usługą poradnictwa zawodowego objęto ogółem 7206 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Doradcy zawodowi pełniący funkcję doradców klienta udzielali pomocy w zakresie trudności z wyborem lub zmianą zawodu, wyborem miejsca pracy, planowaniem rozwoju zawodowego, wyborem kierunku kształcenia lub szkolenia, a także braku umiejętności w poszukiwaniu pracy oraz obniżonej motywacji w zakresie aktywności zawodowej. Usługi w ramach poradnictwa zawodowego były realizowane w formie indywidualnej oraz grupowej.

Indywidualnym poradnictwem zawodowym w 2014 r. objęto 2775 osób bezrobotnych (w tym 1510 kobiet). Wśród nich nadal dominowali mieszkańcy wsi – 1675 os., bezrobotni zarejestrowani do 6 miesięcy – 1188 osób (choć odsetek tych osób w ciągu ostatnich lat spadł o 5%) oraz długotrwale bezrobotni, zarejestrowani powyżej 12 miesięcy – 988 osoby. Liczną grupę bezrobotnych zgłaszających się do doradcy zawodowego stanowiły osoby młode, które nie ukończyły 25 roku życia (584 osoby) i miały deficyty przede wszystkim w zakresie samodzielnego poszukiwania zatrudnienia oraz autoprezentacji. W tym przypadku pomimo wzrostu liczby osób w ciągu ostatniego roku o 59, odsetek ich zmalał z 25,25% z 2010 r. do poziomu 21,05%. Dużą grupę stanowiły także osoby powyżej 50 roku życia, które z powodu bariery wiekowej i zdrowotnej mają największe problemy z podjęciem zatrudnienia przed uzyskaniem praw emerytalnych (570 osób), w badanym okresie liczba tych osób z roku na rok rośnie. W 2014r. doradcy zawodowi pełniący funkcję doradcy klienta zarejestrowali 3583 wizyty w ramach porady indywidualnej, co wskazuje na to, że jeden bezrobotny kilkakrotnie szukał wsparcia i pomocy u doradców zawodowych.

W 2014 r. pracownicy urzędu przygotowali i opracowali 4903 osobom Indywidualne Plany Działania dostosowane do ustalonego profilu pomocy klienta. Celem IPD jest doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia przez niego odpowiedniej pracy.

W końcu 2014 r. były zrealizowane ogółem 2843 Indywidualne Plany Działania. W porównaniu do roku 2013 liczba ta wzrosła o 97,7%. Są one zakończone lub przerywane głównie z powodu podjęcia zatrudnienia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej, utraty statusu osoby bezrobotnej z powodu niestawiennictwa w wyznaczonym terminie, wyrejestrowania na wniosek bezrobotnego, uzyskania stałych świadczeń z pomocy społecznej, zmiany profilu pomoc lub okresu upływu realizacji IPD.

Wykres 9. Wyszczególnienie osób bezrobotnych korzystających z indywidualnego poradnictwa zawodowego w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Choszcznie

W 2014 roku doradcy zawodowi przeprowadzili 7 porad grupowych, w których ogółem uczestniczyło 86 osób bezrobotnych. Tematyka zajęć, zrealizowana w formie warsztatów, dotyczyła uzyskania lub poszerzenia informacji o rynku pracy i mechanizmach poruszania się po nim oraz wzbogacenia wiedzy o sobie, swoich umiejętnościach i predyspozycjach zawodowych.

Szeroko realizowaną usługą w 2014 r. były indywidualne i grupowe informacje zawodowe. Łącznie tą formą pomocy zostało objętych 4329 osób bezrobotnych i poszukujących pracy tj. o 11,2% więcej niż w roku 2013 r.

Z informacji zawodowej indywidualnej w 2014 roku skorzystało 2856 osób bezrobotnych (tj. o 1686 osób więcej niż w roku 2013), które uzyskały informację na temat form wsparcia w ramach ustalonego profilu pomocy, wiedzę o wybranych zawodach, szkołach, podjęciu dalszej edukacji, aktualnej sytuacji na rynku pracy.

W ramach informacji zawodowej grupowej doradcy zawodowi zorganizowali 67 spotkań, w których uczestniczyło 1473 osoby, natomiast w 2013 r. 123 spotkania, w tym 2671 osób. Zajęcia były adresowane przede wszystkim do bezrobotnych i poszukujących pracy, którzy po raz pierwszy lub kolejny zarejestrowali się w urzędzie pracy oraz do osób, które dotychczas z tej usługi nie skorzystały. Celem zajęć było przekazanie informacji nt. podstawowych usług rynku pracy, możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych, założenia działalności gospodarczej i uzyskaniu dotacji oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Od 2008 r. Powiat choszczeński realizował projekt pn. „Lepsza przyszłość” w ramach Priorytetu VI, Podziałanie 6.1.3. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Przyznane środki finansowe na realizację projektu wyniosły 21 984 800, 00 zł (w tym 5 789 300, 00 zł

w 2014 r.). W projekcie wzięły w sumie udział 2 322 osoby, w tym 1 760 osób skorzystało ze stażu, 15 uzyskało zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, 72 osoby uczestniczyły w szkoleniach zawodowych, 392 osoby otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej a 83 osoby zostały skierowane do pracy w ramach doposażenia stanowiska pracy. W samym 2014 roku w projekcie wzięło w sumie udział 550 osób, w tym 414 osób skorzystało ze stażu, 15 uzyskało zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, 33 osoby uczestniczyły w szkoleniach zawodowych, 58 osób otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej a 30 osób zostało skierowanych do pracy w ramach doposażenia stanowiska pracy.

Kolejnym projektem jaki realizował Powiat był „Akcja DOTACJA”. Projekt również był realizowany w ramach Priorytetu VI, Działanie 6.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt realizowany był w latach 2012-2014, przyznane środki finansowe na realizację projektu wynosiły 1 041 392,27 zł (w tym 36 666,55 zł w 2014 r.)

Celem głównym projektu „Akcja DOTACJA” był rozwój przedsiębiorczości w Powiecie choszczeńskim poprzez aktywizację 44 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Choszczynie, w zakresie założenia i prowadzenia działalności gospodarczej.

W latach 2009-2015 realizowane były również 4 edycje projektu „Nie trać czasu, załóż własną firmę – spełniaj się zawodowo!” na łączną kwotę 6 516 627,64 zł. W ramach projektu 106 osób uzyskało środki finansowe na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

W 2014 r. Powiat uzyskał dodatkowe środki z Funduszu Pracy (rezerwa Ministra) w wysokości 3 018 tys. zł na realizację poniższych programów:

- program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 25 roku życia – 105 uczestników,
- program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia – 127 uczestników,
- program aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia - 38 uczestników,
- program aktywizacji zawodowej bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 49 ustawy – 85 uczestników,
- program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w wieku 30-50 lat – 6 uczestników.

Celem głównym programów było podniesienie poziomu zatrudnienia poprzez zaktywizowanie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Choszczynie. Wykorzystane instrumenty to: staż, prace interwencyjne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Ponadto Centrum Aktywizacji Zawodowej współpracuje z Powiatowy Urząd Pracy w Świnoujściu w zakresie udzielania informacji o wolnych miejscach pracy w Świnoujściu. Z Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie i Komendą Powiatową Policji w Choszczynie prowadzona jest stała współpraca w zakresie udzielania informacji osobom bezrobotnym o zasadach naboru i terminach rekrutacji do służby w Policji, ponadto organizowane są spotkania informacyjne dla kandydatów do służby w policji.

Co roku dla osób bezrobotnych organizowane są giełdy pracy oraz spotkania informacyjne z udziałem przedstawicieli firm.

4. Infrastruktura społeczna

4.1. Edukacja

Informacje przedstawione w niniejszym podrozdziale przedstawiają stan na dzień 31 grudnia 2014r r. Opracowane zostały przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Choszcznie w czerwcu 2015 r.

Przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja w gminach Powiatu choszczeńskiego:

Bierzwnik

Zespół Szkół Szkolno-Przedszkolny w Bierzwniku w którego skład wchodzi:

1. Gimnazjum Publiczne w Bierzwniku
2. Szkoła Podstawowa im. ppor. Emili Gierczak w Bierzwniku
3. Przedszkole Gminne w Bierzwniku
4. Szkoła Podstawowa w Łasku
5. Szkoła Podstawowa w Zieleniewie

Choszczno

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Armii Wojska Polskiego
2. Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Leona Kruczkowskiego
3. Szkoła Podstawowa w Zamęcie
4. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Sławęcinie
5. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Brzechwy w Suliszewie
6. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Korytowie
7. Publiczne Gimnazjum im. Władysława II Jagiełły w Choszcznie
8. Publiczne Przedszkole nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi
9. Publiczne Przedszkole nr 2 z Grupą Żłobkową
10. Publiczne Przedszkole nr 4 „Słoneczna Czwórka”
11. Publiczne Przedszkole nr 5 z Grupą Żłobkową

Drawno

1. Gimnazjum Publiczne im. Saperów Polskich
2. Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego
3. Przedszkole Miejskie

Pełczyce

1. Zespół Szkół im. M. Kopernika w Pełczycach
2. Szkoła Podstawowa w Będargowie
3. Szkoła Podstawowa im. I Dywizji im. T. Kościuszki w Chrapowie
4. Zespół Szkół w Lubianie
5. Przedszkole Miejsko-Gminne w Pełczycach

Recz

1. Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarnieckiego w Reczu
2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Lubieniowie

3. Gimnazjum im. Adolfa Długosza w Reczu
4. Przedszkole Miejskie w Reczu

Krzęcin

1. Szkoła Podstawowa Filialna w Granowie
2. Zespół Szkół w Krzęcinie (w skład wchodzi):
 - Szkoła Podstawowa w Krzęcinie z oddziałami przedszkolnymi
 - Gimnazjum w Krzęcinie

Baza edukacyjna w gminach do poziomu gimnazjum zaspokaja potrzeby mieszkańców. Problemem ze względu na konieczną aktywizację ludności wiejskiej może okazać się szczupła sieć przedszkoli.

Szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez Powiat choszczeński

Powiat prowadzi następujące szkoły i placówki (stan na dzień 31 grudnia 2014 r.).

Szkolnictwo ponadgimnazjalne:

Zespół Szkół Nr 1 w Choszczynie im. Bolesława Krzywoustego w skład którego wchodzi:

1. I Liceum Ogólnokształcące
2. Technikum Gastronomiczne
3. Technikum Ekonomiczne
4. Technikum Samochodowe
5. Technikum Logistyczne
6. Technikum Informatyczne
7. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
8. Zasadnicza Szkoła Zawodowa

Zespół Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszczynie w skład którego wchodzi:

1. II Liceum Ogólnokształcące
2. Technikum Handlowe
3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2
4. Technikum Budowlane
5. Technikum Geodezyjne
6. Technikum Ochrony Środowiska
7. II Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
8. Szkoła Policealna

Tabela 14. Liczba uczniów uczęszczającą do Zespołu Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszczynie oraz Zespołu Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszczynie w latach 2010 -2014

SZKOŁA	ROK SZKOLNY			
	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Zespół Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego	868	916	872	789
Zespół Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich	676	651	542	462

Źródło: System Informacji Oświatowej

Tabela 15. Absolwenci Zespołu Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszczynie oraz Zespołu Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszczynie w latach 2010-2014

SZKOŁA	TYP SZKOŁY	ROK SZKOLNY			
		2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Zespół Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszczynie	I Liceum Ogólnokształcące	159	171	218	152
	Technikum Ekonomiczne	8	22	16	-
	Technikum Gastronomiczne	23	16	12	-
	Technikum Zawodowe	13	21	15	17
	Technikum Informatyczne	21	34	19	31
Zespół Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszczynie	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2	36	52	44	34
	II Liceum Ogólnokształcące	47	72	67	47
	Technikum Handlowe	18	18	16	-
	Technikum Budowlane	17	32	12	10
	Technikum Geodezyjne	-	17	-	12
	Technikum Ochrony Środowiska	-	21	19	10

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie

1. Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 2
2. Gimnazjum Specjalne
3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna
4. Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Niemińsku

1. Szkoła Podstawowa Specjalna
2. Gimnazjum Specjalne
3. Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.

Tabela 16. Planowane oddziały i liczba uczniów w poszczególnych typach szkół

Zespół Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszczynie

Typ szkoły	Planowana liczba oddziałów	Planowana liczba uczniów
Liceum Ogólnokształcące	15	417
Technikum	17	384
Razem	32	801

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Zespół Szkół Nr 2 im. im. Noblistów Polskich w Choszczynie

Typ szkoły	Planowana liczba oddziałów	Planowana liczba uczniów
Liceum Ogólnokształcące	3	66
Technikum	9	222
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	9	199
Razem	21	497

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie

Typ szkoły	Planowana liczba oddziałów	Planowana liczba uczniów
Szkoła Podstawowa Specjalna	3	25
Gimnazjum Specjalne	3	22
Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	1	27
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	3	8
zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze-1 ucz. -wczesne wspomaganie rozwoju-1		2
Razem	10	84

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna kształci w następujących zawodach: kucharz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej.

Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Niemieńsku

Typ szkoły	Planowana liczba oddziałów	Planowana liczba uczniów
Szkoła Podstawowa Specjalna	3	16
Gimnazjum Specjalne	3	20
Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy	2	15
-wczesne wspomaganie rozwoju-2 uczniów		2
Razem	8	53

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Obiekty sportowe usytuowane przy szkołach i placówkach oświatowych stan na dzień 31 grudnia 2014 r.

Przy Zespole Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszczynie funkcjonują dwie hale sportowe z salami gimnastycznymi, węzłami sanitarnymi, w tym jedna hala z trybunami. Powierzchnia hal sportowych wynosi 1 403 m². Ponadto przy szkole

umiejscowione jest boisko „Orlik 2012” (boisko do koszykówki, boisko do piłki nożnej, zaplecze szatniowe).

Przy Zespole Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszczynie znajduje się hala sportowa o powierzchni 1 867 m². Budynek hali podzielony jest na 2 części: widowiskowo-sportową (pełnowymiarowe boisko do gier zespołowych, 2 sale do ćwiczeń) i zaplecze socjalno-techniczne, gdzie zlokalizowane są szatnie, łazienki i pomieszczenie dla trenerów (sędziów). Obiekt jest przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych (na poziomie parteru).

W Specjalnym Ośrodku Szkolno – wychowawczym im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie znajduje się hala sportowa o powierzchni 150 m².

Szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych dotowane przez Powiat choszczeński działające na terenie Powiatu choszczeńskiego (stan na dzień 02.06.2015 r.):

1. Prywatne Liceum Ogólnokształcące przy Centrum Edukacyjnym „Omnibus” w Choszczynie;
2. Prywatne Policealne Studium Zawodowe przy Centrum Edukacyjnym „Omnibus” w Choszczynie;
3. Prywatne Liceum Ogólnokształcące prowadzone przez Izabelę Krzemińską;
4. Prywatne Policealne Studium Zawodowe prowadzone przez Izabelę Krzemińską;
5. Policealna Szkoła Kosmetyczna Barbara Miedziak w Choszczynie;
6. Zespół Szkół Nr 3 w Choszczynie:
 - a) Szkoła Policealna dla Dorosłych.

Inne szkoły działające na terenie Powiatu choszczeńskiego (stan na dzień 02.06.2015 r.):

1. Zespół Szkół Nr 3 w Choszczynie (szkoła publiczna dotowana przez powiat choszczeński):
 - a) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3,
 - b) Liceum Ogólnokształcące,
 - c) Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
 - d) Szkoła Policealna dla Dorosłych,
2. Centrum Kształcenia Językowego „Profess” w Choszczynie (szkoła niepubliczna);
3. Centrum Kształcenia Kursowego „Omnibus” w Choszczynie (szkoła niepubliczna).

Zmiany w strukturze placówek oświatowych prowadzonych przez Powiat choszczeński w latach 2010-2014:

Zmiana ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw z 2011 r. wprowadziła zasadnicze zmiany w strukturze kształcenia ponadgimnazjalnego. Ustawa zobowiązała organy prowadzące do stopniowej likwidacji niektórych typów szkół tj. liceów profilowanych, szkół uzupełniających dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej – tj. dwuletniego uzupełniającego liceum ogólnokształcącego oraz trzyletniego technikum uzupełniającego, a także zasadniczej szkoły zawodowej dla dorosłych i technikum dla dorosłych.

Dlatego też z dniem 31 sierpnia 2012 r. swoją działalność zakończyły następujące szkoły:

1. Technikum Zawodowe dla Dorosłych wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 1 w Choszczynie,
2. II Liceum Profilowane wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Choszczynie,
3. II Technikum Zawodowe dla Dorosłych wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Choszczynie

Ponadto 31 sierpnia 2014 r. zlikwidowane zostało Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych wchodzące w skład Zespołu Szkół Nr 2 w Choszczynie.

Przepisy zmieniające ustawę o systemie oświaty z 2011 r. uporządkowały i na nowo zdefiniowały szkoły ponadgimnazjalne wprowadzając jedynie trzyletnie zasadnicze szkoły zawodowe, w związku z powyższym w roku 2012 r. Zasadnicze Szkoły Zawodowe prowadzone przez Powiat choszczeński tj.: Zasadnicza Szkoła Zawodowa wchodząca w skład Zespołu Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszczynie, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2 wchodząca w skład Zespołu Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszczynie oraz Zasadnicza Szkoła Specjalna wchodząca w skład Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Kawalerów Orderu w Suliszewie zostały przekształcone w trzyletnie zasadnicze szkoły.

W roku 2012 nastąpiła również modernizacja szkolnictwa zawodowego, od 1 września 2012 r. w szkołach i placówkach prowadzonych kształcenie zawodowe wprowadzono zmiany organizacyjne i programowe w kilku obszarach. Zmieniła się klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego, podstawa programowa kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodach, organizacja pracy szkół - ramowe plany nauczania, system egzaminów potwierdzających kwalifikację zawodowe oraz wprowadzono nowe formy uzyskiwania kwalifikacji zawodowych tj. kwalifikacyjne kursy zawodowe. Wyżej wymienione zmiany spowodowały, iż Powiat choszczeński był zmuszony doposażyć pracownie zawodowe.

Powiat choszczeński nadal prowadzi dwa Specjalne Ośrodki Szkolno - Wychowawcze, posiadające odpowiednio wyposażoną bazę lokalową i wystarczającą liczbę miejsc, aby zaspokoić potrzeby mieszkańców Powiatu choszczeńskiego w zakresie szkolnictwa specjalnego. Dodatkowo od 2012 r. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Suliszewie mogą się kształcić dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Tabela 17. Liczba etatów nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach Powiatu (bez szkół niepublicznych)

Wyszczególnienie	ROK				
	2010	2011	2012	2013	2014
liczba nauczycieli pełnozatrudnionych	187	184	160	165	164
liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych	25,88	22,75	32,21	22,41	15,85

Źródło: System Informacji Oświatowej

Tabela 18. Struktura zatrudnienia nauczycieli według stopnia awansu zawodowego

STOPIEŃ AWANSU ZAWODOWEGO	LICZBA ETATÓW
Bez stopnia	0,19
Stażysta	2,63
Kontraktowy	15,64
Mianowany	45,86
Dyplomowany	114,39

Źródło: System Informacji Oświatowej na dzień 31 marca 2015 r.

Tabela 19. Projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej realizowane w latach 2010 – 2014 w szkołach prowadzonych przez Powiat choszczeński

Nazwa szkoły	Nazwa projektu	Wartość projektu w zł	Termin realizacji
Zespół Szkół Nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Choszcznie	Projekt pn. <i>"Solidna edukacja to lepsza przyszłość uczniów Zespołu Szkół Nr 1 w Choszcznie"</i> współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Podziałanie 9.1.2 – Beneficjent Projektu	37 657,00	01.01.2010 r. – 20.06.2011 r.
	Projekt pn. <i>"Poznać, by się lepiej zrozumieć"</i> realizowany w ramach Partnerskiego Programu Comenius „Uczenie się przez całe życie”	98 287,20	01- 08-2009 r. 31-07-2011 r.
	Projekt pn. <i>"Nasza kultura – naszą wizytówką"</i> realizowany w ramach Partnerskiego Programu Comenius „Uczenie się przez całe życie”	96 338,40	01-08-2009 r. 31-07-2011 r.
	Projekt pn. <i>"Nowoczesna szkoła zawodowa w zachodniopomorskim"</i> współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	480.000,00	1.09.2009 - 30.06.2010
	Projekt pn. <i>"Nowoczesna szkoła zawodowa na bis"</i> współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	1 121 850,00	1.03.2010 r. - 31.08.2011 r.
	Projekt pn. <i>"Nowoczesna szkoła zawodowa w zachodniopomorskim – program wyposażenia absolwentów w kwalifikacje przydatne na rynku pracy"</i> współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	2 331 094,03	01.11.2011 r. - 30.06.2013 r.
	Projekt pn. <i>"Aktywny absolwent nowoczesnej szkoły zawodowej z zachodniopomorskiego"</i> współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	2 221 418,03	01.09.2013 r. - 31.12.2015 r.
	<i>"Nowoczesna szkoła zawodowa – wsparcie uczniów szkół zawodowych w uzyskiwaniu kwalifikacji"</i> współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	1 699 535,59	1.06.2013 - 31.12.2015
	Projekt <i>e-Twinning</i> program Comenius pn. <i>"Uczenie się przez całe życie"</i>	1 601,00	brak danych

	Projekt pn. „ <i>Solidna edukacja gwarancją lepszego jutra</i> ” - współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 9.1.2 – Beneficjent Projektu	654 762,68	01.01.2013 r. – 31.01.2015 r.
	Projekt pn. „ <i>Najlepszy w zawodzie</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu (realizowany wspólnie z Zespołem Szkół Nr 2 w Choszcznie)	827 350,50 Całkowita wartość projektu	01.01.2014 r. – 30.09.2015 r.
Zespół Szkół Nr 2 im. Noblistów Polskich w Choszcznie	Projekt pn. „ <i>Równy start w dorosłość szansą dla każdego</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 9.1.2 – Beneficjent Projektu	457.519,00	01.01.2010 r. - 30.06.2011 r.
	Podstawy spawania stali niestopowych elektrodą topliwą w osłonie gazów aktywnych metodą MAG-135 wg. normy PN-EN 287-1 na podstawie programu i wytycznych Instytutu Spawalnictwa przy Gliwicach przy współpracy Wojewódzkiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego	18 000,00	21.03.2012 r. - 14.06.2012 r.
	Projekt pn. „ <i>Nowoczesna szkoła zawodowa w zachodniopomorskim – program wyposażenia absolwentów w kwalifikacje przydatne na rynku pracy</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	1 952 000,00 Całkowita wartość projektu (dotyczy wszystkich szkół biorących udział w projekcie)	01.03.2012 r. - 30.06.2012 r.
	Projekt pn. „ <i>Nowoczesna szkoła zawodowa – wsparcie uczniów szkół zawodowych w uzyskiwaniu kwalifikacji</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Partner Projektu	1 699 535,59 Całkowita wartość projektu (dotyczy wszystkich szkół biorących udział w projekcie)	01.09.2013 r.- 30.06.2014 r.
	Projekt pn. „ <i>PWP Zielona Energia w Szkołach</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Partner Projektu	110 000,00 (Wartość szacunkowa projektu)	01.04.2014 r.- 30.06.2015 r.
	Projekt pn. „ <i>Najlepszy w zawodzie</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 9.2 – Beneficjent Projektu (realizowany wspólnie z Zespołem Szkół Nr 1 w Choszcznie)	827 350,50 Całkowita wartość projektu	01.01.2014 r.– 30.09.2015 r.
		Projekt pn. „ <i>Każdy z nas ma szansę</i> ” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 9.1.2 – Beneficjent Projektu	216 396,73
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie	Ministerstwo Sportu i Turystyki Sprzęt sportowy	1000,00	01.2010 r.
	V Wojewódzki konkurs Wiedzy o Regionie oraz Dzień dziecka połączony z Dniem Ośrodka Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	3 300 00	03.2010 r.
		2 700,00	05.2010 r.
	Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Sportowe „Sprawni-Razem” Letni obóz sportowo-rekreacyjny w Zakopanem	15 000,00	06.2010 r.
	Szkolny Związek Sportowy "Animator sportu osób niepełnosprawnych" dla UKS "Sprawni-Razem-Suliszewo"	16 000,00	01-06.2010 r.

	Zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z 0,6% rezerwy w roku 2010 z tytułu dofinansowania remontów bieżących	39612,03	10.2010 r.
	VI Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie; Program „Muszkietierowie” VII Zlot Szkół i Placówek im. Kawalerów Orderu Uśmiechu; Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	3000,00	03 – 05.2011 r.
	Wycieczka 3 dniowa „Śladami Piastów”; Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	14 503,54	10.2011 r.
	Wigilia - Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	2 700,69	12.2011 r.
	Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim; Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	3 060,00	03.2012 r.
	Organizacja Dnia Dziecka połączonego z obchodami Dnia Ośrodka dla wszystkich uczniów SOSW w Suliszewie, rodziców Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	2 822,39	06.2012 r.
	Organizacja Dnia Dziecka połączonego z obchodami Dnia Ośrodka dla wszystkich uczniów SOSW w Suliszewie, rodziców. Fundusze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie	2 822,39	06.2012 r.
	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni – Razem – Suliszewo” otrzymał z Ministerstwa Sportu i Turystyki środki na organizację obozu „sportowe wakacje” w Zakopanem.	11 000,00	07.2012 r.
	Rządowy program rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych "CYFROWA SZKOŁA"	61 078,00	15.11. 2012 r.- 31.08. 2013 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON	12 587,60	17-20.09.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON	3 000,00	20.12.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON	3 000,00	21.03.2013 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3093,00	23-25.05.2013 r.
	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni – Razem – Suliszewo” otrzymał z Ministerstwa Sportu i Turystyki środki na organizację obozu „sportowe wakacje” w Zakopanem	11 000,00	28.06 - 07.07.2013 r.
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie	IX Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim pt. "Bezpieczeństwo przeciwpożarowe" Współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 000,00	31.03.2014 r.
	Dzień Dziecka połączony z Dniem Ośrodka oraz X Zlotem Szkół i Placówek im. Kawalerów Orderu Uśmiechu" Współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 000,00	16.06.2014 r.
	"Uroczysta kolacja wigilijna oraz paczki" Współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 500,00	24.12.2014 r.

	X Wojewódzki Konkurs Wiedzy o Regionie dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim pt. "Kultura i sztuka w moim regionie" Współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 500,00	31.03.2015 r.
	Dzień Dziecka połączony z Dniem Ośrodka oraz XI Złotem Szkół i Placówek im. Kawalerów Orderu Uśmiechu" Współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 000,00	05.2015 r.
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Suliszewie	Udział w Programie „ Animator sportu osób niepełnosprawnych w 2015r.” Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w powiecie choszczeńskim w 2015r.	4800,00	2015 r.
	„Książki Do Biblioteki Szkolnej”- Rządowy programu - „Książki naszych marzeń ”	1250,00	09.2015 r.
	"Uroczysta kolacja wigilijna oraz paczki" Współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	550,00	12.2015 r.
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Niemieńsku	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON I tura spotkania integracyjnego	610,00	04.2010 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON X Zamkowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	2.000,00	05.2010 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON II tura spotkania integracyjnego	940,00	11.2010 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Uroczystość Wigilijna	1 125,00	12.2010 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON XI Zamkowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	1 382,22	05.2011 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Spotkanie integracyjne	1 334,19	10.2011 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Uroczystość Wigilijna	1 503,62	12.2011 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Festyn Rodzinny	1 003,08	05.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON XII Zamkowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	2 160,20	06.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Wycieczka do Bałtyckiego Parku Dinozaurów	4 140,32	07.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Spotkanie integracyjne I tura	992,70	10.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Spotkanie integracyjne II tura	875,00	11.2012 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Uroczystość Wigilijna	1 554,71	12.2012 r.

	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Festyn Rodzinny	1 101,63	05.2013 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON XII Zamkowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	3 116,93	05.2013 r.
	Reklama Dzieciom (doposażenie placu zabaw)	10000,00	08.2013 r.
	Radosna Szkoła	8 500,00	2012 r.– 2013 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON Zamkowy Dzień Osób Niepełnosprawnych, spotkanie integracyjne „Święto jesieni” oraz uroczystość wigilijna	5 640,00	2014 r.
	„Poznajemy się – razem organizujemy i spędzamy wolny czas”	3 579,06	2014 r.
	Książki Naszych Marzeń	1250,00	2015 r.
	Wyposażenie klasy lekcyjnej w sprzęt multimedialny	1500,00	2015 r.
	Dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych z PFRON – Festyn rodzinny, Zamkowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	3 665,60	2015 r.

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Choszczynie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna swymi działaniami obejmuje wszystkie przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, ośrodki szkolno – wychowawcze na terenie całego Powiatu choszczeńskiego. Udziela bezpośredniej pomocy w następujących formach:

1. Pomoc udzielana dzieciom i młodzieży:

- diagnoza psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne,
- terapia logopedyczna,
- terapia psychologiczna (Biofeedback, Terapia w Piaskownicy),
- spotkania wychowawcze,
- obserwacje dziecka w środowisku szkolnym,
- treningi ortograficzne,
- ćwiczenia koncentracji uwagi,
- wsparcie psychologiczne,
- porady zawodowe bez badań,
- mediacje (szkoła-dom),
- warsztaty,
- zajęcia profilaktyczne,
- badania przesiewowe,
- porady po badaniach przesiewowych.

Tabela 20. Działalność diagnostyczna poradni w latach 2012 – 2014

LICZBA BADAŃ	ogółem		Dzieci do 3 roku życia		Dzieci w wieku przedszkolnym		Uczniowie szkół podstawowych		Uczniowie gimnazjum		Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	
	2012/ 2013	2013/ 2014	2012/ 2013	2013/ 2014	2012/ 2013	2013/ 2014	2012/ 2013	2013/ 2014	2012/ 2013	2013/ 2014	2012/ 2013	2013/ 2014
Psychologicznych	387	403	6	4	31	55	257	264	77	65	16	15
Pedagogicznych	436	524	9	5	60	126	290	295	68	80	9	18
Logopedycznych	629	421	19	14	396	286	202	116	10	3	2	2
RAZEM	1452	1348	34	23	487	467	749	675	155	148	27	35

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

W roku szkolnym 2013/2014 Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna wykonała w sumie 1348 badań co do roku poprzedniego daje spadek o 7,1%. Najwięcej badań zostało wykonano uczniom uczęszczającym do szkół podstawowych co stanowiło 50% wszystkich wykonanych badań. W porównaniu do roku poprzedniego wzrosła diagnostyka z zakresu wykonywania badań pedagogicznych które stanowiły 38,8% wszystkich wykonanych badań przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w roku 2014.

2. Pomoc udzielana nauczycielom, pedagogom i rodzicom:

- konsultacje,
- porady,
- warsztaty,
- prelekcje,
- wykłady,
- grupy wsparcia,
- udział w radach pedagogicznych,
- dyżury dydaktyczno-wychowawcze,
- treningi dydaktyczne, relaksacyjne.

Tabela 21. Formy pomocy udzielane przez poradnię nauczycielom, pedagogom i rodzicom w latach 2012 – 2014

FORMY POMOCY	OGÓLEM		PEDAGODZY I PSYCHOŁODZY SZKOLNI		NAUCZYCIELE I WYCHOWAWCY KLAS		RODZICE	
	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014
Warsztaty (liczba osób)	215	90	-	-	20	9	195	81
Udział w radach pedagogicznych (liczba osób)	9	2	-	-	9	2	-	-
Prelekcje, wykłady (liczba spotkań)	35	25	3	2	11	6	21	17
Inne (liczba osób)	510	615	125	111	202	259	183	245
RAZEM	769	732	128	113	242	276	399	343

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

W roku 2013/2014 zorganizowano w sumie 732 spotkań co w porównaniu do roku 2012/2013 daje spadek o 4,8%. Najwięcej spotkań zorganizowano z rodzicami bo aż 343 co stanowi 46,86% wszystkich spotkań zorganizowanych przez poradnię w roku 2013/2014.

Poradnia współpracuje także z ośrodkami pomocy społecznej w Powiecie choszczeńskim, Sądem, Policją. Współpraca dotyczy wymiany informacji, konsultacji medycznych, prowadzenia treningów np. dla pracowników socjalnych, rodzin zastępczych i domów dziecka.

4.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Powiat jest odpowiedzialny za politykę i bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców na swoim terenie. Odpowiada za realizację zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia. Organem założycielskim i nadzorczym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Choszczynie jest Rada Powiatu w Choszczynie. SP ZOZ w Choszczynie świadczy usługi w zakresie leczenia zamkniętego, diagnostyki, rehabilitacji oraz podstawowej opieki zdrowotnej. Szpital dysponuje 405 łózkami.

Informacje przedstawione w niniejszym podrozdziale przedstawiają stan na dzień 31 grudnia 2014 r. Opracowane zostały przez Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Starostwa Powiatowego w Choszczynie w czerwcu 2015 r.

W strukturze SP ZOZ w Choszczynie funkcjonują następujące oddziały szpitalne z wymienioną liczbą łóżek:

- Anestezjologii i Intensywnej Terapii - 5 łóżek
- Chirurgii Ogólnej - 35 łóżek

- Ginekologiczno – Położniczy - 40 łóżek
- Neonatologiczny - 18 łóżek
- Internistyczno – Kardiologiczny - 70 łóżek
- Pediatryczny - 35 łóżek
- Szpitalny Oddział Ratunkowy - 5 łóżek
- Rehabilitacji Ogólnoustrojowej - 135 łóżek
- Rehabilitacji Neurologicznej - 50 łóżek
- Oddział Hemodializ - 12 łóżek

Ponadto, w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choszcznie funkcjonuje 12 poradni specjalistycznych tj.:

- Chirurgiczna,
- Ginekologiczno – Położnicza,
- Laryngologiczna,
- Okulistyczna,
- Ortopedyczna,
- Endokrynologiczna,
- Nefrologiczna,
- Rehabilitacyjna,
- Urologiczna,
- Fizjoterapii (zabiegi rehabilitacyjne),
- Kardiologiczna,
- Diabetologiczna,

Tabela 22. Liczba pacjentów na oddziałach w latach 2012 – 2014

Oddział	ROK		
	2012	2013	2014
Internistyczno - Kardiologiczny	2 562	2 500	2 515
Pediatryczny	776	894	882
Anestezjologii i Intensywnej Terapii	33	31	23
Stacja Hemodializ	63	55	62
Chirurgii Ogólnej	1 150	1188	1 203
Rehabilitacji Ogólnoustrojowej	2 090	2 054	1 906
Rehabilitacji Neurologicznej	469	394	379
Ginekologiczno - Położniczy	978	951	932
Neonatologiczny	329	301	296
SOR	2 546	3 087	4 022
RAZEM	10 996	11 455	12 220

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Najbardziej wyróżniającym się oddziałem jest rehabilitacyjny, który prowadzi rehabilitację leczniczą zarówno w zakresie rehabilitacji ogólnoustrojowej jak i neurologicznej, patologii kręgosłupa i po alloplastykach stawów kończyn dolnych. Renoma choszczeńskiej rehabilitacji wykracza poza granice województwa i może stać się jednym z czynników rozwoju Powiatu.

Oddział rehabilitacji specjalizuje się w leczeniu schorzeń narządu ruchu uszkodzonego w wyniku:

- schorzeń neurologicznych: udar mózgu, stwardnienie rozsiane, polineuropatia. Choroba Parkinsona, urazu mózgu i pnia mózgu, stany po operacjach guzów i naczyń mózgu i rdzenia kręgowego
- urazów rdzenia kręgowego; tetraplegia i paraplegia,
- urazów kończyn, miednicy i kręgosłupa; zwłaszcza po złamaniach, zwichnięciach i skręceniach leczonych operacyjnie i zachowawczo,
- zmian zwyrodnieniowych stawu kolanowego i biodrowego po wszczępieniu endoprotez,
- schorzeń reumatologicznych: reumatoidalne zapalenie stawów, dna moczanowa, zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa, toczeń,
- szeroko pojętych schorzeń kręgosłupa: stany po operacjach dysku, przewlekłe zespoły bólowe, zespoły przeciążeniowe, radikulopatie,
- stany po uszkodzeniu stawów kolanowych i barkowych leczonych operacyjnie: artroskopia, plastyka więzadeł, plastyka łąkotek i chrząstki stawowej,
- stany po urazach ręki (amputacje częściowe i całkowite) i leczeniu operacyjnym,
- amputacji kończyn dolnych,
- obrażeń wielonarządowych w wyniku wypadków komunikacyjnych, upadków z wysokości itp.,
- przewlekłych zmian zwyrodnieniowych wielostawowych.

Oddział ściśle współpracuje z klinikami PAM: ortopedii, neurologii, neurochirurgii, reumatologii, chirurgii ręki i naczyniowej, kardiochirurgii, oddziałem urazów wielonarządowych oraz pozostałymi oddziałami w ww. profilu w województwie zachodniopomorskim.

Na terenie Powiatu choszczeńskiego pracuje 71 lekarzy. Głównym miejscem pracy dla 54 lekarzy jest SP ZOZ w Choszcznie. W podstawowej opiece zdrowotnej zatrudnionych jest 17 lekarzy oraz 28 pielęgniarek i 5 położnych.

Tabela 23. Zestawienie posiadanego personelu medycznego w Powiecie choszczeńskim dane 2014

Lp.	Wyszczególnienie wg specjalności	Liczba wg stopnia specjalizacji		Specjalizacje wg nowych zasad
		I	II	
1.	Anestezjologii i intensywnej terapii	2	4	-
2.	Chirurgii ogólnej	3	4	1
3.	Chorób wewnętrznych	7	4	3
4.	Endokrynologii	-	1	-
5.	Kardiologii	-	1	-
6.	Medycyny przemysłowej	-	1	-
7.	Medycyny ratunkowej	-	1	-
8.	Nefrologii	-	2	-
9.	Neurologii	-	1	-
10.	Neonatologii	-	1	-
11.	Okulistyki	-	1	-
12.	Ortopedii i traumatologii	-	2	-
13.	Otolaryngologii	1	-	-
14.	Pediatrici	7	3	-
15.	Położnictwa i ginekologii	1	5	-
16.	Psychiatrii	1	-	-
17.	Radiodiagnostyki	-	2	-
18.	Rehabilitacji medycznej	-	2	2
19.	Urologii	-	1	-
20.	bez specjalizacji	7	-	-
RAZEM		29	36	6

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Największy odsetek spośród personelu medycznego zatrudnionego w SP ZOZ Choszczno stanowią specjaliści II stopnia (55,4%) oraz I stopnia (44,6%).

Ponadto na terenie Powiatu choszczeńskiego funkcjonuje 15 niepublicznych zakładów ambulatoryjnej podstawowej opieki zdrowotnej tj.:

Gmina Choszczno:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jezierski,
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska – lek. Elżbieta Wolniewicz-Olek-Pediatra i Spec. Med. Rodz. Poradnia Lekarza POZ.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pacześna. Poradnia Lekarza POZ.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Tukindorf. Poradnia Lekarza POZ.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wiatrow. Poradnia Lekarza POZ.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zimny. Poradnia Lekarza POZ.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Znaczko. Poradnia Lekarza POZ.,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Praktyka Lekarza Rodzinnego”,

Gmina Drawno:

- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap”. Poradnia POZ,

Gmina Krzęcin:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Marian Jędrzejczyk,

Gmina Recz:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Omnibus” S.C. K.B. Harasimowicz. Gabinet Lekarza POZ.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej B. Koper-Kozikowska. Przychodnia Lekarza Rodzinnego,

Gmina Bierzwnik:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Lancet” NZOZ „Lancet”. Barbara Biesiada,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Jacek Marian Naszyński. Gabinet Lekarza Rodzinnego,

Gmina Pełczyce:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Akmed” S.C. Poradnia POZ.,

Na terenie Powiatu choszczeńskiego funkcjonuje 12 aptek, dwa punkty apteczne i jedna apteka szpitalna (stan na dzień 21 grudnia 2015 r.), co oznacza, że na 1 aptekę ogólnodostępną przypada 4142 osoby.

- Apteka Prywatna, ul. Wolności 31, Choszczno,
- Apteka „DR Max”, ul. Rynek 1, Choszczno,
- Apteka „W Wieży”, ul. Niedziałkowskiego 2, Choszczno,
- Apteka „Centrum”, ul. Wolności 4, Choszczno,
- Apteka „Grunwald”, ul. Jagiełły 22, Choszczno,
- Apteka „Za wieżą”, ul. Wolności 17a, Choszczno,
- Apteka „Centrum Zdrowia”, ul. Bohaterów Warszawy 26, Choszczno,
- Apteka „Herba”, Drawno,
- Apteka w Pełczycach,
- Apteka „Centrum Zdrowia”, Pełczyce,
- Apteka w Reczu, ul. Środkowa 11,
- Apteka „Medica”, Recz,
- Punkt Apteczny w Bierzwniku,
- Punkt Apteczny w Krzęcinie,
- Apteka Szpitalna. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Choszcznie.

W ramach działań z zakresu edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, na terenie Powiatu choszczeńskiego podejmuje się działania zmierzające do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami ryzyka społecznego i środowiskowego wpływającymi na zdrowie ludzi (Informacje przekazane od Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Starostwa Powiatowego Choszczynie w czerwcu 2015 r.). Kampanie i działania informacyjne realizowane w 2014 r. dotyczyły:

- profilaktyki nowotworowej:

Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi Metodą Mammografii Przesiewowej. Program realizowany jest od 2004 r. w Pracowni Mammograficznej. Realizowany jest w dwóch etapach: etap podstawowy, etap głębokiej diagnostyki. W roku 2014 w ramach etapu podstawowego wykonano łącznie 1015 badań.

Populacyjny Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy. Program realizowany jest od 2007 r. przez Poradnię Ginekologiczną. Programem objęte są kobiety w przedziale wiekowym 25-59 lat. Etap I programu polega na pobraniu materiału cytologicznego i przesłaniu do oceny histopatologicznej. W roku 2014 pobrano 456 cytologii w ramach programu i 1210 cytologii przy badaniu ginekologicznym u kobiet w innym przedziale wiekowym, lub u kobiet u których zaleca się częstsze wykonywanie badań cytologicznych niż raz na trzy lata.

Profilaktyka Chorób Nowotworowych Przewodu Pokarmowego. Badania wykonywane są w Pracowni Gastroskopii i Kolonoskopii w obrębie Oddziału Chirurgicznego. Wykonuje się badania dla pacjentów leczonych w oddziałach szpitalnych i pacjentów ambulatoryjnych. W roku 2014 wykonano łącznie 802 badania, w tym 259 badań szpitalnych i 543 badania ambulatoryjne.

- profilaktyki u noworodków:

Program Wczesnego Wykrywania Wybranych Wrodzonych Wad Metabolizmu i Zaburzeń Endokrynologicznych u Noworodków. Od października 2012 r. prowadzony jest program pt. „Pomerania” regionem modelowym ds. współpracy terytorialnej w zakresie badań przesiewowych noworodków. Program pozwala na wykrycie 11 dodatkowych schorzeń z grupy wrodzonych wad metabolizmu i zaburzeń endokrynologicznych u noworodków. Współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W 2014 r. badania przesiewowe wykonano u 289 noworodków. W ramach realizacji projektu część badań wykonywana jest w Laboratorium Badań Przesiewowych Noworodków Kliniki Uniwersyteckiej w Greifswaldzie w Niemczech. Wszystkie choroby objęte programem są schorzeniami o podłożu genetycznym.

- profilaktyki chorób układu krążenia:

Program Profilaktyki Chorób Układu Krążenia „Bilans Zdrowia 40-latków i 50-latek”. Program realizowany jest od 2001 r. Obejmuje badania kobiety w wieku 50 lat i mężczyźni w wieku 40 lat. W Poradni Kardiologicznej funkcjonującej w obrębie Oddziału Internistycznego wykonano w 2014 r. 144 pomiary ciśnienia tętniczego krwi i 536 badań echa serca. Udzielono łącznie 1180 porad.

- profilaktyki gruźlicy:

Program Profilaktyki Gruźlicy. Wprowadzony został w 2010 r. przez NFZ dla pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej. W ramach programu wypełniana jest ankieta świadczeniobiorcy w profilaktyce gruźlicy służąca do wstępnej oceny stanu zagrożenia gruźlicą płuc oraz skierowania do dalszej diagnostyki i leczenia w poradni specjalistycznej.

- profilaktyka chorób zakaźnych i AIDS.

Zasoby instytucjonalne systemu pomocy społecznej w Powiecie kształtują się następująco (wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.):

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie:
 - Punkt Interwencyjno-Mediacyjny (pomoc dziecku i rodzinie),
 - 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza,
 - 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego,
 - 43 rodzin zastępczych spokrewnionych,
 - 21 rodzin zastępczych niespokrewnionych,
 - 14 pełnoletnich wychowanków przebywających nadal w rodzinie zastępczej,
 - 21 pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę,

Na koniec 2014 r. na terenie Powiatu choszczeńskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo wychowawcze. Troje dzieci umieszczonych jest w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie innego powiatu.

- Dom Pomocy Społecznej w Brzezinach dla niepełnosprawnych intelektualnie, m.in. zapewnia opiekę dzieciom przez tworzenie rodzin zawodowych, specjalistycznych i wielodzietnych, wspiera organizacje wspierające dzieci i młodzież z problemami rozwojowymi i wychowawczymi, zabezpiecza start w samodzielne życie wychowankom placówek i rodzin zastępczych;
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (w 2006 r. wydano 99 orzeczeń niepełnosprawności osób do lat 16);
- Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące w każdej gminie;

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności

Tabela 24. Liczba wniosków rozpatrzonych przez Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w latach 2010-2014

2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok	2014 rok
1232	1184	1282	1173	1064

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie

Tabela 25. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w latach 2010-2014 osoby przed 16 rokiem życia

Symbole	2010	2011	2012	2013	2014
01-U –upośledzenia umysłowe	5	3	4	6	2
02-P – choroby psychiczne	1	0	0	1	0
03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	10	11	4	5	4
04-O – choroby narządu wzroku	7	8	3	4	2
05 – R – upośledzenia narządu ruchu,	23	16	11	13	6
06 – E - epilepsja	4	2	0	3	3
07 – S – choroby układów oddechowego i krążenia	30	34	36	34	47
08 – T – choroby układu pokarmowego	8	3	4	3	5
09 – M – choroby układu moczowo – płuciowego	7	3	3	7	4
10 – N – choroby neurologiczne	1	3	1	4	1
11 – I – inne , w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	17	23	22	12	12
12 – C – całościowe zaburzenia rozwojowe	5	10	12	10	13
RAZEM	118	116	100	102	99

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie

Tabela 26. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w latach 2010-2014 osoby powyżej 16 roku życia

Symbole	2010	2011	2012	2013	2014
01-U –upośledzenia umysłowe	10	9	13	10	2
02-P – choroby psychiczne	95	106	125	96	106
03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	66	42	48	48	48
04-O – choroby narządu wzroku	23	27	26	23	22
05 – R – upośledzenia narządu ruchu,	311	241	291	277	258
06 – E - epilepsja	20	13	5	10	10
07 – S – choroby układów oddechowego i krążenia	178	149	167	129	107
08 – T – choroby układu pokarmowego	29	21	24	36	24
09 – M – choroby układu moczowo – płuciowego	39	38	36	30	18
10 – N – choroby neurologiczne	85	60	81	54	67
11 – I – inne , w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego	140	141	162	147	143
12 – C – całościowe zaburzenia rozwojowe	2	0	0	0	0
RAZEM	998	847	978	860	805

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie

W zakresie szeroko rozumianej opieki społecznej w Powiecie w latach 2010 – 2014 opracowano i uchwalono:

- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Choszczeńskim na lata 2012 -2014,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Powiatowy Program Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Choszczeńskim na lata 2012 - 2016.

To ważne dokumenty, których realizacja stanowić będzie istotne ogniwo opieki społecznej w Powiecie.

W latach 2010 – 2014 Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Choszczynie realizowało projekt pt.: „Kieruj Swoim Losem” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Osoby biorące udział w projekcie w latach 2010-2014 korzystały z wsparcie w formie :

- **Pracy socjalnej**
- **Poradnictwa zawodowego - doradcy zawodowego**
- **Warsztatów ze specjalistami** - psychologa, pedagoga. prawnika, informatyka
- **Szkolenia/warsztaty /kursy**-beneficjenci w latach 2010 – 2014 uczestniczyli w kursach zawodowych między innymi: informatyczny podstawowy, informatyczny rozszerzony, pielęgnacji kończyn górnych, fryzjer, fryzjer w zakresie rozszerzonym, kucharz, cukiernik, operator wózków jezdniowych z programem magazynowym oraz obsługą komputera, monter urządzeń instalacji

i sieci elektroenergetycznych o napięciu do 1 KV oraz powyżej 1 KV, sprzedawca, prawo jazdy kat. B i C, piekarz, spawacz elektryczny

Beneficjenci projektu uczestniczyli w pokazie „Doskonała fryzura i makijaż do pracy” . Brali udział w szkoleniu „Podstawy komputera”, „Pracownik biurowy XXI” oraz uczestniczyli w warsztatach zawodowych przeprowadzonych przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Piaseczniku.

Tabela 27. Liczba osób które zostały objęte wsparciem w ramach udziału w projekcie w latach 2010 – 2014 r.

Liczba osób biorących udział w projekcie	Ogółem	Rozpoczęło	Zakończyło	Przerwało	Kontynuowało udział w roku poprzednim
2014 rok	26	21	21	5	0
2013 rok	60	47	53	13	0
2012 rok	55	43	37	12	12
2011 rok	45	34	27	11	5
2010 rok	18	15	18	3	6

Źródło: dane Starostwa Powiatowego - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie

4.3. Bezpieczeństwo publiczne

Samorząd powiatowy realizuje zadania (zarówno zlecone jak i własne) w oparciu o ustawowe uregulowania. W ramach wykonywania zadań wynikających z ustawy o samorządzie powiatowym, już w czasie trwania pierwszej kadencji samorządu powiatowego, utworzono Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, uchwalono Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego. Ponadto na początku 2015 r. powstała Powiatowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Choszczynie. Została ona powołana jako organ doradczy Starosty Choszczeńskiego w zakresie bezpieczeństwa i zarządzania ruchem drogowym na drogach powiatowych i gminnych.

Starostwo Powiatowe w Choszczynie na co dzień współpracuje z następującymi powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego - Filia w Choszczynie,
- Powiatowy Inspektorat Weterynarii,
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe - Oddział w Choszczynie,
- ochotnicze straże pożarne,
- straże leśne (nadleśnictwa, Drawieński Park Narodowy).

Współpraca opiera się głównie w zakresie określonym przepisami prawa (ustawy, rozporządzenia, zarządzenia, wytyczne, programy i porozumienia lokalne).

Ponadto Starostwo Powiatowe w Choszcznie współpracuje z następującymi organami administracji wojskowej:

- Wojskowa Komenda Uzupełnień w Stargardzie Szczecińskim,
- Wojewódzki Sztab Wojskowy w Szczecinie.

Współpraca ta dotyczy głównie spraw związanych z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej, reklamowania od obowiązku służby wojskowej, nakładania świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz obronności kraju, organizacji akcji kurierskiej administracji publicznej, ustalania obszaru działania patroli rozminowania, itp.

Ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo

Tabela 28. Zdarzenia na terenie Powiatu choszczeńskiego w latach 2010 – 2014

Rok	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe
2010	357	425	10
2011	406	343	10
2012	321	304	10
2013	250	279	21
2014	332	338	34

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Policja

Tabela 29. Liczba ogólna przestępstw stwierdzonych i liczba przestępstw stwierdzonych o charakterze kryminalnym w latach 2010 - 2014

Przestępstwa	2010	2011	2012	2013	2014
Przestępstwa ogółem	1984	2046	1966	1500	1430
Przestępstwa o charakterze kryminalnym	1270	1504	1377	1037	789

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Tabela 30. Zagrożenie i przestępstwa w latach 2010 -2014

RODZAJ ZAGROŻENIA	liczba stwierdzonych przestępstw				
	2010	2011	2012	2013	2014
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenia rozbójnicze	58	92	82	38	13
Kradzież cudzej rzeczy	249	298	268	207	170
Kradzież i kradzież poprzez włamanie do samochodu	5	7	5	16	7
Kradzież z włamaniem	210	235	234	112	148
Uszkodzenie rzeczy	113	117	112	85	50
Bójka i pobicie	21	21	30	18	12
Uszczerbek na zdrowiu	33	51	16	22	18
Przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomani	112	304	232	185	126
Przestępstwa gospodarcze	170	106	168	85	452
Przestępstwa korupcyjne	4	2	0	14	4
Przestępstwa drogowe	359	375	308	301	130

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Tabela 31. Wykrywalność ogólna przestępstw w latach 2010-2014

2010	2011	2012	2013	2014
85,7 %	83,9 %	84,4 %	82,9 %	84,6 %

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Wykrywalność ogólna przestępstw oscyluje w granicach 82-84,3 % przy czym w roku 2010 oraz w 2014 r. osiągnęła najwyższy poziom.

Tabela 32. Wykrywalność przestępstw o charakterze kryminalnym w latach 2010-2014

2010	2011	2012	2013	2014
78,7 %	79,0 %	78,7 %	76,4 %	74,0 %

Źródło: dane Starostwa Powiatowego o– Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Wykrywalność ogólna przestępstw oscyluje w granicach 74-77,36 % przy czym w latach 2010 – 2012 osiągnęła najwyższy poziom.

Tabela 33. Zagrożenia w ruchu drogowym na drogach Powiatu choszczeńskiego w latach 2010 – 2014

kategoria drogi	wypadki					zabici					ranni				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
K 10	7	5	4	9	2	0	2	0	2	0	7	3	5	18	3
W 151	8	22	12	7	11	2	1	1	0	2	6	27	17	10	14
W 153	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W 160	3	4	12	10	7	0	0	0	0	2	4	7	13	13	10
W 175	6	2	4	3	8	0	0	0	0	2	12	2	4	3	11
powiatowe	8	5	11	6	2	1	0	1	1	0	8	5	20	6	2
gminne	5	6	3	6	2	0	0	1	0	1	5	6	3	9	1
OGÓLEM	37	44	46	41	32	3	3	3	3	7	42	50	67	59	41

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Tabela 34. Kolizje na drogach powiatowych w latach 2010 -2014

kategoria drogi	kolizje				
	2010	2011	2012	2013	2014
K 10	30	38	34	19	23
W 151	78	59	67	68	66
W 153	0	0	0	0	0
W 160	91	50	52	58	68
W 175	32	20	15	33	26
powiatowe	57	37	47	44	50
gminne	88	62	38	71	56
OGÓLEM	376	267	253	293	289

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Inspekcja Sanitarna

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i jest powołana do realizacji zadań zdrowia publicznego, będąc zakładem opieki zdrowotnej, dla którego od 1 stycznia 2010 roku organem założycielskim jest Wojewoda Zachodniopomorski.

Informacje przedstawione w niniejszym podrozdziale przedstawiają stan na dzień 31 grudnia 2014r r. Opracowane zostały przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Choszcznie w czerwcu 2015 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Choszcznie sprawował nadzór nad:

- higieną środowiska, zwłaszcza wody do spożycia, czystości powietrza atmosferycznego, gleby, wód i wielu innych elementów środowiska naturalnego człowieka;
- utrzymaniem należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic a także transportu kolejowego i drogowego;
- warunkami produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, warunkami żywienia zbiorowego;
- jakością zdrowotną żywności: w tym higiena żywności i przedmiotów użytku;

- warunkami zdrowotnymi produkcji i obrotem przedmiotami użytku powszechnego, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami, oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi;
- warunkami zdrowotnymi środowiska pracy;
- higieną pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w ośrodkach wypoczynkowych;
- higieną procesów nauczania;
- przestrzeganiem przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorsy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Przedmiotem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej była również kontrola przestrzegania przepisów prawa dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania.

Od 2004 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Choszcznie posiada opracowany „Plan reagowania kryzysowego” obejmujący niezbędne procedury postępowania oraz zasady współpracy z administracją samorządową, zespołami reagowania kryzysowego, innymi służbami, inspekcjami i strażami na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej lub ataku bioterrorystycznego.

Tabela 35. Obszar, liczba ludności, ilość obiektów nadzorowanych przez PSSE w Choszcznie w 2014 r.

Dane	Miasto i Gmina Choszczno	Miasto i Gmina Drawno	Miasto i Gmina Pelczyce	Miasto i Gmina Recz	Gmina Bierzwnik	Gmina Krzęcin	Razem: Miasta; Gminy: miejsko-wiejskie; wiejskie Stan na 12/2014
Obszar	246	321	201	180	240	140	1.328
Liczba ludności	21.609	5.228	7.910	5.581	4.874	3.756	48.958

Źródło: dane Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Choszcznie

W roku 2014 pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Państwowej Inspekcji Sanitarnej Powiatu choszczeńskiego realizował zadania ukierunkowane głównie na promowaniu zdrowego stylu życia i realizacji programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

Główne programy prozdrowotne realizowane na terenie Powiatu:

1) Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce:

- program edukacyjny dla dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców i opiekunów pt. „Czyste powietrze wokół nas”,
- program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych „Nie pal przy mnie, proszę”,

- program profilaktyki antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjów „Znajdź właściwe rozwiązanie”,
- obchody Światowego Dnia bez Tytoniu,
- kampania społeczna kierowana dla osób palących, obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia,

- 2) Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”,
- 3) „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”,
- 4) „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”,
- 5) Program „Ars, czyli jak dbać o miłość”.

Główne akcje realizowane na terenie Powiatu:

- 1) Bezpieczne Ferie,
- 2) Światowy Dzień Zdrowia,
- 3) Bezpieczne Wakacje,
- 4) Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach,
- 5) Profilaktyka używania „nowych narkotyków”,
- 6) Europejski Tydzień Szczepień, w tym akcja „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Inspekcja Weterynaryjna

Inspekcja Weterynaryjna w Choszczynie działa na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. W latach 2010-2014 Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Choszczynie realizował zadania związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa, spełnianiem wymagań weterynaryjnych dotyczących produkcji towarów i obrotu nimi.

4.4. Kultura

Na terenie Powiatu choszczeńskiego działa kilkanaście ośrodków kultury, które przygotowują i realizują we współpracy z wieloma instytucjami z regionu corocznie kilkadziesiąt imprez z dziedziny teatru, muzyki, plastyki, sztuki ludowej, historii, promocji zdrowia itp.

Do ośrodków tych należą:

- Choszczeński Dom Kultury,
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Choszczynie,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Dąbrowskiej w Choszczynie + filie w miejscowościach: Choszczynie, Kołkach, Korytowiu, Sławęcinie, Suliszewie,
- Klub Garnizonowy w Choszczynie,
- Biblioteka Garnizonowa w Choszczynie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Reczu,
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Recz,
- Drawieński Ośrodek Kultury w Drawnie,
- Biblioteka Publiczna w Drawnie,
- Gminne Centrum Kultury w Krzęcinie,

- Biblioteka Publiczno-Szkolna w Krzęcinie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Bierzwniku,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bierzwniku,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Pełczycach,
- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Pełczycach + filie w miejscowościach: Jagów, Jarosławsko, Płotno, Przekolno, Sarnik,
- Izba Historyczna w Pełczycach.

Kina:

- Kino „Marzenie” w Choszczynie,
- Kino „Panorama” w Pełczycach,
- Kino „Zorza” w Reczu,
- Kino „Wedel” w Drawnie.

Tabela 36. Biblioteki publiczne w latach 2011-2014

Wyszczególnienie		2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
placówki biblioteczne ogółem		24	24	26	27
w tym biblioteki i filie	obiekt	22	22	24	24
czytelnicy w ciągu roku	osoba	6.876	6.875	6.771	6.577
księgozbiór	wolumin	262.988	253.936	255.214	251.404
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wolumin	175.313	172.236	169.732	155.399
WSKAŹNIKI BIBLIOTECZNE					
liczba mieszkańców przypadających na jedną placówkę biblioteczną	osoba	2109	2098	1929	1849
księgozbiór bibliotek na 1000 mieszkańców	wolumin	5195,3	5043,6	5088,0	5036,0
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców	osoba	136	136	135	131
wypożyczenia księgozbioru na jednego czytelnika w woluminach	wolumin	25,5	25,1	25,1	23,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: dane GUS, www.stat.gov.pl

Biblioteki funkcjonujące na terenie Powiatu choszczeńskiego charakteryzuje bogaty księgozbiór. Liczba książek przypadająca na 1000 osób jest większa niż wartość tego wskaźnika dla województwa zachodniopomorskiego i Polski ogółem. Również zadawalającym wskaźnikiem jest wskaźnik wypożyczeń przypadający na jednego czytelnika. Przyjmuje on wartość o wiele wyższą (23,6 wol./os.) niż wskaźnik dla województwa (17,7) i kraju (18,5). Świadczy to o rozwijaniu czytelnictwa w Powiecie choszczeńskim poprzez

budowanie wielostronnych relacji partnerskich bibliotek ze środowiskiem lokalnym poprzez min.: dostosowaniem infrastruktury do potrzeby osób niepełnosprawnych, modernizacją obiektów, wyposażeniem w nowoczesny sprzęt, poszerzeniem oferty wydawniczej oraz wygospodarowaniem dodatkowego pomieszczenia do prowadzenia zajęć z dziećmi i do wykorzystania jako miejsce spotkań, organizacja spotkań tematycznych itp.

Działania z zakresu wspierania i rozwoju kultury uznać należy za kluczowe z punktu widzenia podnoszenia poziomu wiedzy i świadomości kulturalnej mieszkańców. Przy pomocy szeregu działań kulturalnych wzrasta poczucie przynależności do miejsca, buduje się pozytywne relacje między mieszkańcami wspólnego obszaru, krzewi się postawy lokalnego patriotyzmu, kultywuje się lokalną tradycję. Główną rolą Powiatu choszczeńskiego jest wspieranie finansowe, organizacyjne i merytoryczne instytucji kultury i inicjatyw kulturalnych w gminach Powiatu.

Powiat choszczeński co roku jest organizatorem oraz współorganizatorem cyklicznych imprez kulturalnych takich jak:

- Festiwal Fortepianowy Polski Zachodniej i Północnej "Gramy na cztery ręce",
- Warsztaty Akordeonowe dla uczniów i pedagogów szkół muzycznych I st. Polski Zachodniej i Północnej,
- Przegląd Amatorskiego Ruchu Artystycznego (PARA),
- Korytowska/Choszczeńska Noc Poetów,
- Przegląd Form Estradowych i Teatralnych dla osób Niepełnosprawnych "Scena Bez Barrier",
- Powiatowy Konkurs Historii Regionalnej „Czy znasz swój powiat?”,
- Powiatowy Koncert Zespołów Śpiewaczych "A My śpiewamy tak ...",
- Wojewódzki Festiwal Pieśni Ludowej w Drawnie,
- Przegląd Twórczości Regionalnej „Mnie ta ziemia od innych droższa”.

Tabela 37. Liczba imprez kulturalnych wspieranych finansowo ze środków Starostwa Powiatowego w Choszcźnie w latach 2010 – 2014 z podziałem na lata

Liczba imprez kulturalnych wspieranych przez Starostwo Powiatowe w Choszcźnie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
	17	18	18	17	19

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – otrzymane od poszczególnych gmin Powiatu Choszczeńskiego

Na terenie Powiatu działa również szereg stowarzyszeń – organizacji pozarządowych skupiających miłośników regionu, zainteresowanych kultywowaniem tradycji, a jednocześnie rozwojem własnej ziemi. W ciągu kilku lat funkcjonowania struktur powiatowych szczególnym zaangażowaniem wyróżniają się: Towarzystwo Miłośników Ziemi Choszczeńskiej, Regionalne Towarzystwo Historyczne Ziemi Choszczeńskiej, Towarzystwo Miłośników Recza, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej, Stowarzyszenie Ludzi Bezrobotnych w Drawnie, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Miłośników Bierzwnika, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Pełczyckiej, Stowarzyszenie Miłośników Doliny Wardynki „EKO-FOLK” Rzecko, Klub Kiwanis Kobieta 2000, Klub '99.

4.5. Sport

Do infrastruktury sportowej na terenie Powiatu choszczeńskiego zaliczamy m.in. ośrodki sportowe, baseny oraz hale i boiska sportowe itp., które szczegółowo zostały opisane w poniższej tabeli.

Tabela 38. Infrastruktura sportowa w powiecie

Gmina	Plac zabaw	Boisko wielofunkcyjne	Stadion miejski/Boisko piłkarskie	Orlik	Hala sportowa	Klub Kultury/Świetlica wiejska
Choszczno	Wardyń Piasecznik Kołki Korytowo Stawin Suliszewo Zamęcin Sławęcin Rzecko Stradzewo Smoleń Zwierzyn Sulino Raduń Stary Klukom	Choszczno x 2 Zamęcin Suliszewo	Choszczno Sławęcin	Choszczno	Choszczno	<u>Świetlica wiejska:</u> Piasecznik Stary Klukom Kołki Rzecko Sławęcin Smoleń Chłopowo Zwierzyn Sulino Zamęcin Raduń Gleżno Suliszewo Wardyń Radaczewo Stradzewo Korytowo
Krzęcin	Chłopowo Rakowo Krzecin Przybysław Kaszewo Mielęcin Objezierze Granowo x 2 Nowy Klukom Żeńsko	Przybysław Mielęcin Granowo Chłopowo Rakowo Kaszewo Objezierze Żeńsko	Krzęcin	Krzęcin	Krzęcin	<u>Klub Kultury:</u> Chłopowo Rakowo Krzęcin Przybysław Kaszewo Mielęcin Objezierze Granowo Żeńsko
Pełczyce	Krzyńki Pełczyce Lubianka	Sarnik Nadarzyn Pełczyce Będargowo Boguszyny Lubiana Lubianka	Pełczyce	Przekolno Jarosławsko Chrapowo	Pełczyce Będargowo Lubiana Chrapowo	<u>Świetlica wiejska:</u> Jarosławsko Będargowo Płotno Przekolno Bukwica Nadarzyn Chrapowo Jagów Wierzchno Sarnik Niesporowice Trzęsacz Ługowo
Drawno	Drawno x 3 Święciechów Chomętowo Kielpino Brzeziny	—————	Drawno Barnimie	Drawno	Drawno	<u>Świetlica wiejska:</u> Chomętowo Święciechów Brzeziny Kielpino

	Barnimie Dominikowo Niemieńsko Zatom Podegrodzie					Barnimie Dominikowo
Recz	Recz x 2 Sicko, Sokoliniec, Suliborek, Rybaki, Sulibórz, Słutowo, Wielgoszcz, Grabowiec, Nętkowo, Lubieniów, Pomień, Rajsko, Żeliszewo, Pamięcin,	_____	Recz, Pomień, Sokoliniec	Recz	Recz	<u>Świetlica wiejska:</u> Sokoliniec, Sicko, Pomień, Suliborek, Sulibórz, Nętkowo.
Bierzwnik	Bierzwnik	_____	Bierzwnik	_____	Bierzwnik	<u>Świetlica wiejska:</u> Bierzwnik, Klasztorne, Łasko, Breń, Jaglisko, Pławno, Kolsk

Źródło: dane Starostwa Powiatowego – otrzymane od poszczególnych gmin Powiatu Choszczeńskiego

Poza wyżej wymienioną infrastrukturą sportową należy wymienić również inne obiekty przyczyniające się do rozwijania zainteresowań sportowych:

Choszczno:

- pływalnia „Wodny Raj”(pływalnia 25 m, jakuzzi, zjeżdżalnia, 2 sauny, solarium, siłownia, bar suchy, bar mokry),
- korty tenisowe ziemne – 3 boiska do gier deblowych oraz jedno do singla. Na korcie znajduje się również ściana treningowa,
- 2 boiska asfaltowe do koszykówki,
- ścieżka edukacyjna wokół jeziora Klukom.

Bierzwnik

- w 2014 r. wybudowana została promenada wokół jeziora Kuchta.

W Powiecie działa 56 klubów sportowych. Do najbardziej popularnych dyscyplin sportowych należą: kajak polo, koszykówka, pływanie, piłka nożna, badminton.

Wykaz klubów sportowych na terenie Powiatu choszczeńskiego (dane Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu, stan na dzień 31 grudnia 2014 r.):

1. Parafialny Klub Sportowy „JUTRZENKA” Choszczno
2. Miejski Klub Sportowy „PIAST” Choszczno

3. Klub Koszykówki „ŻAK” Choszczno
4. Klub Żeglarski „SZTAKSEL” Pełczyce
5. Ludowo-Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „W8IKTORIA” Zieleniewo
6. Uczniowski Klub Sportowy „DRAWIANKA” Drawno
7. Uczniowski Klub Sportowy „INA” Krzęcin
8. Uczniowski Klub Sportowy „LUBIANA” w Lubianie
9. Choszczeński Klub Karate
10. Uczniowski Klub Sportowy „WIGOR” Piasecznik
11. Ludowo-Uczniowski Klub Sportowy „POMORZANIN” Zamęcin
12. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „BŁĘKITNI SARNIK” w Chrapowie
13. Uczniowski Klub Sportowy „KORONA - RADUŃ” w Raduniu
14. Uczniowski Klub Sportowy „INA” w Stradzewie
15. Uczniowski Klub Sportowy „AS” Sławęcin
16. Uczniowski Klub Sportowy „JUNIOR” w Suliszewie|
17. Uczniowski Klub Szachowy „SKOCZEK” w Choszcznie
18. Uczniowski Klub Sportowy „PEŁCZ” Pełczyce
19. Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni-Razem-Suliszewo”
20. Ludowo Uczniowski Klub Sportowy „ARABESKA” Pławno
21. Uczniowski Klub Sportowy „SPRONT” Pełczyce
22. Uczniowski Klub Sportowy „FOKA” Choszczno
23. Uczniowski Klub Sportowy „START” Choszczno
24. Ludowy Klub Sportowy „ŚWIT” Barnimie
25. Uczniowski Klub Sportowy „START” Rzecko
26. Ludowy Zespół Sportowy „SOKÓŁ” Granowo
27. Uczniowski Klub Sportowy ”Armwrestling* ZŁOTY ORZEŁ” Choszczno
28. Uczniowski Klub Sportowy „DANCE” Pełczyce
29. Klub Sportowy „GRYF” Objezierze
30. Klub Sportowy „KŁOS” Pełczyce
31. Klub Sportowy „ZJEDNOCZENI” w Zieleniewie
32. Klub Sportowy „POMORZANKA” Jarosławsko
33. Miejski Klub Sportowy „DRAWA” w Drawnie
34. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „TRAMP” Jarosławsko
35. Klub Sportowy „INA NADARZYN”
36. Uczniowski Klub Sportowy „KORYTOWO” w Korytowie
37. Uczniowski Klub Sportowy „HERKULES” w Niemieńsku
38. Uczniowski Klub Sportowy „KOMAR” w Radaczewie
39. Uczniowski Klub Sportowy „INA” Recz
40. Uczniowski Klub Sportowy „ISKRA” Pomień
41. Uczniowski Klub Sportowy „IKAR” Suliszewo
42. Klub Sportowy „ISKRA” Kaszewo
43. Klub Sportowy „ORZEŁ” Żeńsko
44. Klub Sportowy „SŁAWA” Sławęcin

45. Klub Sportowy „ZŁOTY MARYNARZ” Choszczno
46. Klub Pływacki „KER” w Choszcznie
47. Gminny Klub Sportowy „KLON” Krzęcin
48. Miejski Klub Sportowy „REMOR” Recz
49. Ludowy Klub Sportowy „WODA” Rzecko
50. Szkolny Klub Żeglarski „DRAWA” w Drawnie
51. Choszczeński Klub Nurkowy „RAFA”
52. Choszczeński Integracyjny Klub Sportowy
53. Międzyszkolny Klub Sportowy w Choszcznie
54. Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Choszcznie
55. Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Choszcznie
56. Międzyszkolny Ośrodek Sportów Wodnych w Choszcznie

Do najbardziej znanych choszczeńskich imprez sportowych należą: Noworoczny Turniej Badmintona, Choszczeński Maraton Pływacki, Street Ball - Turniej Koszykówki Ulicznej, Choszczeński Maraton Rowerowy "Pętla Drawska", Ogólnopolski Bieg Uliczny „Choszczeńska 10”, Choszczeńska Liga Halowej Piłki Nożnej, Turniej "Trzy rakiety".

Międzyszkolny Ośrodek Sportów Wodnych

Międzyszkolny Ośrodek Sportów Wodnych w Zespole Szkół Nr 1 w Choszcznie prowadzi trzy sekcje sportowe :

- kajak polo,
- kajakarstwo,
- żeglarstwo.

Informacje przedstawione w niniejszym podrozdziale opisują stan obowiązujący w lipcu 2015 r.

We wszystkich zajęciach liczba uczestników wynosi ok. 100-120 w okresie letnim do 150. Najliczniejszą sekcją z racji jej współzawodnictwa drużynowego jest kajak polo. Pracuje tu trzech trenerów:

1. Albert Watkowski – grupa dzieci – 16 osób,
2. Norbert Watkowski – grupy młodzików i seniorów – 28 osób,
3. Paweł Kalinowski – grupy juniorów młodszych i starszych – 28 osób.

W sekcji kajaków klasycznych pracuje dwoje trenerów:

1. Daniel Jarmarkiewicz – grupa dzieci – 10 osób,
2. Lucyna Łakos – grupa młodzików – 10 osób.

Żeglarze pracują w trzech grupach:

1. Waldemar Murski – grupa młodsza – 10 osób,
2. Piotr Soroko – grupa starsza i sportowa – 16 osób.

Wszystkie trzy dyscypliny w ośrodku mają charakter sezonowy. Najważniejsze starty, regaty i turnieje odbywają się w środku lata, a sezon startowy trwa od kwietnia do października. Podstawowe szkolenie prowadzone jest w oparciu o bazę MOSW, tj. o łatwy dostęp do akwenu wodnego, jakim jest J. Klukom i hangar usytuowany niemal nad samą wodą. Jednak w przypadku kajakistów do treningów i turniejów potrzebne są minimum

dwa boiska z bramkami oraz pomostami.. W okresie jesienno-zimowym wszystkie sekcje i grupy trenują na siłowni MOSW, korzystają z pływalni miejskiej i z hal sportowych Zespołu Szkół Nr 1.

Międzyszkolny Ośrodek Sportów Wodnych reprezentuje i promuje Powiat choszczeński i miasto Choszczno na różnych imprezach sportowych. Są to regaty i turnieje o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim, międzynarodowym, a także Mistrzostwa Europy i Świata.

Do reprezentacji kraju w kajak polo na Mistrzostwa Świata w 2014 r. zakwalifikowało się 18 zawodników z Choszczna. W roku 2015 będzie podobnie na Mistrzostwach Europy w Niemczech. Oprócz zawodników w naszym ośrodku pracują trenerzy, którzy równocześnie są selekcjonerami kadry narodowej. Norbert Watkowski trenuje seniorów, a Paweł Kalinowski męską młodzieżówkę.

Tabela 39. Osiągnięcia kajakolistów MOSW Choszczno

Lp.	Data	Turniej	Medal	Zawodnicy z Choszczna
1	2005	Mistrzostwa Europy-Hiszpania, Madryt	Braźowy – młodzieżówka mężczyzn Srebrny – młodzieżówka kobiet	Jakub Maślak, Bartosz Okrański
2	2009	Mistrzostwa Europy-Niemcy, Essen	Braźowy – młodzieżówka mężczyzn	Jakub Maślak, Hubert Migdalski, Mateusz Iwanowski, Daniel Jarmarkiewicz, Bartosz Okrański, Zbigniew Sawionek.
3	2011	Mistrzostwa Europy-Hiszpania, Madryt	Srebrny – Młodzieżówka kobiet	Paulina Kwiatkowska, Marta Bokun, Katarzyna Stankiewicz, Anna Dukindorf, Małgorzata Czekan.
4	2013	Mistrzostwa Europy-Polska, Poznań	Braźowy – młodzieżówka mężczyzn Braźowy – młodzieżówka kobiet	Piotr i Kacper Kowalscy, Jakub Diakowski Katarzyna Stankiewicz

Źródło: dane MOSW Choszczno

Sezon 2015 obfitował w sukcesy klubowe na arenach międzynarodowych i ogólnopolskich:

1. Międzynarodowy Turniej w Helmond w Holandii – III miejsce - seniorki
2. Międzynarodowy Turniej w Berlinie – I miejsce - seniorki i juniorzy
3. Międzynarodowy Turniej we Francji w St.Omer – I miejsce – seniorzy i III miejsca – juniorzy starsi i młodszy.
4. Międzynarodowy Turniej w Amsterdamie w Holandii – I miejsca – seniorzy i juniorzy st.
5. Międzynarodowy Turniej Deventer w Holandii – I miejsce – juniorzy starsi
6. Międzynarodowy Turniej w Essen w Niemczech – II miejsce – seniorzy i III miejsce – juniorzy młodszy.
7. Puchar Polski – I miejsce w klasyfikacji generalnej w I Dywizji.

8. Mistrzostwa Polski Seniorów – II i III miejsce mężczyzn, II miejsce – kobiety.

W roku 2017 we Wrocławiu odbędą się World Games. Jest to trzecia impreza sportowa na świecie pod względem wielkości, zaraz po Igrzyskach Olimpijskich i Mistrzostwach Świata w piłce nożnej. World Games będzie wielkim świętem wszystkich dyscyplin nieolimpijskich, m.in. kajak polo. Będziemy mieć tam swoich reprezentantów, a większość z nich będzie z Choszczna.

4.6. Turystyka i rekreacja

Powiat choszczeński to doskonale miejsce do uprawiania wszelkich form turystyki. Bogactwo jezior to raj dla zwolenników sportów wodnych, wędkarstwa i myślistwa, a także krajoznawców szukających wypoczynku na łonie natury. Liczne szlaki turystyczne prowadzące przez piękne tereny Ziemi Choszczeńskiej to wymarzone miejsca dla miłośników turystyki pieszej i rowerowej.

Informacje zawarte w niniejszym podrozdziale pochodzą od urzędów miast i gmin Powiatu choszczeńskiego oraz ich stron internetowych.

Choszczno

Największą atrakcją turystyczną Choszczna jest jezioro Klukom, które sięga centrum miasta. Nad jeziorem usytuowane jest Centrum Rekreacyjno-Sportowe ze strzeżoną plażą miejską wyposażoną m.in. w zjeżdżalnię dla dzieci i dorosłych, ogródek jordanowski, sprzęt pływający umożliwiający uprawianie sportów wodnych, boiska do gry w siatkówkę plażową i inne urządzenia rekreacyjno-sportowe.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 zrealizowano projekt pn. „Turystyczno – rekreacyjne zagospodarowanie terenów wokół jeziora Klukom oraz na Miejskiej Górze w miejscowości Choszczno”. Dzięki realizacji wyżej wymienionego projektu możliwe było wykonanie ścieżki wokół jeziora (ścieżki rowerowej) o łącznej długości 6042 m i szerokości 2 m. Wzdłuż ścieżki powstała tzw. mała architektura taka jak: ławeczki, kosze, zagospodarowanie skwerów zieleni oraz oświetlenie całej ścieżki. Na Miejskiej Górze wykonano plac zabaw pn. „Dla Maluchów” z miejscami wypoczynku i małą architekturą, dodatkowo wykonany został zimowy tor saneczkowy, tor rowerowy z urządzeniami terenowymi takimi jak: rozpęd ze schodami, Jump quater pipe, fala, kładki, wallride, corved wallride, jump + box) oraz trzy trasy biegów przełajowych.

Do dyspozycji zwolenników pływania i nie tylko jest nowoczesna Kryta Pływalnia „Wodny Raj”. W swojej ofercie proponuje korzystanie z basenu sportowego i rehabilitacyjnego z biczami wodnymi, jacuzzi, zjeżdżalni wodnej, sauny, solarium i siłowni.

Dzięki partnerskiej współpracy z Holendrami po jeziorze Klukom kursuje statek spacerowy „Wolvega”. Po przebudowie kanałów pływać będzie po trzech połączonych jeziorach.

Od 2009 r. działa pole golfowe „Modry Las” usytuowane ok. 5 km od centrum miasta przy ciągu drogi krajowej nr 160 relacji Choszczno – Dobiegniew. Obiekt zaprojektowany przez Gary’ego Playera szybko zyskał uznanie światowych ekspertów.

Według ankiety ekspertów przeprowadzonej przez prestiżowy amerykański Golf Inc. Modry Las został wybrany finalistą rankingu na najpiękniejsze pole na świecie otwarte w sezonie 2009/2010. Pole golfowe wkomponowane jest w teren otoczony przez dwa spokojne jeziora otoczony brzoza – sosnowymi lasami. Pole golfowe Modry las z powodzeniem organizuje imprezy integracyjne oraz turnieje sportowe w których biorą udział zawodnicy z całej Polski oraz Europy.

Dla osób lubiących wędrować przygotowany są szlaki turystyczne pod turystykę pieszą i rowerową takie jak: „Zielony szlak” oraz „Rowerem po Ziemi Choszczeńskiej”.

W ramach projektu „Włóczykije Pojezierza” na terenie gminy Choszczno powstało 6 oznakowanych ścieżek do uprawiania Nordic Walking: wokół jeziora Klukom o długości 5,9 km, Choszczno – Gleźno o długości 5,7 km, Choszczno – Modry Las o długości 11,2 km, Choszczno – Stary Klukom, Nowy Klukom o długości 32,1 km, pętla Choszczno – Stawin - Gleźno – Zamęcın o długości 16,8 km oraz pętla Choszczno – Korytowo o długości 23,5 km (źródło danych: <http://wloczykije.treespot.pl/mapa>).

Recz

Gmina położona jest na Pojezierzu Ińskim przy drodze krajowej nr 10 (Szczecin-Bydgoszcz) i linii kolejowej Stargard Szczeciński – Piła, co turystom i gościom stwarza dogodne warunki komunikacyjne. Atrakcją gminy jest rezerwat florystyczny „Grądowe Zbocze”, który znajduje się w pobliżu miejscowości Wielgoszcz, zaś dla miłośników pieszych wycieczek czeka Szlak im. Hetmana Stefana Czarnieckiego zwany „szlakiem czerwonym”. Miłośnicy kąpeli wodnych mogą wypocząć i pobiwakować nad Jeziorami Rajska nieopodal Recza i Cedyni w miejscowości Żeliszewo. Plaże zagospodarowane są małą architekturą i urządzeniami zabawowymi dla dzieci.

Drawno

Walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz baza turystyczna, również agroturystyczna, stwarzają doskonałe warunki do czynnego wypoczynku w lesie i nad wodą, do uprawiania różnych form turystyki: pieszej, rowerowej, konnej, sportów wodnych, wędkarstwa, wycieczek, turystyki weekendowej i pobytovej.

Turystyka ma do dyspozycji około 77 km znakomitych szlaków pieszych i rowerowych, 58 km odcinek Drawy (teren gminy i Drawieńskiego Parku Narodowego) udostępniony uczestnikom spływów kajakowych.

Drawa należy do najpiękniejszych i najczystszych rzek w Polsce, a szlak kajakowy Drawy uważany jest za jeden z najatrakcyjniejszych w Polsce. Kilkakrotnie spływał Drawą papież Jan Paweł II, na którego cześć szlak został nazwany jego imieniem.

W Drawnie funkcjonuje pierwsze w Powiecie Centrum Informacji Turystycznej usytuowane w odrestaurowanym zabytkowym budynku dawnego spichlerza zbożowej położonego w najstarszej części miasta. Turyści mogą dowiedzieć się informacji o obsłudze ruchu turystycznego, szlakach turystycznych, bazie gastronomicznej oraz noclegowej, atrakcjach turystycznych, a także o możliwościach spędzania wypoczynku.

W budynku oprócz Centrum Informacji Turystycznej działa Lokalna Organizacja Turystyczna „Wokół Drawy”, biuro Centrum Hydriatyki Zgromadzenia Zakonnego Trójcy Świętej Ekumenicznej Kongregacji Cystersów Zakonu Port Royal oraz „Muzeum Spichlerz”.

Pelczyce

Położonych w gminie 21 jezior ma łączną powierzchnię 500 ha. Jest to atrakcyjna oferta dla wędkarzy, miłośników sportów wodnych i plażowiczów. Pelczyce położone są między czterema jeziorami: Duży Pelcz, Mały Pelcz, Panieńskie i Krzywe, a w środku miasta jest jeszcze małe jezioro Stawno. Do jeziora Panieńskiego przylegają tereny rekreacyjne z promenadą, parkiem, stadionem, plażą i malowniczą ścieżką zdrowia wokół jeziora. Lasy położone głównie w południowej części gminy, to część Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego.

W 2014 r. nastąpiło uroczyste otwarcie „Pelczyckiego Centrum Rekreacji i Turystyki PEŁCZANKA”, którego budowa została dofinansowana ze środków Programu Interreg IVA. W ramach przeprowadzonej inwestycji zagospodarowany został północny brzeg jeziora Duży Pelcz. Powstała nie tylko atrakcyjna plaża wraz z molo, ale i część żeglarska (slip, hangar, przyczółek pomostu pływającego), sanitariaty, budynek recepcji. Ponadto zostały zbudowane zadane miejsca do grillowania i wiele elementów małej architektury. Dla miłośników sportu stworzono zarówno piaszczyste, jak i trawiaste boisko do gry w siatkówkę.

Bierzwnik

Walorem gminy jest dobra łączność komunikacyjna. Przechodzą przez nią drogi wojewódzkie łączące Bierzwnik z Choszczem i Gorzowem Wlkp., a także przebiega linia kolejowa Szczecin - Poznań. Gmina Bierzwnik leży na skraju Drawieńskiego Parku Narodowego, a co za tym idzie charakteryzuje się dużą lesistością, gdyż lasy wynoszą 51,3% jej powierzchni. Ziemia bierzwnicka jest atrakcyjnym obszarem do wypoczynku, uprawiania sportu i rekreacji.

Na obszarze gminy znajduje się 38 jezior przyciągających miłośników sportów wodnych i wędkarzy. Nad jeziorem Bierzwnik znajduje się miejsce do odpoczynku, platforma widokowa i pomost widokowy do obserwacji ptactwa wodnego. Dla miłośników architektury średniowiecznej atrakcją jest zespół pocysterski w Bierzwniku. Wokół jeziora Kuchta w 2014 r. została wybudowana promenada. Na terenie gminy dostępny jest również szlak turystyczny tzw. „niebieski” oraz 5 ścieżek edukacyjnych i rekreacyjnych, a także 3 rezerwy przyrody.

Krzęcin

Możliwość obcowania z przyrodą zapewniają rozległe lasy oraz 13 jezior obfitujących w ryby. We wschodniej części gminy jest Obszar Chronionego Krajobrazu – Bierzwnik, który obejmuje 46 % powierzchni gminy. Są wyznaczone 2 trasy rowerowe.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe przesądzają o tym, iż gmina Krzęcin posiada dogodne warunki do rozwoju turystyki regionalnej oraz agroturystyki. Przez gminę przebiega zachodniopomorska pętla Szlaku Cysterskiego, która biegnie od strony Pelczyc przez Granowo – Krzęcin – Chłopowo w kierunku Bierzwnika.

Na terenie gminy Krzęcin istnieją szlaki rowerowe podzielone na dwie trasy: trasa 1 - biegnie z północy na południe i łączy miasto Choszczno ze Strzelcami Krajeńskimi woj. Lubuskie, trasa 2, która pozwala objechać gminę dookoła i umożliwia powrót z każdej miejscowości do Krzęcina.

Na terenie gminy Krzęcin istnieją również 2 trasy Nordic Walking powstałe w ramach projektu „Włóczykije Pojezierza”. Trasa nr 1 o nazwie „Smużyk” długość 9,2 km oraz trasa nr 2 o nazwie „Wężnik” o długości 5,8 km.

Informacje z zakresu turystyki jak również walorów przyrodniczych, krajobrazowych, historyczno – kulturowych itp. gmin wchodzących w skład Powiatu choszczeńskiego zostały opisane szerzej w „Strategii Rozwoju Turystyki Powiatu Choszczeńskiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016-2020” przyjętej uchwałą Rady Powiatu w Choszcznie Nr XV/125/2012 z dnia 19 czerwca 2012 r. Strategia dostępna jest w wersji elektronicznej na stronie Powiatu choszczeńskiego pod adresem www.powiatchoszczno.pl.

4.7. Dziedzictwo kulturowe

Charakterystyka działu dot. dziedzictwa kulturowego (w tym zabytków) wraz z ich opisem przedstawiona została w projekcie „Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016 – 2020”. W ramach zabytków zostały przedstawione: krajobraz kulturowy (w tym ochrona przyrody), zabytki ruchome, zabytki nieruchome, zabytki archeologiczne oraz zabytki w zbiorach muzealnych i innych.

Niniejszy dokument został przekazany do uzgodnień Zachodniopomorskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Szczecinie. Projekt Programu oprócz oceny stanu dziedzictwa kulturowego na terenie Powiatu choszczeńskiego (wraz z analizą SWOT), zawiera opis uwarunkowań prawnych, zewnętrznych i wewnętrznych, cele programu oraz kierunki i zakres działań.

5. Infrastruktura techniczna

5.1. Budownictwo mieszkaniowe i zarządzanie nieruchomościami

Zgodnie z przepisami dotyczącymi jednostek samorządu terytorialnego powiat jest zobowiązany do realizacji poniższych zadań w zakresie gospodarki nieruchomościami:

- tworzenie powiatowego zasobu nieruchomości oraz zasobu nieruchomości Skarbu Państwa,
- dokonywanie ewidencjonowania nieruchomości powiatu oraz Skarbu Państwa zgodnie z katastrzem nieruchomości, w tym nieruchomości Skarbu Państwa w komputerowej Bazie Danych nieruchomości Skarbu Państwa,
- przygotowanie projektów uchwał rady powiatu oraz zarządzeń starosty w sprawach dotyczących gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, a także informacji o wykonaniu podjętych uchwał,
- przygotowanie niezbędnych dokumentów celem dokonania sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, w najem lub dzierżawę, użyczenia, oddania w trwałe zarząd, a także obciążenia ograniczonymi prawami rzeczowymi,

wniesienia jako wkładu niepieniężnego (aportu) do spółek, przekazywania jako wyposażenie tworzonych przedsiębiorstw państwowych oraz jako majątek tworzonych fundacji,

- sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę,
- przygotowanie dokumentów związanych z przeprowadzaniem przetargiem na nieruchomości, sprzedaż bezprzetargowej nieruchomości oraz w sprawie udzielenia bonifikaty od ceny,
- zabezpieczanie wiarygodności Skarbu Państwa oraz powiatu przez wpisanie w księdze wieczystej hipoteki oraz wydawanie zaświadczeń o spłaceniu wiarygodności,
- ustalanie i aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego i trwałego zarządu,
- przygotowanie opinii w sprawie podziału nieruchomości, stanowiących własność Skarbu Państwa lub powiatu, dokonywanego z urzędu,
- przeprowadzanie procedur administracyjnych związanych z postępowaniem wywłaszczeniowym i odszkodowawczym,
- przeprowadzanie procedur administracyjnych związanych z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości,
- przygotowywanie zezwoleń na czasowe zajęcie nieruchomości w przypadku siły wyższej lub nagłej potrzeby zapobieżenia powstawaniu znacznej szkody,
- przyjmowanie dokumentów i informacji niezbędnych do przeprowadzenia powszechnej taksacji nieruchomości oraz ustalanie wartości katastralnej nieruchomości na podstawie dostępnych dokumentów i informacji,
- prowadzenie spraw związanych z gospodarowaniem nieruchomościami Skarbu Państwa oddanymi w użytkowanie wieczyste,
- przygotowanie prawem wymaganego oświadczenia starosty, w przypadku zakupu lub budowy nieruchomości na potrzeby organu administracji rządowej, celem uzyskania przez zainteresowanego zgody ministra Skarbu Państwa,
- podejmowanie czynności związanych z regulacją prawną nieruchomości Skarbu Państwa będących w posiadaniu osób fizycznych i prawnych oraz jednostek organizacyjnych.

Zasoby mieszkaniowe przedstawione w poniższej tabeli wskazują na postępujący wzrost zasobów mieszkaniowych jednak w odczuciu mieszkańców nadal nie jest to wzrost wystarczający. W Powiecie choszczeńskim w 2013 roku w porównaniu z rokiem 2009 zanotowano wzrost liczby mieszkań o 3%. Największy wzrost zanotowano w gminie Choszczno, gdzie wyniósł on 4,9%.

Tabela 40. Zasoby mieszkaniowe w latach 2009-2013 według lokalizacji

Jednostka terytorialna	Ogółem mieszkania				
	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat choszczeński	15 721	16 095	16 142	16 177	16 262
Bierzwnik	1 415	1 448	1 450	1 452	1 457
Choszczno	7 190	7 431	7 461	7 485	7 548
Drawno	1 809	1 834	1 838	1 841	1 844
Krzęcin	1 121	1 130	1 132	1 133	1 137
Pełczyce	2 419	2 459	2 465	2 466	2 469
Recz	1 767	1 793	1 796	1 800	1 807

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego –Bank Danych Lokalnych

W 2013 roku w Powiecie choszczeńskim przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 68,5 m², przy czym w 2005 r. wynosiła ona 66,3 m². W 2005 r. najniższa przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 63,4 m² i odnotowana była w gminie Choszczno, w 2013 r. wynosiła ona w gminie Choszczno 66 m². Najwyższa natomiast była w gminie Bierzwnik i wynosiła 79,8 m², natomiast w 2013 r. wzrosła do poziomu 82,2 m². Charakterystykę zasobów mieszkaniowych w 2013 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41. Zasoby mieszkaniowe w 2013 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	pow. użytkowa w tys. m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² na		
				1 mieszkania	1 mieszkania na 1 osobę	1000 mieszkańców
Region północno-zachodni	-	-	-	76,1	26,2	344,4
podregion stargardzki	-	-	-	69,7	22,9	328,7
Powiat choszczeński	16 262	62 501	1 114,5	68,5	22,3	325,7
Bierzwnik	1 457	6 109	119,7	82,2	24,8	301,8
Choszczno	7 548	28 751	498,4	66,0	22,3	352,2
Drawno	1 844	7 063	125,5	68,1	24,0	352,2
Krzęcin	1 137	4 393	83,5	73,5	21,8	296,8
Recz	2 469	9 259	167,2	67,7	20,9	308,6
Pełczyce	1 807	6 926	120,1	66,5	21,1	317,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego –Bank Danych Lokalnych

Charakterystykę zasobów mieszkaniowych według form własności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Zasoby mieszkaniowe wg form własności w Powiecie w roku 2009 i 2013

	2009		2013	
		%		%
zasoby gmin	913	9,39	-	-
zasoby spółdzielni mieszkania	1619	16,65	1221	12,16
zasoby zakładów pracy	285	2,93	246	2,45
zasoby Skarbu Państwa	201	2,07	122	1,21
Zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego	220	2,26	220	2,19
Zasoby wspólnot mieszkaniowych	3593	36,95	4335	43,18
Zasoby osób fizycznych we wspólnotach mieszkaniowych	2893	29,75	3875	38,59
Zasoby pozostałych podmiotów	-	-	21	0,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego –Bank Danych Lokalnych

W badanych latach nieznacznie zmieniła się struktura form własności mieszkań. W 2013 r. gminy w swoich zasobach nie posiadały mieszkań, ich właścicielami stały się osoby fizyczne, spółdzielnie, wspólnoty lub inne podmioty. Ponadto w roku 2013 zanotowano spadek liczby zasobów mieszkaniowych wśród spółdzielni mieszkaniowych o 24,58%, zakładów pracy o 13,68% oraz Skarbu Państwa o 39,3%. Natomiast wzrost liczby mieszkań zanotowano wśród wspólnot mieszkaniowych o 20,65% i osób fizycznych o 33,94%.

5.2. Drogi i transport

Miasto Choszczno, jako centralnie położone w stosunku do położenia w Powiecie, jest oddalone około 70 km od Szczecina, 60 km od Gorzowa, 139 km od Poznania, 165 km od Terminalu Portowego w Świnoujściu i około 450 km od Warszawy. Przez miasto przebiegają następujące drogi wojewódzkie: 151, 160, 175 i 122.

Zarząd Dróg Powiatowych wykonuje prace dotyczące realizacji ustawowych zadań zarządcy dróg powiatowych i zarządzania drogami powiatowymi w Powiecie choszczeńskim.

Wielkości przyznanego budżetu Powiatowemu Zarządowi Dróg w ostatnich latach kształtowały się następująco:

rok	2010	10 148 631,73	zł
rok	2011	9 152 146,00	zł
rok	2012	2 670 799,00	zł
rok	2013	2 583 244,00	zł
rok	2014	6 389 312,22	zł

Głównym szlakiem komunikacyjnym na terenie Powiatu choszczeńskiego jest droga krajowa nr 10 Bydgoszcz - Szczecin, której długość na obszarze Powiatu wynosi 31,4 km.

Jest to niewielki odcinek drogi znajdujący się w północnej części Powiatu, w gminach Drawno (9,4 km) i Recz (22 km).

Ważną funkcję komunikacyjną na omawianym terenie spełnia dobrze rozbudowana sieć dróg wojewódzkich i powiatowych.

Tabela 43. Wykaz dróg powiatowych

Lp.	Nazwa drogi – przebieg	Ulice w ciągu drogi	Nr drogi
1	Granica pow. – Piasecznik		1711Z
2	Piasecznik – Radaczewo		2200Z
3	Płanie – Witoszyn		2201Z
4	Granica pow. – Pakość		1767Z
5	Choszczno – Oraczewice	Choszczno - Energetyków	2202Z
6	Granica pow. – Sulibórz		1765Z
7	Sicko – Rybaki		2203Z
8	Granica pow. – Choszczno	Choszczno - Wysoka	2204Z
9	Granica pow. – Bonin		1785Z
10	Choszczno – St. Klukom		2206Z
11	Witoszyn – Choszczno	Choszczno - Os. Północne	2207Z
12	Laskówko – Żydowo		2153Z
13	Granica pow. – Pełczyce	Pełczyce - Bez nazwy	1586Z
14	Jagów – Łyskowo		2208Z
15	Stawin – Barlinek	Pełczyce - Bez nazwy	2155Z
16	Granica pow. – Sułkowo		1778Z
17	Granica pow. – Sułkowo		1716Z
18	Nadarzyn – Płotno		2210Z
19	Płonno – Jarosławsko – Chłopowo		2158Z
20	Pełczyce – Sarnik	Pełczyce - Nowa	2211Z
21	Płonno – Niesporowice		2159Z
22	Pełczyce – Krzęcin– Zieleniewo	Pełczyce - Pionierów	2212Z
23	Pełczyce – Krzynki	Pełczyce - Pełczyk	2213Z
24	Pełczyce – Buszów	Pełczyce-Kościuszki	2214Z
25	Ługowo – Będargowo		2215Z
26	Lubiana – Bolewice		2216Z
27	Lubiana – Lubianka		2217Z
28	Zamęcin – Zwierzyn – Żeńsko		2218Z
29	m. Smoleń		2219Z
30	Pomień – Rzecko		2220Z
31	Chełpa – Korytowo skrz.		2221Z
32	Recz – Zieleniewo– Krzęcin	Recz - Leśna	2222Z
33	Suliszewo – Korytowo– Brzeziny		2223Z
34	Granica pow. - Barnimie - Brzeziny		2224Z

35	Pamięcin – Lubienów		2225Z
36	Recz – Zieleniewo	Recz - Lubanowska	2226Z
37	Grabowiec – Nętkowo		2227Z
38	Choszczno – Strzelce Kraj.		2228Z
39	N. Klukom – Krzęcin		2229Z
40	Krzęcin – Mielęcín – Jarosławsko		2230Z
41	ST. Klukom – Słonice – Kolsk		2231Z
42	Rakowo – Pławno		2232Z
43	Żółwino – Dobiegniew	Drawno – Pomorska, Kolejowa - Chomętowska	2233Z
44	Drawno – Konotop skrz.	Drawno - Słoneczna	2234Z
45	Brzeziny – Wygon		2235Z
46	Chomętowo – Dominikowo		2236Z
47	Niemieńsko – N. Korytnica		2237Z
48	Jaźwiny – Bogdanka		2238Z
49	Ostromęcisko – Strzelce Kraj.		2239Z
50	Płoszkowo – Wygon – Rokitno		2240Z
51	Przeczo – Breń		2241Z
52	Breń – Klasztorne		2242Z
53	Bogdanka – St. Osieczno		2243Z
54	Roścín - Drawno		2244Z
55	Drawno – Barnimie	Drawno - Polna	2245Z
56	Przekolno – Krzynki		2246Z
57	Jarosławsko – Lipie Góry		2247Z

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zarządu Dróg

Jak wskazuje poniższa tabela stosunkowo duży odsetek dróg powiatowych stanowią drogi o nawierzchni utwardzonej.

Tabela 44. Charakterystyka dróg powiatowych w latach 2001, 2005 i 2013 (km)

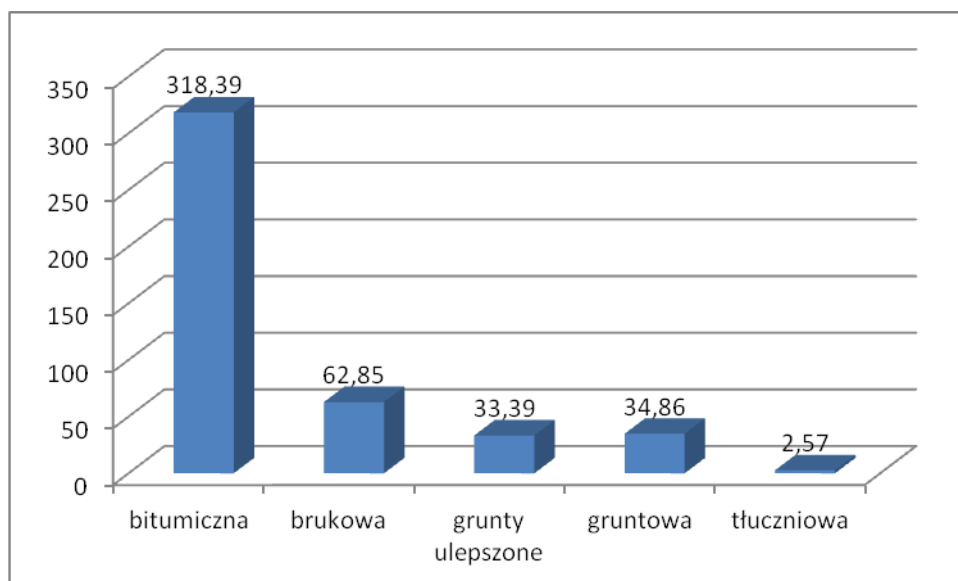
o nawierzchni twardej		
2001	2005	2013
384,6	400,6	400,4
o nawierzchni twardej ulepszonej		
2001	2005	2013
308,2	334,8	336,6
o nawierzchni gruntowej		
2001	2005	2013
68,6	68,3	68,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Według respondentów najgorszy stan dróg przedstawiają drogi o charakterze gminnym i powiatowym. Specyfika stanu technicznego dróg Powiatu choszczeńskiego implikuje do zwrócenia szczególnej uwagi na projekty mające na celu modernizację.

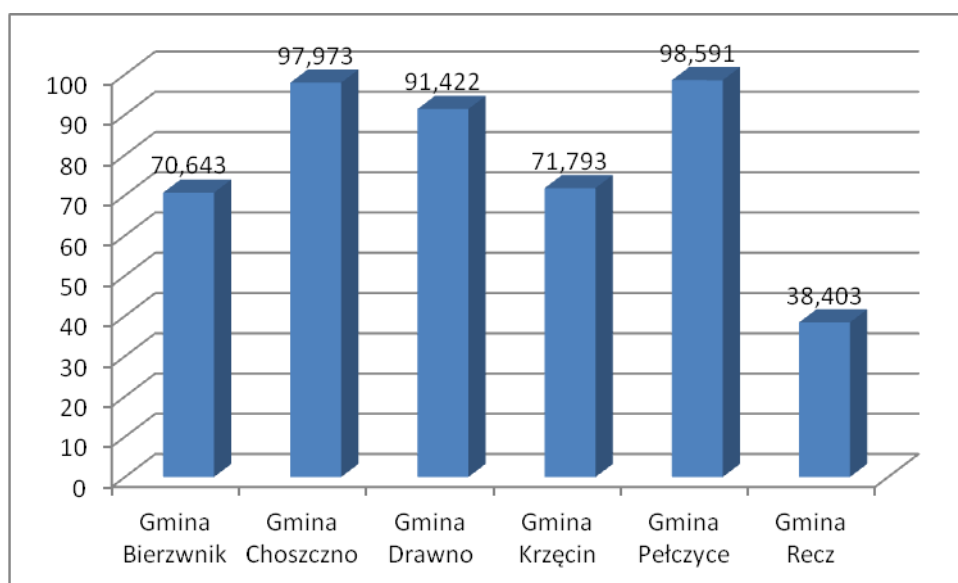
W dniu 21 grudnia 2015 r. Rada Powiatu przyjęła „Plan rozwoju sieci dróg powiatowych w Powiecie Choszczeńskim na lata 2016 – 2020” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W niniejszym dokumencie została przedstawiona diagnoza stanu obecnego dróg powiatowych i warunków bezpieczeństwa, analiza SWOT, cel główny, cele szczegółowe wraz z zadaniami.

Wykres 10. Rodzaje nawierzchni dróg powiatowych w km - stan na 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zarządu Dróg

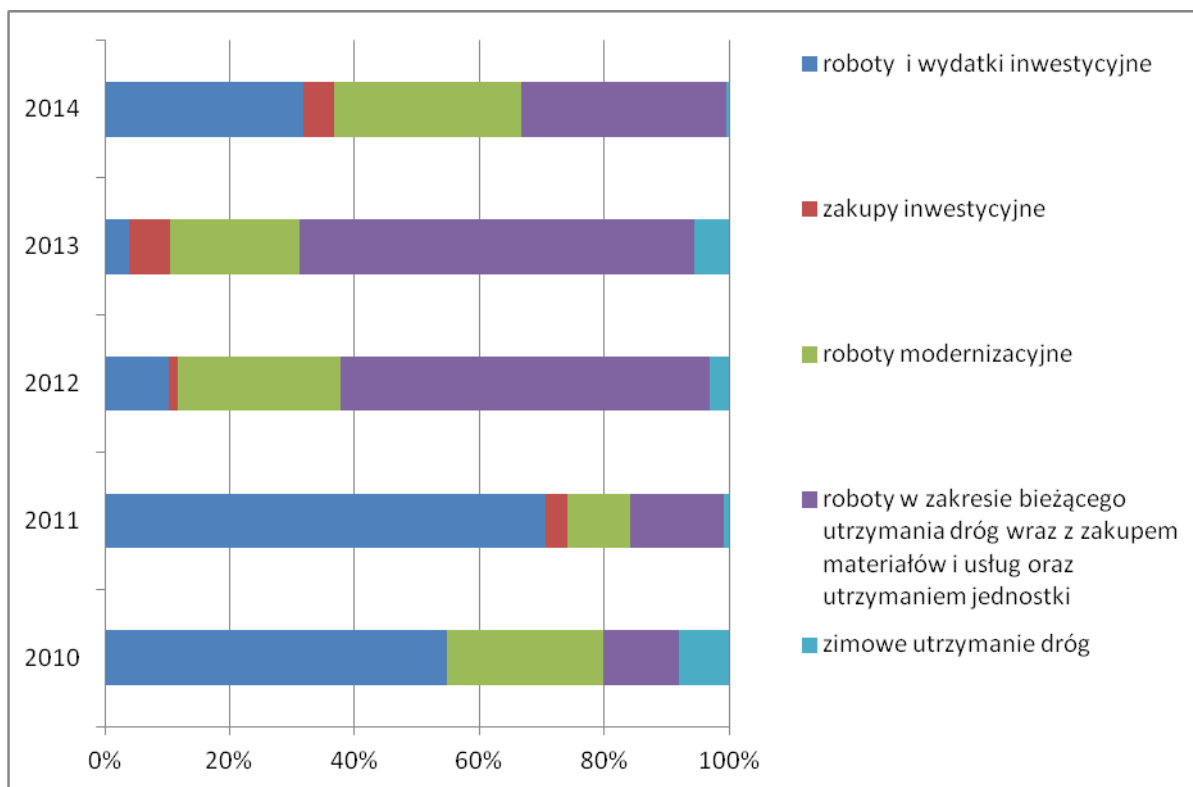
Wykres 11. Długość dróg powiatowych w poszczególnych gminach Powiatu choszczeńskiego (km) w 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zarządu Dróg

Według powyższego wykresu wśród poszczególnych gmin Powiatu najczęściej leży na terenie gminy Pełczyce, gminy Choszczno i gminy Drawno (powyżej 90 km). Drogi powiatowe na terenie gminy Recz stanowią jedynie 38 km, co spowodowane jest głównie występowaniem na tym terenie drogi krajowej nr 10.

Wykres 12. Charakterystyka budżetu Powiatowego Zarządu Dróg w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zarządu Dróg

Wykres nr 11 Przedstawia charakterystykę budżetu Powiatowego Zarządu Dróg w ostatnich 5 latach. Struktura budżetu w każdym roku jest inna. W ostatnich latach znaczna część budżetu wydawana jest na roboty w zakresie bieżącego utrzymania dróg wraz z zakupem materiałów i usług oraz utrzymaniem jednostki.

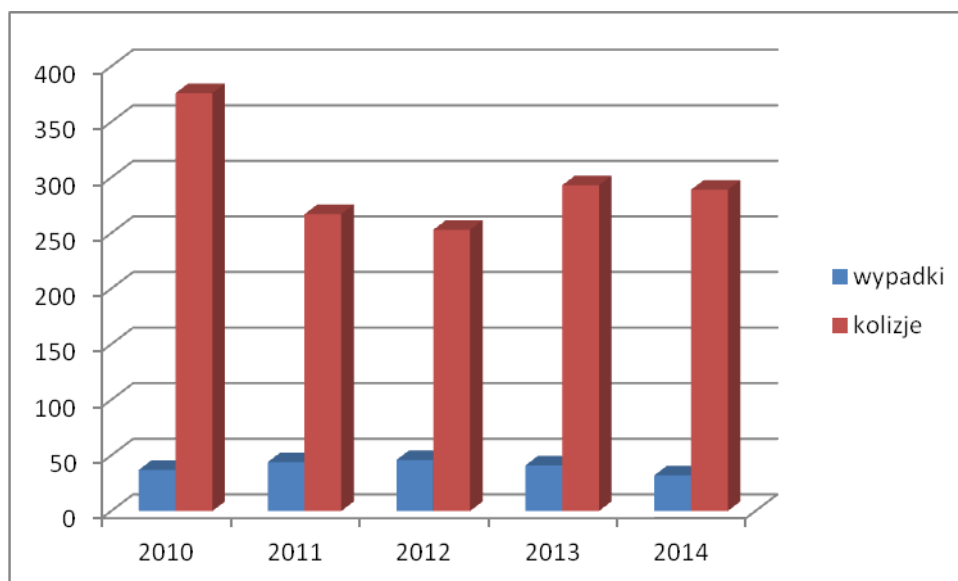
W 2014 r. wykonano przebudowę drogi powiatowej o długości 3,156 km, wykonano dokumentację na przebudowę dróg a w ramach zakupów inwestycyjnych dokonano zakupu ciągnika rolniczego, Systemu Zarządzania Drogami, zagęszczarki, przyczepki samochodowej oraz 2 wiat garażowych. W ramach robót remontowo-modernizacyjnych wykonano nakładki bitumicznej na długości 2,15 km, wyrównano nawierzchni brukowej o długości 0,86, ponadto przebudowano chodniki, przebudowano ciągi piesze oraz dokonano remontów dróg.

Bezpieczeństwo na drogach

Z analizy danych o ilości wypadków i kolizji w Powiecie choszczeńskim wynika, że w ostatnim okresie zmalała ich liczba.

Jedną z istotnych przyczyn, jakie powodują te zdarzenia jest zły stan nawierzchni dróg.

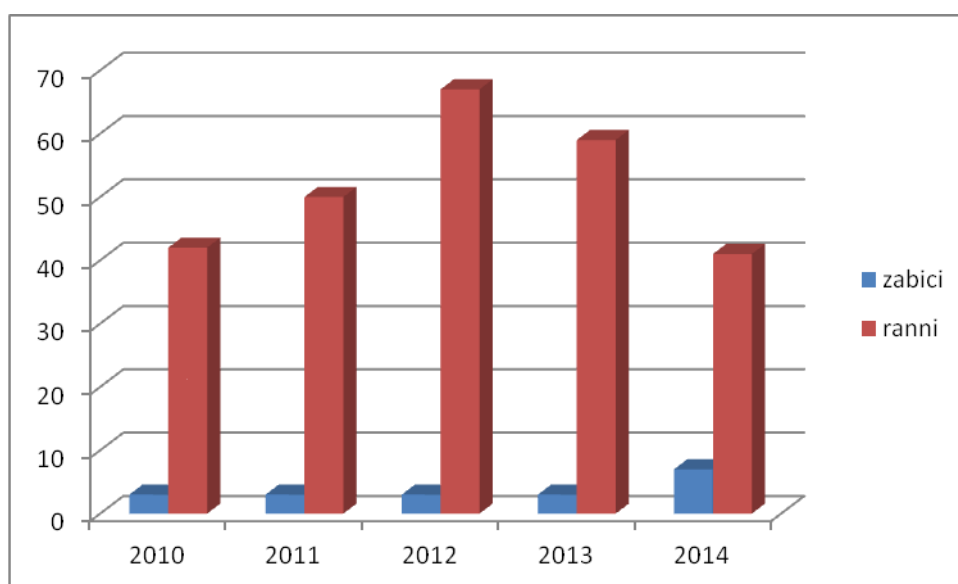
Wykres 13. Zdarzenia drogowe w Powiecie choszczeńskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

Poniższy wykres przedstawia ilość osób pokrzywdzonych w zdarzeniach drogowych. W badanym okresie liczba rannych zdecydowanie zmalała, przy czym w 2014 r. zanotowano niestety wzrost liczby osób zabitych.

Wykres 14. Pokrzywdzeni w zdarzeniach drogowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności

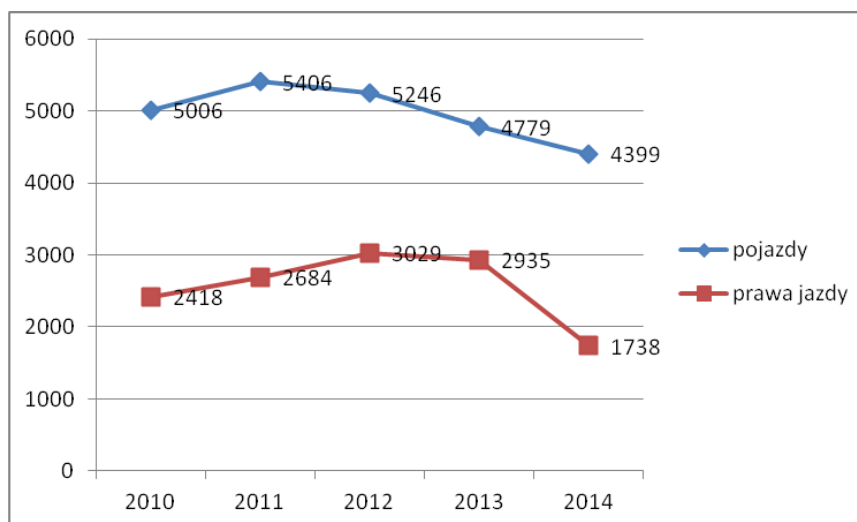
Jednym z istotnych zadań Powiatu jest sprawowanie nadzoru nad ewidencją pojazdów, czyli:

- rejestracja pojazdów,
- wyrejestrowanie pojazdów,
- dokonywanie wszelkich wpisów w dokumentach pojazdu,
- wydawanie dokumentów pojazdu (dowód rejestracyjny, karta pojazdu),

- przyjmowanie zgłoszeń sprzedaży pojazdu,
- kierowanie na badania techniczne.

Stan pojazdów zarejestrowanych w Powiecie choszczeńskim w latach 2010-2014 w stosunku do których realizowano powyższe czynności przedstawiał poniższy wykres.

Wykres 15. Liczba zarejestrowanych pojazdów i wydanych praw jazdy w latach 2010-2014.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Choszczynie

W zagadnieniu wydawanie praw jazdy mieszczą się następujące czynności:

- wymiana praw jazdy,
- wydawanie praw jazdy po raz pierwszy,
- wydawanie międzynarodowych praw jazdy,
- prowadzenie ewidencji kierowców.

W badanym okresie w roku 2011 odnotowano znaczny wzrost rejestrowanych pojazdów, w porównaniu do roku 2014 zmalał on o 18,6%. Natomiast w przypadku wydanych praw jazdy w 2014 r. liczba ich zmalała o 42,62% w porównaniu do roku 2012 kiedy to poziom wydanych praw jazdy był najwyższy w badanym okresie. Spadek wydanych praw jazdy jest efektem zmiany przepisów związanych z egzaminem na prawo jazdy.

W chwili obecnej na terenie Powiatu funkcjonuje 6 stacji diagnostycznych, które po spełnieniu ustawowo określonych wymogów figurują w ewidencji prowadzonej przez starostę.

Stacje te realizują swoje zadania w bezpośredniej współpracy z wydziałem komunikacji, a nadzór nad ich funkcjonowaniem sprawuje starosta. Ewidencja osób prowadzących badania techniczne pojazdów (diagnostów) oraz nadzór nad prawidłowym wykonywaniem przez nich zadań należy również do czynności realizowanych przez wydział komunikacji. Na dzień koniec 2014 roku w ewidencji tej zarejestrowanych jest 22 diagnostów.

Na terenie Powiatu na dzień 31 grudnia 2014 r. w ewidencji przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkoleniowe kierowców wpisanych jest 14 podmiotów. Podmioty te

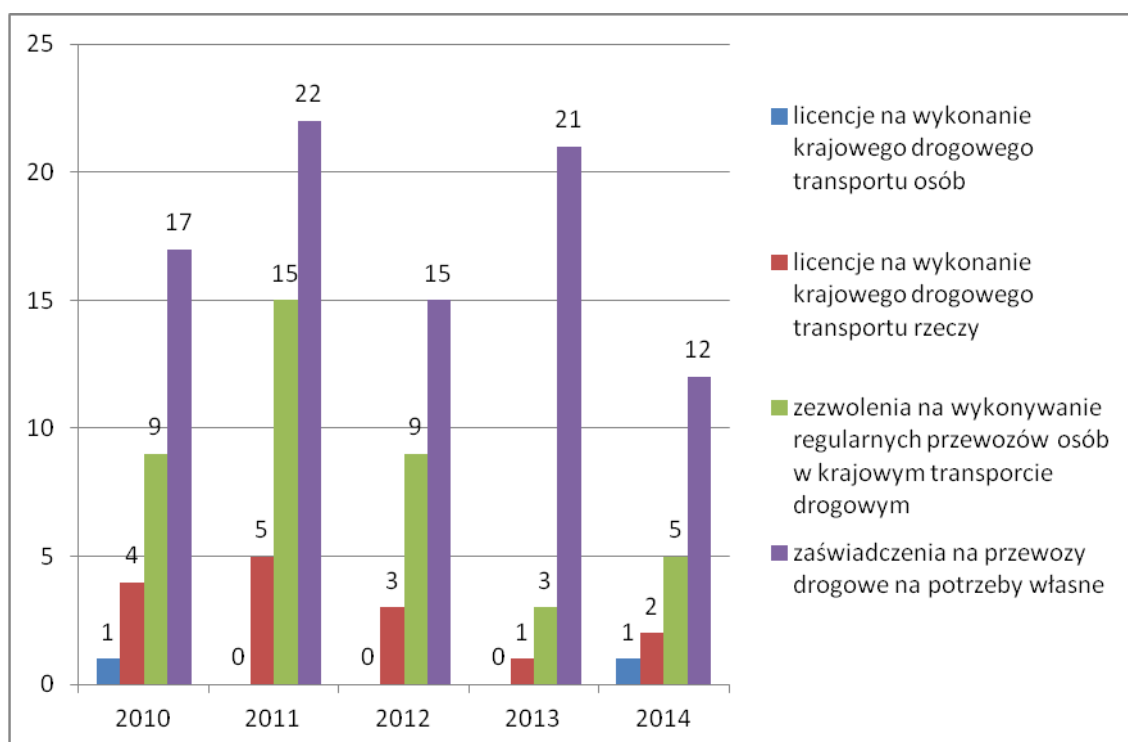
realizują swoje zadania we współpracy z wydziałem komunikacji, który z upoważnienia starosty prowadzi nadzór nad szkoleniem kierowców. Drugim ważnym elementem związanym ze szkoleniem kierowców jest prowadzenie ewidencji osób szkolących kandydata na kierowcę. Na dzień 31 grudnia 2014 r. w ewidencji tej wpisanych jest 33 instruktorów nauki jazdy.

Zadania wykonywane w zakresie transportu drogowego mają również charakter stały i dzielą się na następujące czynności:

- wydawanie licencji na krajowy przewóz osób,
- wydawanie licencji na krajowy przewóz rzeczy,
- wydawanie zaświadczeń na transport drogowy w zakresie własnych potrzeb,
- wydawanie zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób.

Charakterystykę wydawanych licencji, zezwoleń i zaświadczeń w zakresie transportu w Powiecie choszczeńskim w latach 2010-2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16. Charakterystyka wydawanych licencji, zezwoleń i zaświadczeń w zakresie transportu w Powiecie choszczeńskim w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa Powiatowego w Choszczynie

5.3. Połączenia kolejowe

Choszczno uzyskało połączenie kolejowe już w 1847 r. po doprowadzeniu linii kolejowej ze Stargardu Szczecińskiego do Dobiegniewa. Rok później czynna była już cała linia Szczecin-Poznań zelektryfikowana w 1978 r. Druga linia przez Choszczno (z Grzmiącej do Kostrzyna) została zbudowana w latach 1882-1903 (obecnie nieprzejezdna), odcinek Kalisz Pomorski-Choszczno powstał w 1895 r., a do Barlinka 3 lata później. Od 1991 r.

kolejne odcinki były zamykane, a część torów rozebrana. Linia z Choszczna do Głazowa została zamknięta w 1991 r., a do Złocieńca - w 1996 r.

Obecnie w Powiecie czynnych jest 5 stacji kolejowych: Choszczno i Stary Klukom, Słonice, Rębusz i Bierzwnik. Ponadto jest jeszcze czynna linia kolejowa Stargard Szczeciński – Piła z przystankami w Sokolińcu i Reczu.

Tabela 45. Stan infrastruktury kolejowej dworca kolejowego w Choszcznie

Dane tabelaryczne	
Województwo:	zachodniopomorskie
dotatkowe tory:	są, zdadne do eksploatacji
budynki:	używany zgodnie z przeznaczeniem
lokomotywnia:	była, ale obecnie już nie istnieje
zadaszenie peronów:	wiata nad peronem
semafory:	światlne
przejście podziemne:	nie ma i nie było
kasa:	czynna
przejście nadziemne:	czynne
wieża wodna:	nieużywana zdewastowana
perony:	2
krawędzie peronowe:	4

Źródło: www.bazakolejowa.pl

5.4 Gospodarka wodno-ściekowa

Gospodarka wodno-ściekowa w gminach należących do Powiatu choszczeńskiego jest obecnie tylko częściowo uregulowana. Powiat posiada prawie pełen stopień zwodociągowania, ale niedostatecznie rozbudowana jest kanalizacja sanitarna. Niekorzystnym zjawiskiem jest realizacja sieci wodociągowej przy jednoczesnym zaniedbaniu rozwoju kanalizacji sanitarnej. Zwiększa to zagrożenie zanieczyszczenia środowiska ściekami bytowymi.

Tabela 46. Długość czynnej sieci wodociągowej w roku 1999 i latach 2009-2013

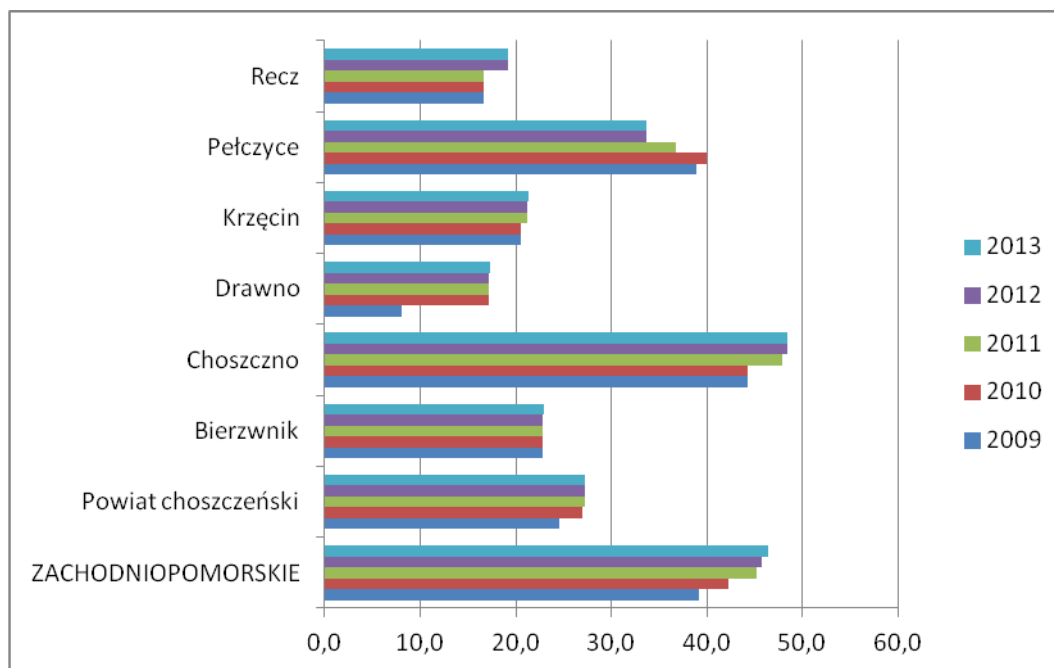
Jednostka terytorialna	długość czynnej sieci rozdzielczej (km)					
	1999	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat choszczeński	267,0	326,0	357,4	361,1	361,1	361,1
Bierzwnik	52,6	54,4	54,4	54,6	54,6	54,7
Choszczno	82,2	109,0	109,2	118,0	119,2	119,2
Drawno	21,8	25,9	55,1	55,3	55,3	55,5
Krzęcin	22,0	28,7	28,7	29,7	29,7	29,9
Pełczyce	60,7	78,1	80,1	73,6	67,7	67,7
Recz	27,7	29,9	29,9	29,9	34,6	34,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

W badanym okresie zanotowano ogólny wzrost sieci wodociągowej o 35,6 km, t.j. 6156 sztuk przyłączy do budynków mieszkalnych i budynków zbiorowego zamieszkania (wzrost o 304 przyłącza w porównaniu do roku 2009). W gminie Bierzwnik w latach 2009-2013 odnotowano wzrost długości sieci wodociągowej o 0,3 km, przy spadku liczby przyłączy o 22, w porównaniu do roku 2010, kiedy to poziom ten był najwyższy i wynosił 4402 sztuk. W gminie Choszczno w latach 2009-2013 odnotowano wzrost długości sieci wodociągowej o 10,2km, przy spadku liczby przyłączy o 96, w porównaniu do roku 2010, kiedy to poziom ten był najwyższy i wynosił 19609 sztuk. W gminie Drawno w latach 2009-2013 odnotowano wzrost długości sieci wodociągowej o 29,6 km, przy spadku liczby przyłączy o 57, w porównaniu do roku 2010, kiedy to poziom ten był najwyższy i wynosił 4447 sztuk. W gminie Krzęcin w latach 2009-2013 odnotowano wzrost długości sieci wodociągowej o 1,2 km, przy spadku liczby przyłączy o 39, w porównaniu do roku 2010, kiedy to poziom ten był najwyższy i wynosił 3567 sztuk. W gminie Pełczyce w latach 2009-2013 odnotowano zmniejszenie długości sieci wodociągowej o 12,4 km (porównując lata 2013 i 2011), przy spadku liczby przyłączy o 127, w porównaniu do roku 2010, kiedy to poziom ten był najwyższy i wynosił 7726 sztuk. W gminie Recz w latach 2009-2013 odnotowano wzrost długości sieci wodociągowej o 4,7 km, przy spadku liczby przyłączy o 108, w porównaniu do roku 2010, kiedy to poziom ten był najwyższy i wynosił 5234 sztuk.

Sieć wodociągową w poszczególnych gminach Powiatu na 100 km² przedstawia wykres nr 16. Według tych danych w ostatnich latach jedynie w gminie Pełczyce odnotowano spadek do poziomu 33,7 km (spadek na obszarze wiejskim z 31,9 na 26,4 km). W pozostałych gminach odnotowano wzrost.

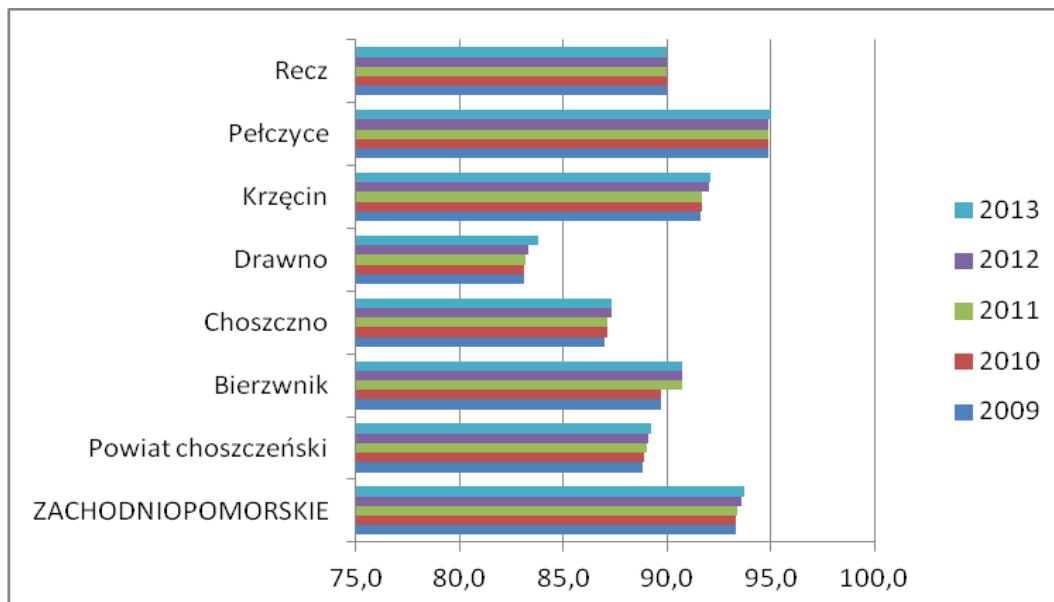
Wykres 17. Sieć wodociągowa w gminach Powiatu na 100 km²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Według poniższych danych 89% ludności Powiatu korzysta z instalacji wodociągowej. Na przestrzeni badanego okresu liczba ta nieznacznie wzrosła. Jedyne na terenie gminy Drawno odsetek ten wynosi w granicach 84%.

Wykres 18. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Zgodnie z danymi uzyskanymi z Urzędów Gmin, sieci wodociągowe wykonane są głównie z rur PVC. Istnieje jednak duża ilość starych kolektorów azbestowych, które wymagają wymiany.

W badanym okresie zanotowano ogólny wzrost sieci kanalizacyjnej o 44,6 km, t.j. 4383 sztuk przyłączy do budynków mieszkalnych i budynków zbiorowego zamieszkania (wzrost o 869 przyłączy w porównaniu do roku 2009), co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 47. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w roku 1999 i latach 2009-2013

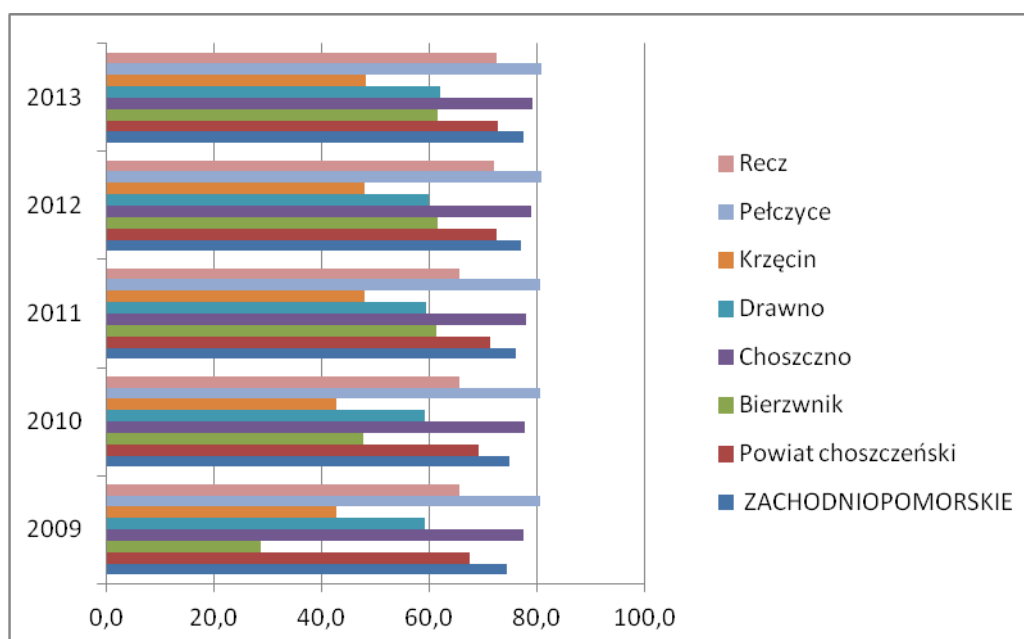
Jednostka terytorialna	długość czynnej sieci rozdzielczej (km)					
	1999	2009	2010	2011	2012	2013
Powiat choszczeński	97,8	247,2	264,5	278	291,8	291,8
Bierzwnik	1,6	18,9	36,0	36,1	36,1	36,1
Choszczno	29,1	107,1	107,3	107,5	107,8	107,8
Drawno	15,8	17,1	17,1	20,4	20,4	20,4
Krzęcin	10,1	10,1	10,1	15,5	15,5	15,5
Pełczyce	28,0	78,1	78,1	82,6	82,6	82,6
Recz	13,2	15,9	15,9	15,9	29,4	29,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Obecnie w Powiecie choszczeńskim 72,7% ogółu ludności korzysta z instalacji kanalizacyjnej. Zestawienie poszczególnych gmin w Powiecie przedstawia wykres nr 18.

W 2013r. jedynie w gminie Krzęcin odsetek osób korzystających z kanalizacji wynosi 48,3% ogółu.

Wykres 19. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

5.5. Gospodarka odpadami

Charakterystyka działu dot. gospodarki odpadami zawarta jest w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019. Dokument ten został zatwierdzony Uchwałą Nr XVI/130/2012 Rady Powiatu w Choszczynie z dnia 25.09.2012 r.

5.6. Zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłownictwo

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywa się za pomocą sieci przesyłowych ENEA S.A. Powiat Choszczno należy do podregionu gorzowskiego.

Na terenie Powiatu wyróżnić można tradycyjne źródła systemu ciepłowniczego, w których występują kotłownie gazowe, węglowe i na drewno.

Ciepło do centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej dla budynków mieszkalnych, oraz do budynków użyteczności publicznej stanowiącej własność Gmin dostarczane jest do węzłów ciepłych z kotłowni gminnych, które głównie są dzierżawione przez firmy zewnętrzne lub spółki gminne.

W Choszczynie funkcjonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o. o., które prowadzi w celach zarobkowych i na własny rachunek działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu ciepła w źródłach zlokalizowanych na terenie miasta:

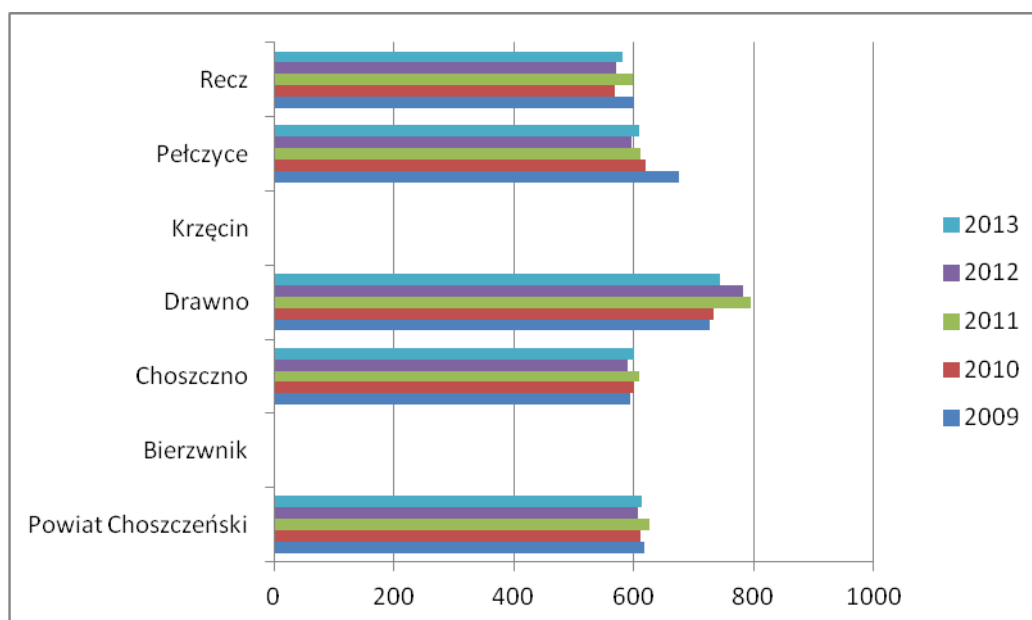
- ul. 23 Lutego 2, o łącznej mocy zainstalowanej 15,6 MW, wyposażonym w kotły wodne na paliwo węglowe.

- ul. Polna 2 (1,6 MW), ul. Wolności 16 (0,24 MW), ul. Wolności 17 (0,35 MW), ul. Wolności 31 (0,22 MW), wyposażonym w kotły wodne niskotemperaturowe na paliwo gazowe.

Według danych Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2013 r. na terenie Powiatu choszczeńskiego funkcjonowało 14 kotłowni, w tym 1 na terenie wiejskim. W porównaniu do roku 2009 nastąpił spadek liczby czynnych kotłowni o 21 sztuk (w 2009 r. funkcjonowało w sumie 35 kotłowni, w tym 11 na terenie wiejskim).

Zestawienie zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w poszczególnych gminach Powiatu przedstawia wykres nr 19. Na wykresie informacje dot. gminy Krzęcin i gminy Bierzwnik nie są zawarte gdyż Główny Urząd Statystyczny nie posiada ich.

Wykres 20. Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w Powiecie choszczeńskim w latach 2009-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

W badanym okresie zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca ulega nieznacznym wahaniom.

5.7. Zaopatrzenie w gaz

Przez gminy: Drawno, Recz, Choszczno, Pełczyce i Krzęcin przebiega sieć gazociągów. Jedynie gmina Bierzwnik nie posiada na swoim obszarze urządzeń przesyłu gazu.

Istotną rolę odgrywają gazociągi wysokiego ciśnienia przebiegające przez gminy Drawno, Recz, Choszczno i Pełczyce. Są to gazociągi Dn 250 Piła – Stargard Szczeciński, oraz Dn 200 Recz – Gorzów Wlk., z rozdzielniami gazu w Reczu i Choszcznie.

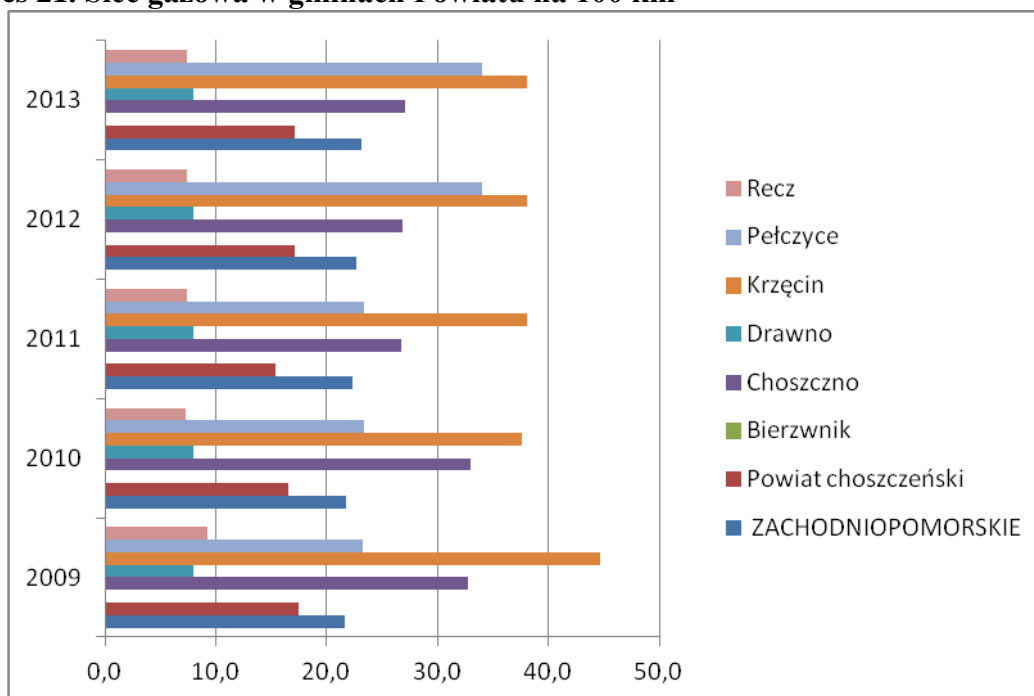
Spis miejscowości/gmin zgazyfikowanych:

- m. Choszczno,

- m. Drawno,
- m. Pełczyce,
- m. Recz,
- gm. Choszczno,
- gm. Drawno,
- gm. Pełczyce,
- gm. Krzęcin.

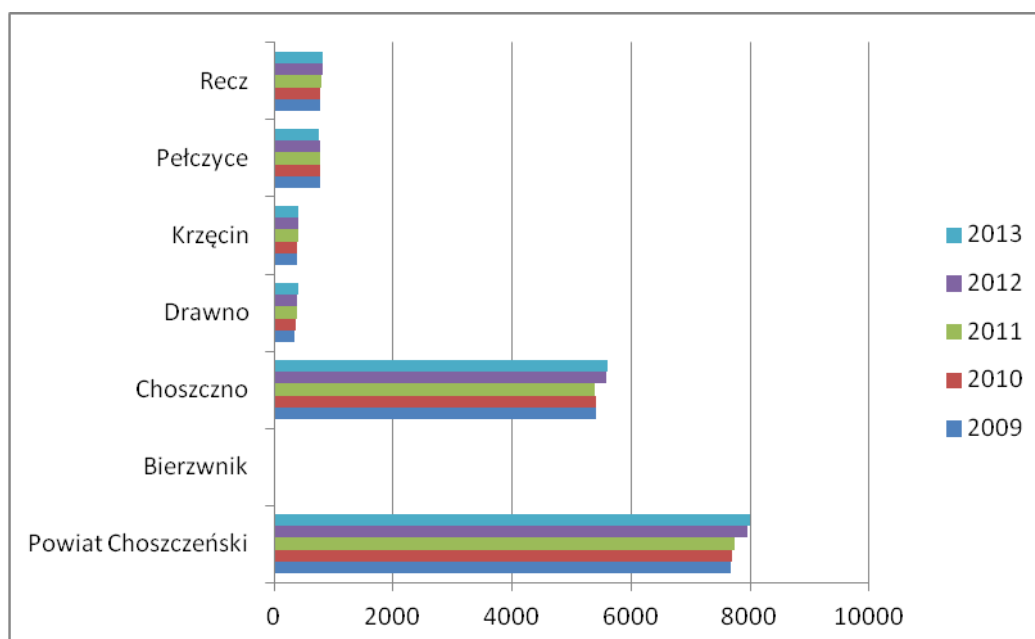
Sieć gazową w poszczególnych gminach Powiatu na 100 km² przedstawia wykres nr 20. Według tych danych w ostatnich latach na terenie Powiatu odnotowano niewielki wzrost do poziomu 17,1 km/km². Na terenie miejskim wynosi odpowiednio 200,1 km, a na terenie wiejskim jedynie 11,4 km.

Wykres 21. Sieć gazowa w gminach Powiatu na 100 km²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Wykres 22. Sieć gazowa w Powiecie choszczeńskim – odbiorcy gazu jako gospodarstwa domowe w latach 2009-2013

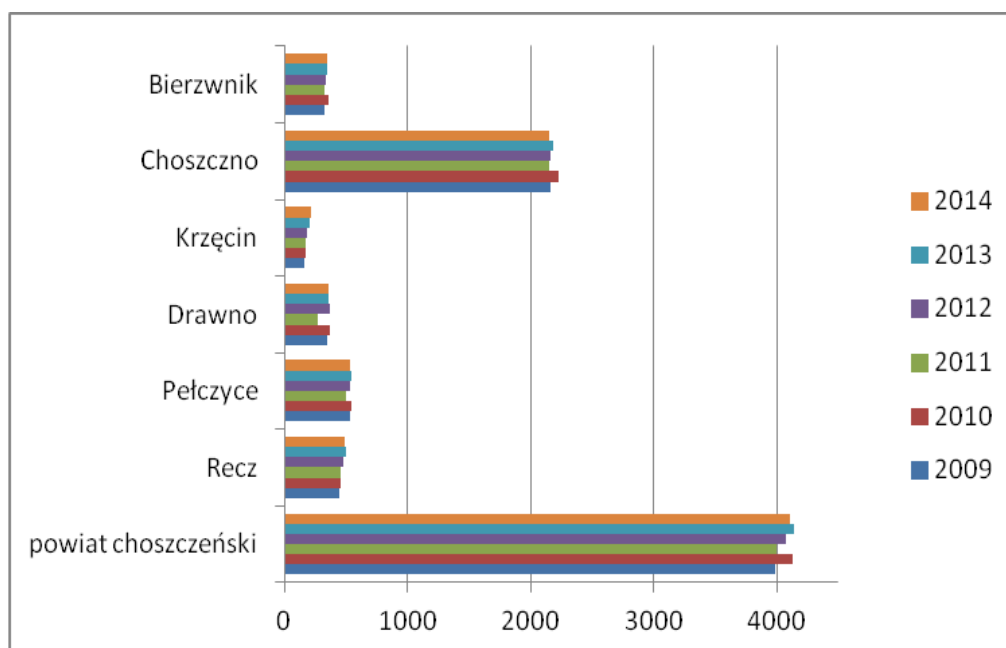
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Według powyższego wykresu z roku na rok przybywa liczba gospodarstw domowych mających podłączenie gazowe. W 2013 r. w Powiecie podłączonych było 7992 gospodarstw domowych.

6. Gospodarka

Na koniec 2014r. w Powiecie choszczeńskim wg danych Głównego Urzędu Statystycznego zarejestrowanych było 4104 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 3907 należało do sektora prywatnego. Liczba podmiotów w Powiecie stanowiła 1,87% wszystkich podmiotów zarejestrowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Charakterystykę liczby podmiotów zarejestrowanych w poszczególnych gminach Powiatu w latach 2009-2014 przedstawia wykres nr 22.

Wykres 23. Podmioty gospodarki narodowej Powiatu choszczeńskiego w latach 2009-2014

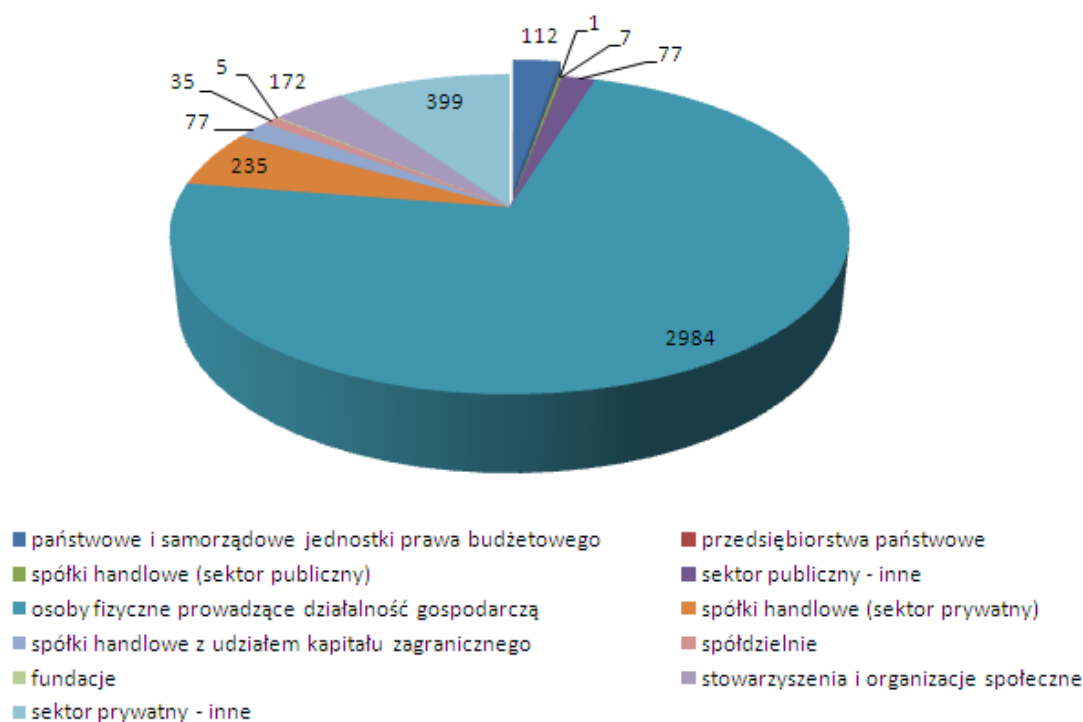

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Według powyższych danych liczba podmiotów zarejestrowanych w Powiecie ulega nieznacznym wahaniom. Tendencję wzrostową odnotowano w gminach Bierzwnik, Krzęcin i Recz. W pozostałych gminach odnotowano niewielki ich spadek, w granicach 1,1-1,6%. Największy przyrost podmiotów gospodarki narodowej odnotowano w latach 2012-2013 (wzrost odpowiednio o 79 i 68 podmiotów), co było głównie spowodowane uzyskaniem środków przez Powiat dot. przyznawania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarcze oraz posiadaniem większej puli na ten cel przez Powiatowy Urząd Pracy.

Jeśli chodzi o formy prawne podmiotów działających na terenie Powiatu, to działalność osób fizycznych (na własny rachunek) stanowiła dominującą formę prawną podmiotów (2948 podmiotów). Charakterystykę podmiotów gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 24. Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własnościowych w 2014 roku

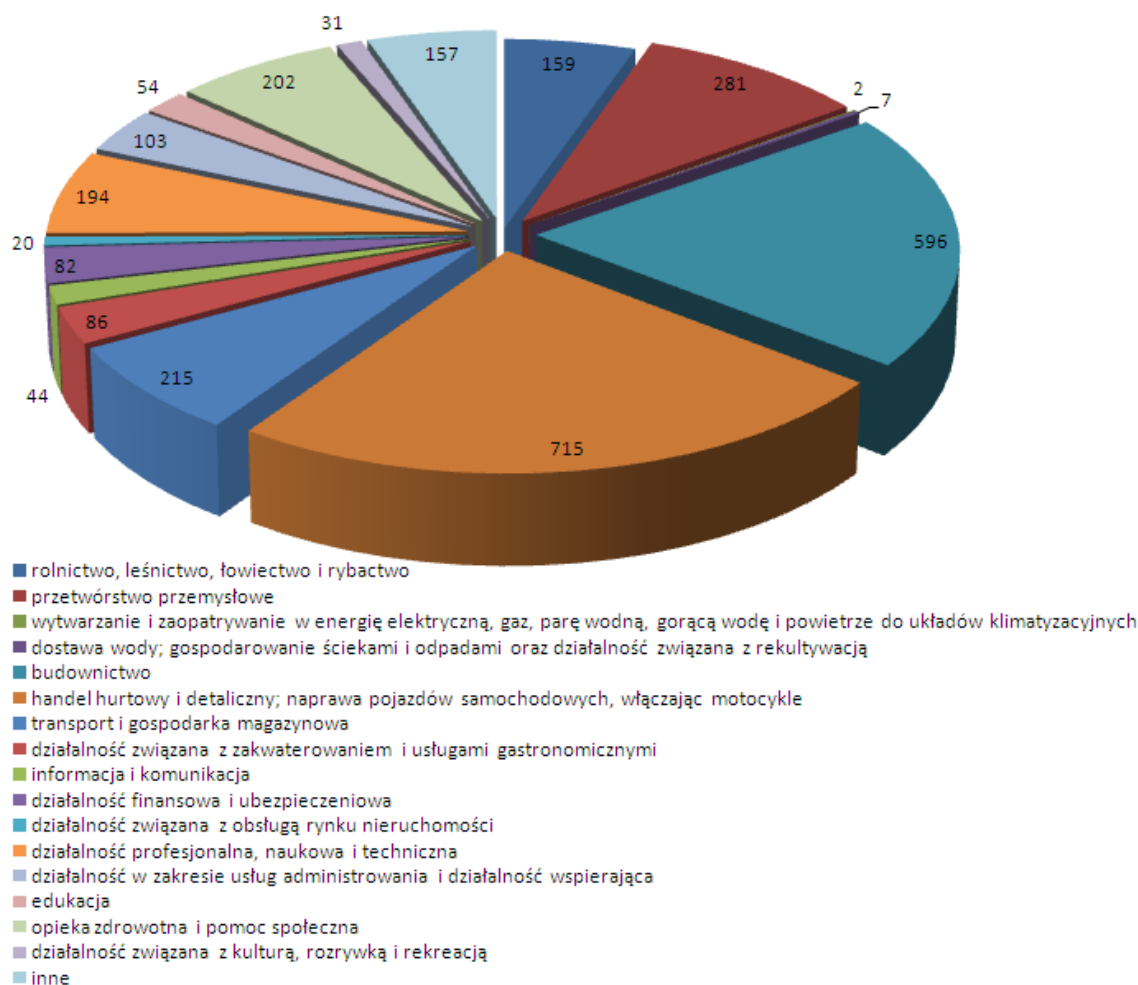
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Wśród podmiotów gospodarki narodowej dominuje sektor prywatny, a dokładniej osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Liczba podmiotów zarejestrowanych w Powiecie stanowi jedynie 1,82% wszystkich podmiotów tej grupy zarejestrowanych na terenie województwa zachodniopomorskiego. W porównaniu do roku 2013 odnotowano w Powiecie spadek osób prowadzących działalność gospodarczą o 67 podmiotów (2,22%). Największy przyrost podmiotów odnotowano w latach 2012-2013 (wzrost odpowiednio o 35 i 45 podmiotów).

Strukturę osób prowadzących działalność gospodarczą w Powiecie ze względu na klasyfikację wg sekcji PKD 2007 w 2014 roku przedstawia wykres nr 25. Według tych danych na terenie Powiatu wśród osób prowadzących własną firmę dominują następujące branże: handel hurtowy i detaliczny (24,25%), budownictwo (20,22%), przetwórstwo przemysłowe (9,53%), transport i gospodarka magazynowa (7,29%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (6,85%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (6,58%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (5,39%).

Z danych statystycznych wynika, iż najwięcej podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne zarejestrowanych jest na terenie gminy /Choszczno – 1555 firm (52,75%), natomiast na terenie wiejskim Powiatu 1179 (39,99%).

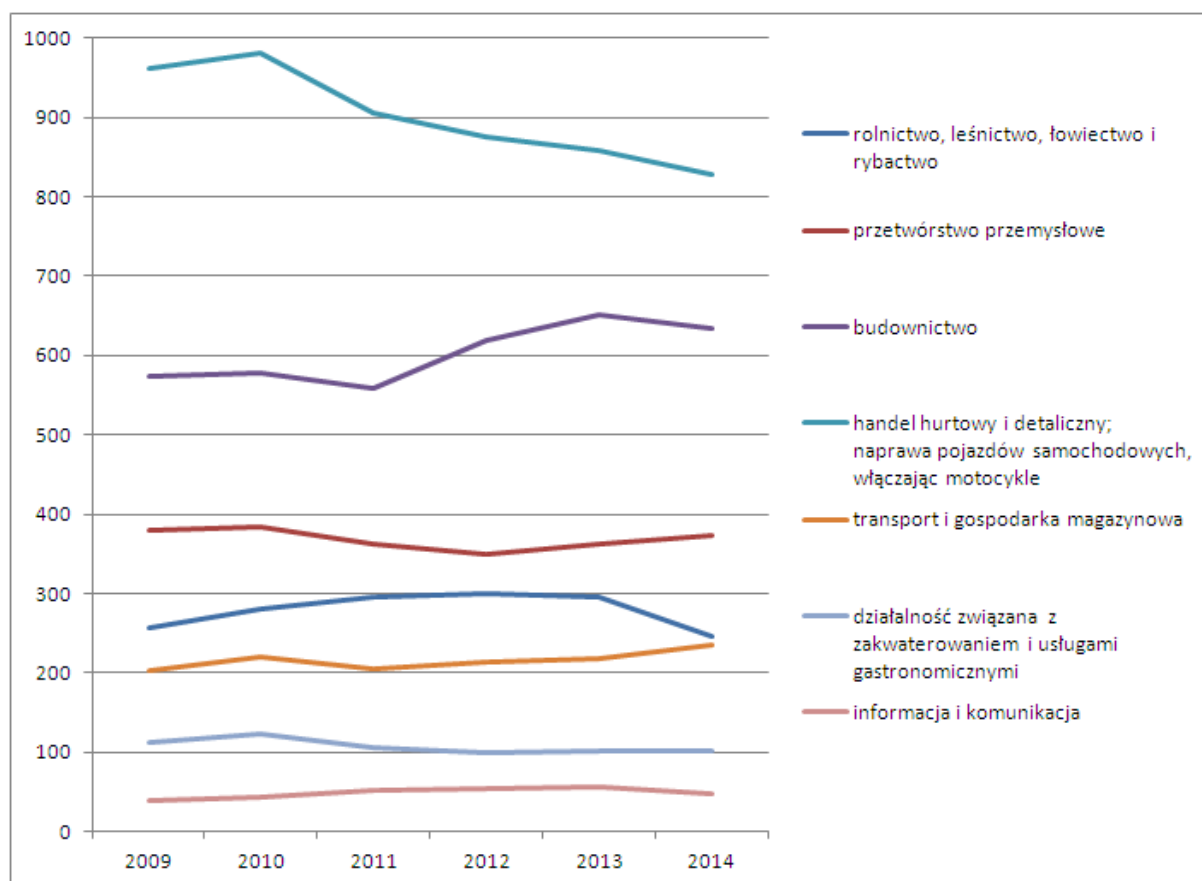
Wykres 25. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD2007 w 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Podobnie jak w przypadku osób prowadzących działalność tak i wśród podmiotów gospodarki narodowej na terenie Powiatu choszczeńskiego dominuje handel hurtowy i detaliczny. Niestety na przestrzeni badanego okresu ich liczba zmalała o 154 podmioty (co stanowi 20,17% ogółu podmiotów w Powiecie), w porównaniu do roku 2010, kiedy ich liczba była na najwyższym poziomie i wynosiła 962 podmioty. Drugą w kolejności branżą, która dominuje na rynku lokalnym jest budownictwo. W tym przypadku od roku 2011 zanotowano wzrost podmiotów z tej branży, który w sumie wzrósł o 75 sztuk (tj. 13,42%) i obecnie stanowi 15,44 % ogółu podmiotów w Powiecie. Kolejną branżą jest przetwórstwo przemysłowe, liczba podmiotów z tej branży na przestrzeni ostatnich 6 lat przedstawia się na podobnym poziomie. Charakterystykę podmiotów gospodarki narodowej wg sekcji i działów PKD przedstawia poniższy wykres.

Wykres 26. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD2007 w latach 2009-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2014 r. w gminie Bierzwnik dominowały podmioty gospodarki narodowej z branży handlu hurtowego i detalicznego (22% ogółu), następnie budownictwo (18%), przetwórstwo przemysłowe (13%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (12%).

Podobnie struktura przedstawia się w gminie Krzęcin, gdzie podmioty z sektora handlu hurtowego i detalicznego stanowiły 22% ogółu, następnie budownictwa (18%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (13%) oraz przetwórstwo przemysłowe (7%).

W gminie Drawno sektor z branży handlu hurtowego i detalicznego stanowił 17% ogółu, następnie budownictwo (13%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (12%) oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (10%). W przypadku gminy Drawno, na terenie wiejskim dominuje rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (20%).

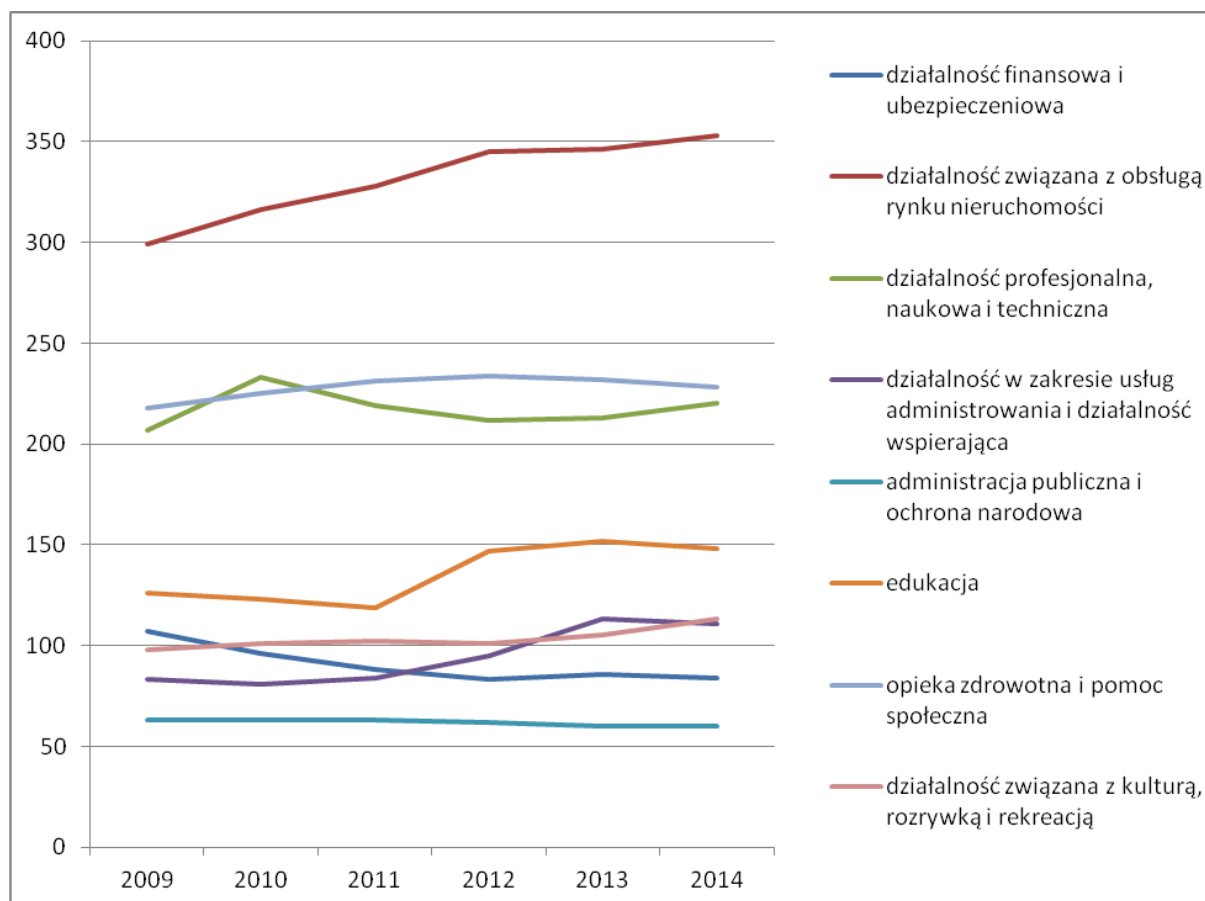
W gminie Choszczno struktura podmiotów gospodarki narodowej przedstawia się następująco: handel hurtowy i detaliczny (22%), budownictwo (12%), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (9%), przetwórstwo przemysłowe (8%) oraz pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (8%). Na terenie wiejskim gminy Choszczno rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowi 10% ogółu.

W gminie Pełczyce wśród podmiotów dominuje branża budowlana (19%), następnie działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (17%), handel hurtowy i detaliczny (16%), przetwórstwo przemysłowe (10%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (8%).

Na terenie wiejskim gminy Pełczyce rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowi 14% ogółu.

W gminie Recz wśród podmiotów dominuje branża budowlana (25%), następnie handel hurtowy i detaliczny (18%), przetwórstwo przemysłowe (11%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (5%). Na terenie wiejskim gminy Recz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo stanowi 10% ogółu.

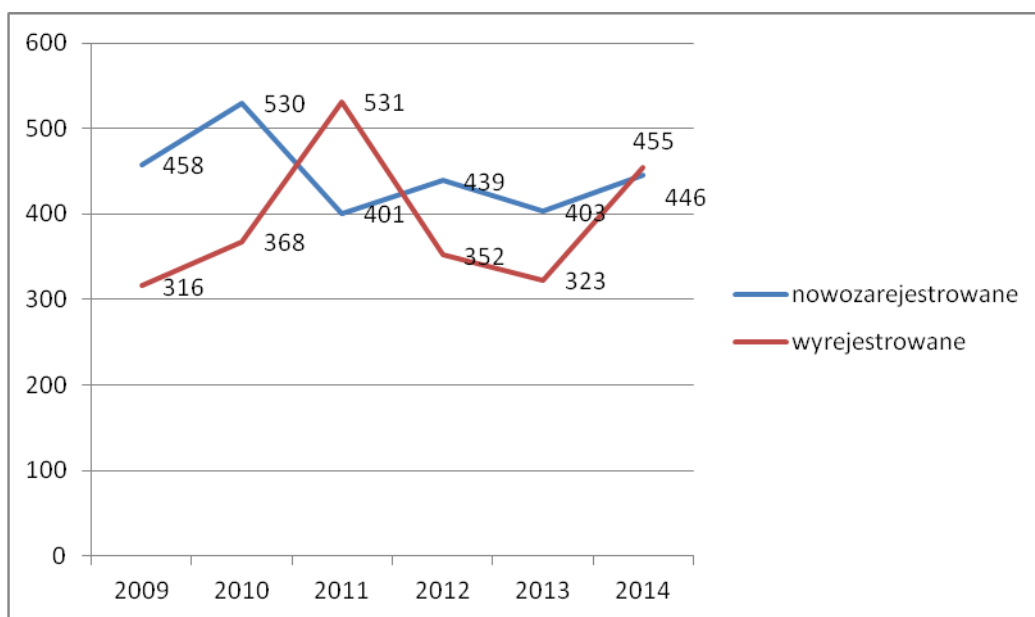
Wykres 27. Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD2007 w latach 2009-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

Charakterystyka liczby podmiotów nowozarejestrowanych oraz wyrejestrowanych na terenie Powiatu choszczeńskiego w latach 2009-2014 została przedstawiona na poniższym wykresie. Według tych danych w roku 2011 liczba podmiotów wyrejestrowanych o 32,42% przewyższała liczbę podmiotów nowozarejestrowanych. W pozostałych latach sytuacja była odwrotna, kiedy to liczba podmiotów nowozarejestrowanych była wyższa od liczby podmiotów wyrejestrowanych (różnice te wahały się w granicach 44% w latach 2009-2010 i 25% w latach 2013-2014). Natomiast w roku 2014 liczba podmiotów wyrejestrowanych nieznacznie przewyższyła liczbę podmiotów nowozarejestrowanych (w sumie o 2,02%).

Wykres 28. Nowozarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w latach 2009-2014

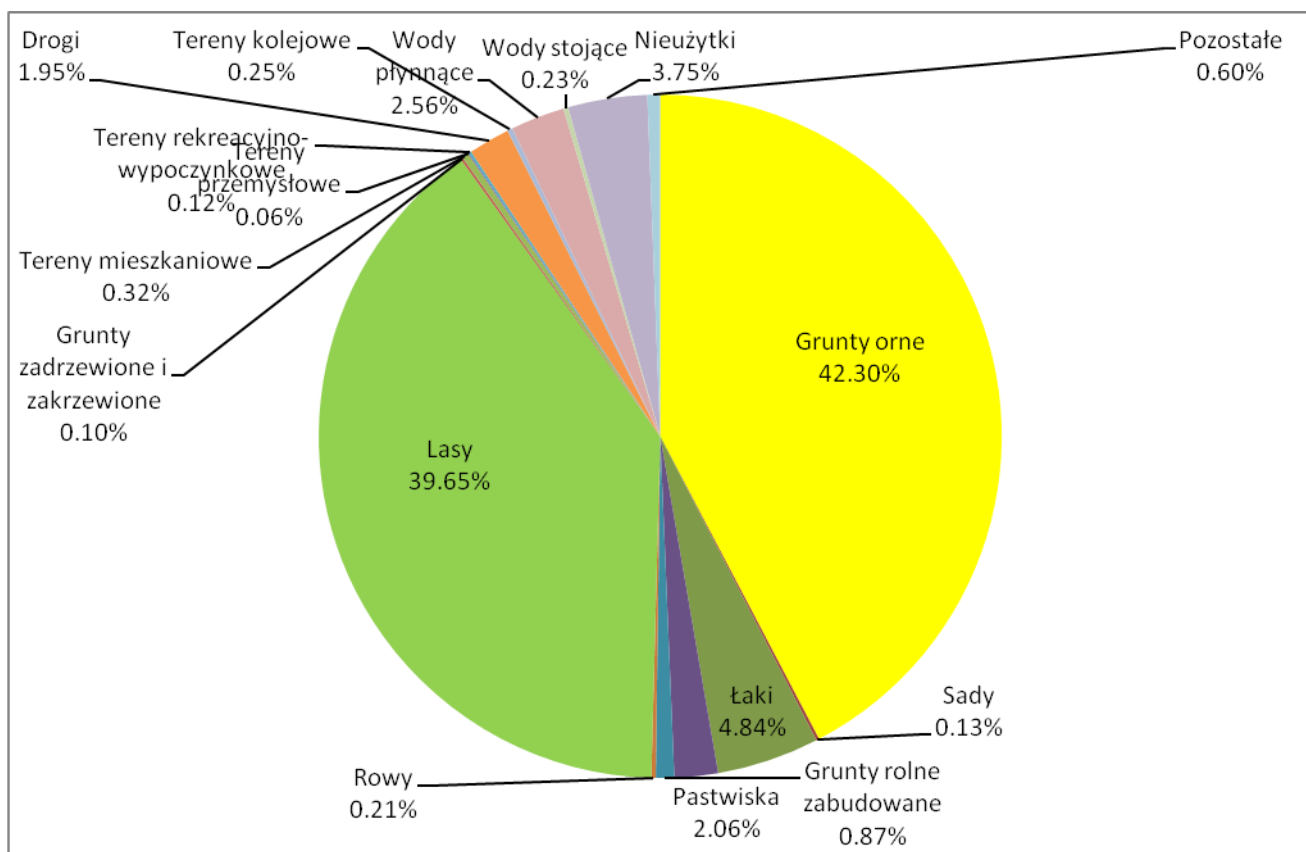
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Regionalnych

7. Rolnictwo i gospodarka leśna

Obszary wiejskie na terenie Powiatu choszczeńskiego zajmują obszar 128 755 ha (96,98 % ogólnej powierzchni Powiatu), a ich główną funkcją jest rolnictwo i leśnictwo. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna w Powiecie zajmuje około 117 tys. ha. Ogólna powierzchnia gruntów gospodarstw rolnych w Powiecie choszczeńskim wynosi 67,121 ha, a więc stanowi 50,56% powierzchni całego Powiatu. Najwięcej gruntów rolnych znajduje się w gminach Choszczno (26,29%) i Pełczyce (21,41%), a najmniej w gminie Drawno (10,7%). Podział gruntów na terenie Powiatu choszczeńskiego został przedstawiony na poniższym wykresie.

Największy udział w powierzchni gruntów mają użytki rolne (42,3% gruntów) oraz lasy (39,65%).

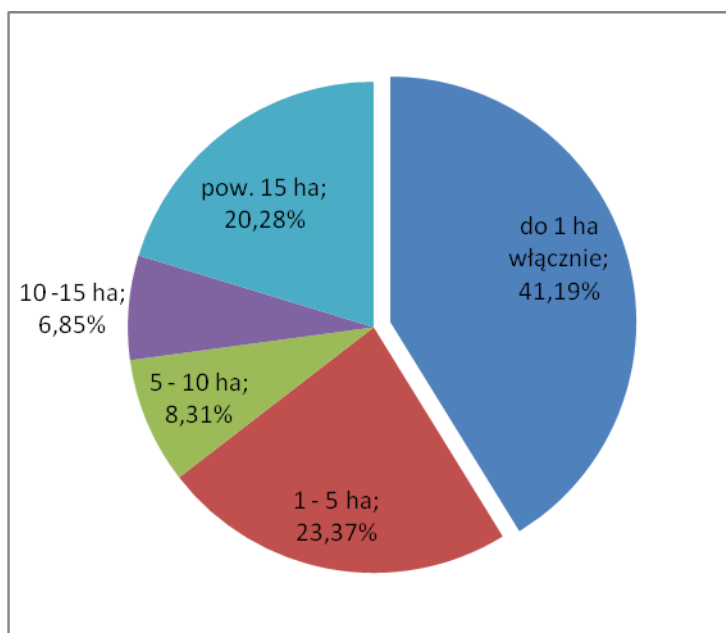
Wykres 29. Grunty Powiatu choszczeńskiego w zestawieniu procentowym – 01.2015 r.

Źródło: opracowanie własne, Wydział Nieruchomości, Geodezji, Kartografii i Katastru

Najwięcej gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych znajduje się na terenie gminy Drawno (42,45%), gdzie znajduje się Drawieński Park Narodowy. Najwięcej gruntów pod wodami mieści się na terenie gminy Bierzwnik (30,56%) oraz gminy Drawno (22,34%).

Wykres 30. Liczba gospodarstw rolnych wg grup obszarowych w 2010 r.

Źródło: opracowanie własne, Powszechny Spis Rolny 2010

Rolnictwo, z uwagi na uwarunkowania historyczne, ilość osób z nim związanych oraz brak atrakcyjnej alternatywy gospodarczej, stanowi dla Powiatu choszczeńskiego ważny obszar gospodarczy (pomimo niekorzystnych warunków glebowo-klimatycznych). Na terenie Powiatu choszczeńskiego nie występują gleby pierwszej klasy botanicznej. Gleby klasy drugiej występują w znikomych ilościach (0,02%, głównie na terenie gminy Pełczyce). Najwięcej jest gleb średniej klasy tj. IV - IVb (50,6%).

W Powiecie choszczeńskim w 2010 roku funkcjonowało 2816 gospodarstw rolnych. Charakterystykę gospodarstw rolnych ze względu na wielkość przedstawia wykres nr 30. Największy udział w liczbie gospodarstw mają gospodarstwa o wielkości do 1 ha (1160 gospodarstw, najwięcej w gminie Choszczno – 425) oraz 1-5 ha (658, najwięcej w gminie miejskiej Choszczno – 197). Najmniejszy udział cechuje gospodarstwa o wielkości 10-15 ha (193 gospodarstwa). Najwięcej gospodarstw o takiej powierzchni znajduje się w gminie Bierzwnik (55 gospodarstw) oraz gminie Choszczno (49).

Wśród ogólnej liczby gospodarstw rolnych 2178 prowadzi działalność rolniczą.

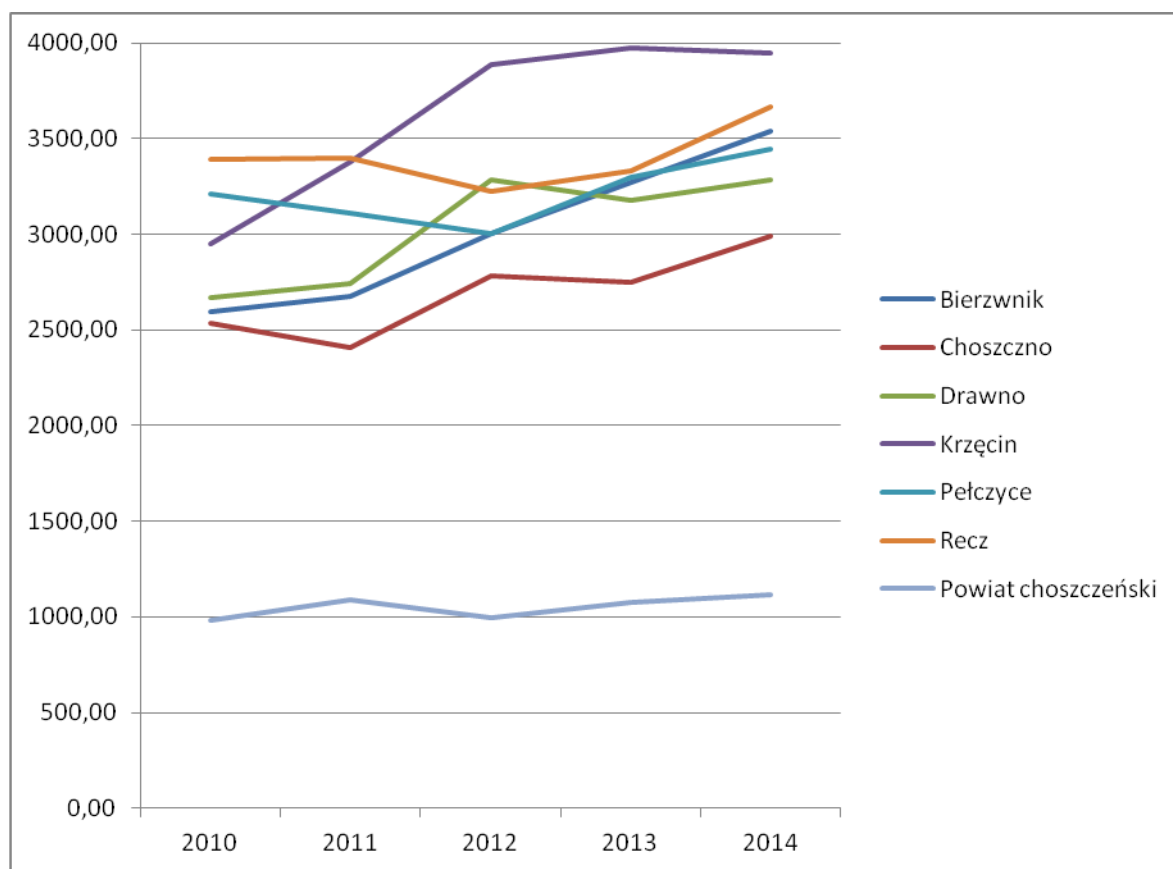
Na obszarze Powiatu choszczeńskiego powierzchnia 52317,3 ha jest zajęta przez grunty leśne, w tym powierzchnia lasów wynosi 50727,1 ha. Oznacza to wskaźnik lesistości na poziomie 38,2 %. W lasach najczęściej występującymi gatunkami drzew są sosna, buk i dąb. Drzewostan jest przeznaczony do celów ochronnych, nasiennych i gospodarczych. Lasy Powiatu choszczeńskiego obejmują grunty należące do ośmiu nadleśnictw. Nadleśnictwo Kalisz Pomorski wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, pozostałe siedem wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Są to: Nadleśnictwo Barlinek, Nadleśnictwo Bierzwnik, Nadleśnictwo Choszczno, Nadleśnictwo Dobrzany, Nadleśnictwo Drawno, Nadleśnictwo Głusko, Nadleśnictwo Strzelce Krajeńskie.

8. Sytuacja finansowa Powiatu choszczeńskiego i jego gmin

W ostatnich latach dochody budżetu Powiatu choszczeńskiego oraz gmin Powiatu wykazywały tendencję wzrostową. Podobnie prezentuje się sytuacja dochodów gmin Powiatu w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2006 dochód w przypadku poszczególnych gmin klasyfikował się na poziomie 1750-2200 zł, obecnie wynosi od 3000 zł do 4000 zł (w ciągu ostatnich ośmiu lat nastąpił wzrost o 71 - 81%). W Powiecie natomiast w roku 2006 dochód na jednego mieszkańca wynosił ok. 600 zł, w porównaniu do roku 2014 wzrost nastąpił o 100%. W związku z powyższym widoczny jest wyraźny trend rosnący, co oznacza wzrost możliwości wspierania lokalnej ludności w wielu dziedzinach.

Na stałym poziomie jest natomiast dochód Powiatu w przeliczeniu na mieszkańca, jednak specyfika dochodów i wydatków budżetu powiatu sytuuje go na znacznie niższym poziomie. Dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca Powiatu choszczeńskiego i poszczególnych jego gmin zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 31. Dochody Powiatu i gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.wspolnota.org.pl/rankingi/

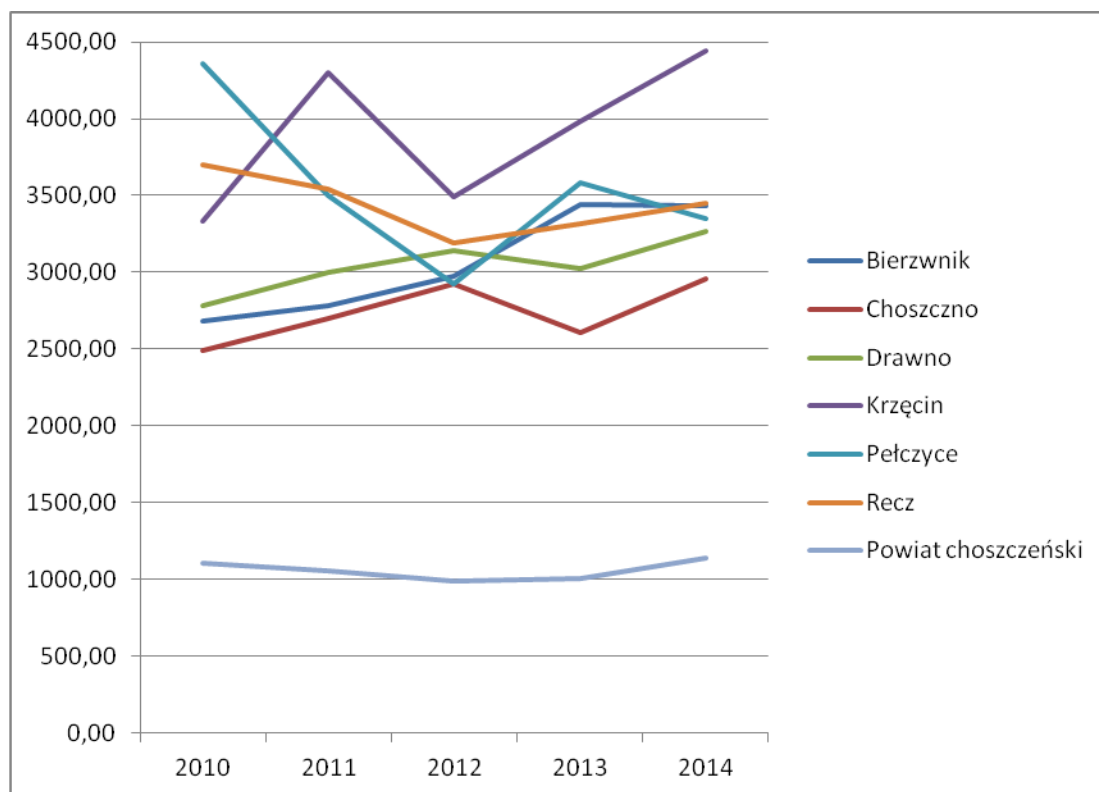
Wydatki Powiatu choszczeńskiego oraz gmin powiatu wykazują ogólnie trend rosnący.

Jest to najprawdopodobniej związane z realizacją inwestycji współfinansowanych ze środków funduszy zewnętrznych, co zwiększyło możliwości finansowe samorządów i znaczny wzrost wydatków inwestycyjnych. Poziom wydatków Powiatu i jego gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca przedstawia wykres nr 32.

Podobnie jak w przypadku dochodu na stałym poziomie są wydatki Powiatu w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Tutaj również w porównaniu do roku 2006 odnotowano jego wzrost o niecałe 100%.

Największy poziom wydatków w przeliczeniu na jedną osobę odnotowana w gminie Krzęcin. W 2012 r. odnotowano jego spadek, kiedy to po zrealizowaniu inwestycji poziom zadłużenia przekroczył 50%. Podobne trendy można zauważyć w pozostałych gminach Powiatu, jednakże lata w których skończył się „boom inwestycyjny” są różne, podobnie jak ich poziomy zadłużenia.

Wykres 32. Wydatki Powiatu i gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2010-2014

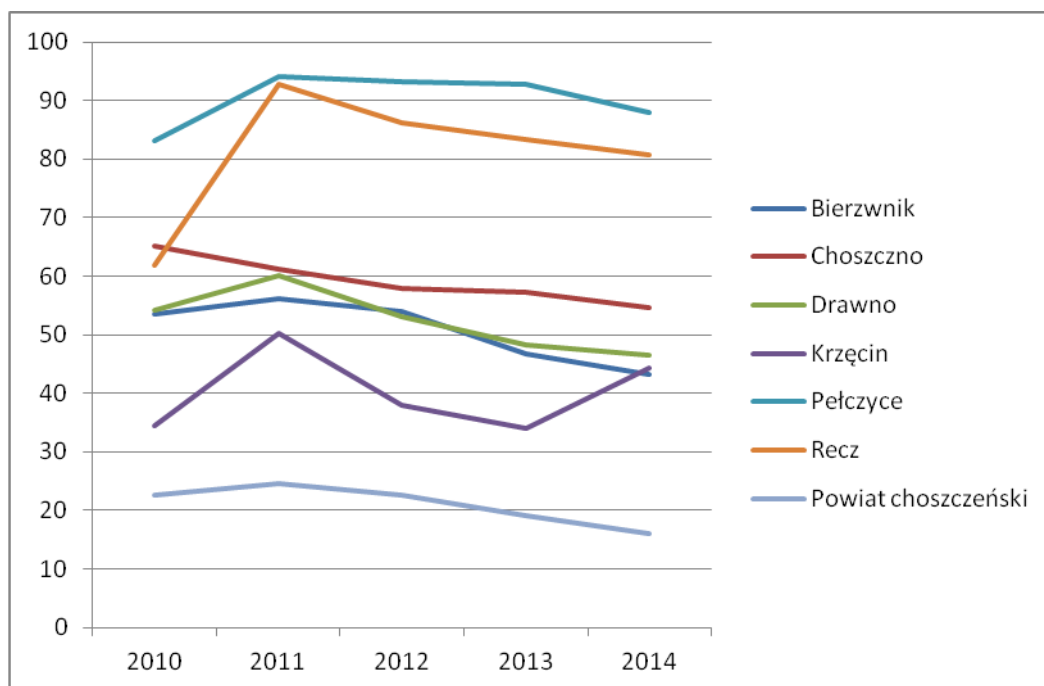
Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.wspolnota.org.pl/rankingi/

W przypadku Powiatu należy wziąć pod uwagę obliczanie wartości dochodów bądź wydatków w stosunku do całej ludności Powiatu choszczeńskiego. Przy podobnych wydatkach inwestycyjnych wszystkich jednostek samorządowych, wskaźnik ten będzie zawsze znacznie mniej korzystny przy ocenie Powiatu.

Zadłużenie Powiatu choszczeńskiego oraz gmin powiatu jest zróżnicowane i wykazuje korelację z aktywnością inwestycyjną danej jednostki samorządowej, co przedstawia wykres nr 33.

Generalną tendencją jest wzrost zadłużenia jednostek. W przypadku gmin Pełczyce i Recz jego poziom wynosi obecnie odpowiednio 88% i 80,8% (w danych za 2014 r.). Plany budżetów gmin na kolejne lata zakładają zmniejszenie zadłużenia dzięki wprowadzeniu programów naprawczych. W pozostałych gminach powiatu poziom zadłużenia waha się w granicach 43-55%.

Wykres 33. Zadłużenie Powiatu i gmin w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.wspolnota.org.pl/rankingi/ oraz nasza.kasa.org.pl

Według powyższych danych można zaobserwować niski wskaźnik zadłużenia Powiatu choszczeńskiego, który interpretowany jest przez ekspertów jako pożądany przy planowaniu dalszych inwestycji i stanowi ważną informację dla kontrahentów danego samorządu o jego wiarygodności finansowej. Sytuacja ta stwarza duże możliwości realizacji inwestycji przy współfinansowaniu ze środków zewnętrznych oraz umożliwia zaciąganie na ten cel zobowiązań.

Taka polityka przynosi w dłuższym trwaniu efekty. To uchroniło powiat przed kłopotami finansowymi spowodowanymi zadłużeniem, z jakimi dziś muszą się borykać inne gminy i powiaty w Polsce. Według „Rankingu zadłużenia samorządów w 2014 r.” przeprowadzonym przez magazyn Wspólnota, na koniec 2014 r. w przypadku 107 jednostek samorządu terytorialnego (w tym 1 województwo, 6 powiatów, 10 miast na prawach powiatu, 40 gmin miejskich i miejsko-wiejskich oraz 50 gmin wiejskich) zadłużenie przekraczało próg 60% rocznych dochodów budżetowych.

Załącznik nr 2

Analiza SWOT

Tabela 48. PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA, ŚRODOWISKO

Szanse	Mocne strony	Słabe strony	Zagrożenia
Mocna stolica regionu umożliwiającą szybki rozwój Powiatu	Korzystne położenie przy granicy z Niemcami oraz niewielka odległość od strategicznych ośrodków miejskich – Stargard, Szczecin, Gorzów Wlkp.	Mało uzbrojonych terenów budowlanych i inwestycyjnych	Wysoka konkurencja w pozyskaniu inwestorów zewnętrznych
Planowana budowa odcinka drogi K 10 na trasie Piła – Stargard przechodząca przez Recz	Położenie na szlakach komunikacyjnych: linia kolejowa relacji Szczecin – Poznań, sieć dróg wschód-zachód (K 10), korzystne położenie względem portu lotniczego Szczecin – Goleniów)	Niedostatki jakościowe infrastruktury drogowej powiatowej i gminnej	Częste zmiany priorytetów inwestycyjnych w obszarze budownictwa drogowego na poziomie krajowym oraz opóźnienia
Możliwość pozyskania funduszy z UE	Dzięki środkom unijnych na bieżąco wyposażone są sale edukacyjne do kształcenia ogólnego jak i zawodowego	Niedostateczna baza techniczna szkół ponadgimnazjalnych. Brak nowoczesnych warsztatów. Niedostosowanie obiektów do osób niepełnosprawnych.	Brak środków finansowych na rozwój bazy edukacyjnej i bieżące potrzeby np. remont. Problemy w pozyskaniu środków zewnętrznych na sfinansowanie zadań inwestycyjnych
	Bardzo dobry stan infrastruktury ochrony zdrowia na poziomie powiatowym	Częściowo wyeksploatowany sprzęt i aparatura medyczna	Brak jasno sprecyzowanych zasad polityki zdrowotnej. Niedostateczny bieżący poziom finansowania świadczeń zdrowotnych
Stworzenie jednolitego systemu informacji i promocji regionu oraz kształtowanie marki Powiatu	Walory naturalne i kulturowe sprzyjające rozwojowi turystyki	Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno - rekreacyjna	Silna konkurencja produktowa i marketingowa innych regionów, wymagająca wzmoczonych działań promocyjnych po stronie Powiatu choszczeńskiego
Stworzenie centralnego ośrodka dla sportu – Kajak Polo, zwiększone szanse zaistnienia na rynku ofert turystycznych poprzez stworzenie zintegrowanego obszaru turystycznego	Unikalne środowisko przyrodniczo - krajobrazowe, rozwijająca się agroturystyka, pole golfowe, dostępna infrastruktura do uprawiania sportów wodnych, zaangażowanie kadry trenerskiej i uczestników	Zły stan techniczny bazy sportowej, słaba baza hotelowa, brak ścieżek rowerowych,	Odpływ turystów do innych miejsc, ograniczone środki na realizację potrzeb, brak zainteresowania sportem
	Usytuowanie Ośrodka Sportów Wodnych		

Możliwość pozyskania funduszy z UE	Duże zaangażowanie samorządów lokalnych w projekty infrastrukturalne (wodociągi, gazyfikacja, modernizacja oświetlenia, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z modernizacją źródła ciepła, przebudowa i rozbudowa dróg lokalnych itp.)	Niewystarczająca modernizacja obiektów użyteczności publicznej, niedostateczna infrastruktura transportowa, związana z komunikacją wewnątrz Powiatu, zły stan nawierzchni dróg, brak mobilności ludności wiejskiej	Zadłużenie Powiatu, trudności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych
Możliwość pozyskania funduszy z UE, racjonalne wykorzystanie walorów przyrodniczych pod wielofunkcyjny rozwój Powiatu, w tym rozwój obszarów wiejskich z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, udział w ponadlokalnych inicjatywach związanych z ochroną środowiska w ramach stowarzyszeń i instytucji pozarządowych, edukacji i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Występowanie obszarów cennych przyrodniczo o wysokim poziomie bioróżnorodności, występowanie obszarów objętych formami ochrony gwarantujące zachowanie zasobów środowiska naturalnego (Obszary Natura 2000 itp.)	Bardzo niski poziom nakładów finansowych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną	
Duże możliwości lepszego wykorzystania funkcji rolniczej Powiatu, tworzenie grup producenckich, spółdzielni, agroinkubatorów, odbudowa i dalszy rozwój lokalnego przetwórstwa	Dobra jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej na znacznym obszarze, występowanie obszarów o korzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa ekologicznego i integrowanego	Niski stopień wykorzystania potencjału produkcyjnego głównie infrastruktury produkcyjnej pozostałej po byłych jednostkach organizacyjnych sektora uspołecznionego	
			Postępujący proces globalizacji w rolnictwie stwarzający zagrożenie dla rozwoju gospodarstw średniotowarowych i podmiotów przetwórczych o mniejszym potencjale produkcyjnym

Tabela 49. EDUKACJA, KULTURA, TURYSTYKA, SPORT, OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Szanse	Mocne strony	Słabe strony	Zagrożenia
_____	_____	Ujemny przyrost naturalny oraz niekorzystna struktura demograficzna, w tym wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej licznie ludności. Migracja zarobkowa	Niewystarczające działania ze strony państwa, mające na celu niwelowanie negatywnych procesów demograficznych

Możliwość pozyskania funduszy z UE na potrzeby edukacji zawodowej oraz ogólnokształcącej	Bogata oferta edukacyjna szkół ponadgimnazjalnych	Niedostosowanie oferty edukacyjnej do rynku pracy	Brak środków finansowych na poszerzenie oferty szkół oraz sfinansowania budowy Centrum Kształcenia Zawodowego, spadek liczby uczniów
Możliwość kształcenia na potrzeby lokalnego oraz regionalnego rynku pracy. Budowa Centrum Kształcenia Zawodowego	_____	Brak innowacyjnych narzędzi doradztwa zawodowego w ponadgimnazjalnych placówkach edukacyjnych	
_____	_____	_____	Zubożenie społeczeństwa uniemożliwiające korzystanie z edukacji (słaba pomoc stypendialna)
Możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rozwój kultury	Duża ilość obiektów zabytkowych, bogate tradycje kulturowe	Niska świadomość społeczna mieszkańców Powiatu o posiadanym bogactwie kulturowym, zły stan obiektów zabytkowych.	Niedostateczne środki finansowe na pielęgnowanie tradycji, folkloru, opieki nad zabytkami, niedostateczne postrzeganie kultury jako czynnika rozwoju gmin i Powiatu
	Organizacja imprez cyklicznych kulturalnych	_____	
Współpraca gmin i Powiatu w zakresie rozwoju turystyki – stworzenie powiatowego folderu promocyjnego	_____	Brak produktu turystycznego	Brak wspólnych przedsięwzięć gminy – Powiat, ograniczone środki finansowe na realizację przedsięwzięć
Kreowanie imprez o szerokim zasięgu	_____	_____	
Możliwość poszerzenia oferty szkół o klasy sportowe, stwarzanie warunków do uprawiania sportu na terenie Powiatu choszczeńskiego, dalszy rozwój turystyki rowerowej, nordic walkingu	Wzrost świadomości Polaków na temat zdrowego stylu życia, tworzenie tras do uprawiania nordic walking, zagospodarowanie terenów wokół jezior, bogata baza sportowa dostępna na terenie Powiatu choszczeńskiego	_____	Brak ścieżek rowerowych, ograniczone środki finansowe na realizację przedsięwzięć
Poprawa dostępu do usług medycznych, zwiększenie limitu NFZ na usługi specjalistyczne, możliwość pozyskania środków z UE	Dobrze zorganizowana podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna na poziomie powiatowym	Brak opieki nad przewlekle chorymi. Brak hospicjum. Brak Domu Spokojnej Starości. Pogarszający się stan zdrowia ludności – wzrost zachorowań na choroby cywilizacyjne	Brak lekarzy specjalistów, a głównie w dziedzinach takich jak : geriatria, opieka paliatywna, onkologia, endokrynologia, reumatologia, alergologia

_____	Dobrze zorganizowana realizacja usług opieki społecznej, opieki nad rodziną oraz osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym	Wysoki udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, słabe przystosowanie się do szybko zmieniającej się rzeczywistości	Wysoka przestępczość i wzrost patologii społecznej
-------	--	--	--

Tabela 50. GOSPODARKA

Szanse	Mocne strony	Słabe strony	Zagrożenia
Wykorzystanie funduszy UE, nowe usługi i instrumenty rynku pracy dające możliwość na aktywizację zawodową większej liczby bezrobotnych min.: jednorazowe środki na otworzenie działalności gospodarczej	Doświadczenie w pozyskiwaniu środków na aktywizację osób bezrobotnych przez pracowników samorządowych	Wysokie bezrobocie, w tym zjawisko długotrwałego bezrobocia, brak dużych zakładów pracy, występowanie jednoosobowych działalności gospodarczych	Odływ ludzi młodych i wykształconych
Wykorzystanie funduszy UE na przygotowanie terenów pod inwestycję i poprawę infrastruktury	_____	Brak terenów przygotowanych pod inwestycje	Słabe zainteresowanie ze strony inwestorów zewnętrznych
Aktywność lokalnych grup działania, stymulowanie współpracy samorządowej w obszarach związanych z gospodarką, stymulowanie współpracy lokalnych przedsiębiorców z sektorem nauki oraz instytucjami B+R	_____	Mała innowacyjność przedsiębiorstw, niski poziom działalności inwestycyjnej w sektorze prywatnym. Brak wsparcia ze strony samorządu dla małych podmiotów gospodarczych	Problemy w pozyskaniu środków zewnętrznych na rozwój
Nowe regulacje prawne w rolnictwie, otwarcie gospodarki powiatu na otoczenie zewnętrzne	Potencjalnie chłonny rynek na surowce rolnicze, dużo drobnych gospodarstw rolnych, znaczne zasoby siły roboczej	Brak lokalnej bazy przetwórstwa rolno – spożywczego, grup producenckich	Brak stabilnej polityki państwa wobec wsi i rolnictwa
_____	Wysoki wskaźnik leśistości powiatu, duże zasoby drewna przeznaczone do przerobu, istniejące pozytywne przykłady prężnie działających przedsiębiorstw (zwłaszcza przemysłu drzewnego)	Znaczna część obszarów leśnych objętych różnymi formami ochrony	_____

Załącznik nr 3

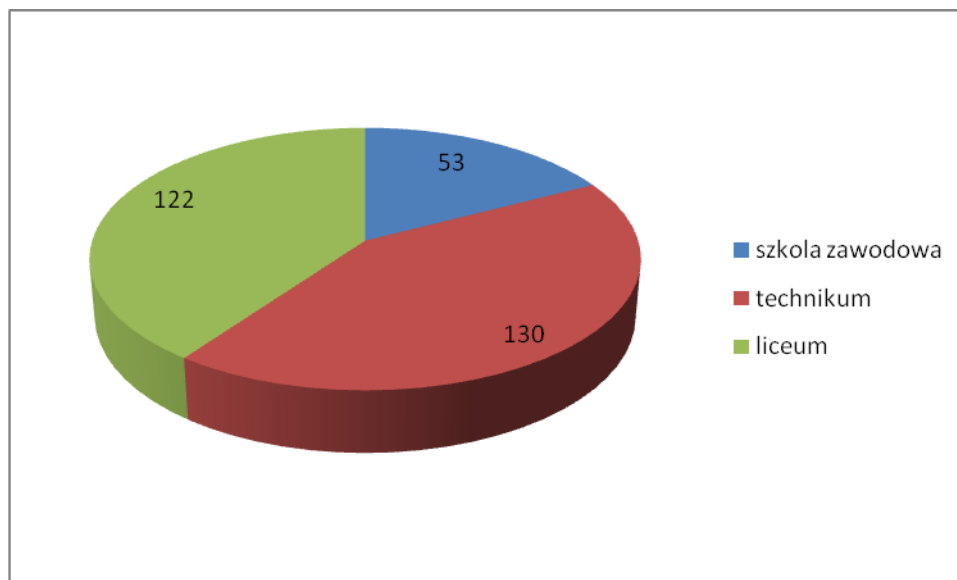
Analiza ankiet wśród gimnazjalistów Powiatu choszczeńskiego

Ankiety przeprowadzono w czerwcu 2015 r. wśród uczniów III klas gimnazjów z Powiatu choszczeńskiego. Wzięło w niej udział 307 osób, w tym kobiety stanowiły 57,33%. Wśród respondentów 43,97% stanowiły osoby z gminy Choszczno (w tym 95 osób z Choszczna), 14,01% stanowiły osoby z gminy Recz (w tym 21 osób z Recza), 11,07% stanowiły osoby z gminy Pełczyce (w tym 11 osób z Pełczyc), 10,75% stanowiły osoby z gminy Drawno (w tym 16 osób z Drawna), 10,42% stanowiły osoby z gminy Bierzwnik (w tym 6 osób z Bierzwnika), 6,19% stanowiły osoby z gminy Krzęcin (w tym 3 osób z Krzęcina), ponadto 11 osób nie wskazało swojego miejsca zamieszkania.

Pozytywną informacją jaka została uzyskana w wyniku udzielonych odpowiedzi na pierwsze pytanie jest fakt, iż 306 osób zamierza kontynuować naukę.

Kolejnym pytaniem, jakie zostało zadane respondentom dot. wyboru typu szkoły ponadgimnazjalnej. Analizę udzielonych odpowiedzi w tym pytaniu przedstawia poniższy wykres, z którego wynika, iż 42,48% zamierza kontynuować naukę w technikum, 39,87% w liceum. Według uzyskanych odpowiedzi na pierwsze dwa pytania można stwierdzić, iż ankietowana młodzież jest świadoma wagi wykształcenia.

Wykres 34. W jakiej szkole zamierzasz kontynuować naukę?

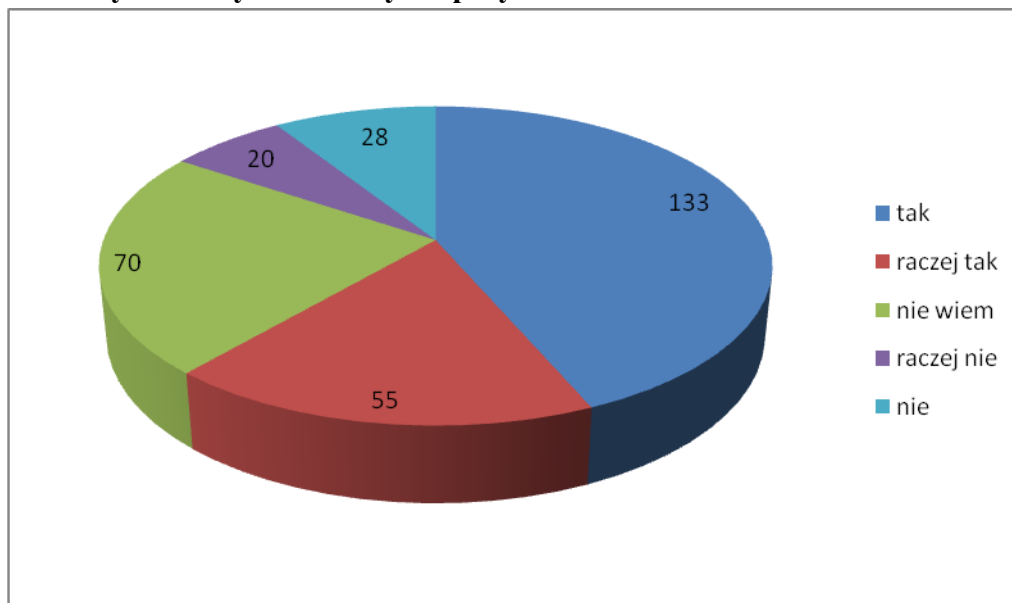

Źródło: opracowanie własne

Biorąc pod uwagę, iż 58,96% matek badanych dzieci i 52,77% ojców badanych dzieci ma wykształcenie minimum średnie, zawodowe odpowiednio 26,06% i 32,57%, dlatego też zauważalny jest wzrost aspiracji edukacyjnych młodego pokolenia. Wysoka ocena wykształcenia w świadomości społecznej dzieci wskazuje na ich życiowy pragmatyzm wiążący szanse życiowe z posiadanymi kwalifikacjami. Ponadto 67,10% matek badanych dzieci i 89,25% ojców badanych osób jest aktywnych zawodowo. Zdobywanie wykształcenia

i pracy niezmiennie stanowi podstawowy kanał awansu społecznego. Potwierdza to także pytanie o ewentualne studia. Aż 61,24 % gimnazjalistów chciałoby w przyszłości uczyć się w szkołach wyższych, 22,80% nie ma sprecyzowanych planów, pozostałych 15,96% gimnazjalistów wyklucza taką możliwość, co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 35. Czy chciałbyś/chciałabyś w przyszłości studiować?

Źródło: opracowanie własne

Wśród najczęściej wymienianych profili kształcenia przez gimnazjalistów są:

Kierunek kształcenia:	Liczba osób	%
mechanik	37	6,99%
matematyczno-fizyczny	35	6,62%
mundurowy	34	6,43%
handlowy	34	6,43%
biologiczno-chemiczny	28	5,29%
ogólny	26	4,91%
politologiczno-prawny	26	4,91%
informatyczny	26	4,91%
języki obce	23	4,35%
humanistyczno-artystyczny	23	4,35%
logistyczny	22	4,16%
ochrona środowiska	21	3,97%
dziennikarsko-społeczny	19	3,59%
gastronomiczne	22	4,16%
matematyczno-przyrodniczy	17	3,21%
sportowy	14	2,65%
menedżerski	11	2,08%
policyjno-prawny	11	2,08%
fryzjer	10	1,89%
elektryk	9	1,70%

budowlany	10	1,89%
cukiernik	8	1,51%
hotelarski	8	1,51%
leśny	7	1,32%
plastyczny	7	1,32%
ślusarz	5	0,95%
matematyczno-informatyczny	4	0,76%
kosmetyczka	4	0,76%
medyczny	4	0,76%
geodezja	3	0,57%
humanistyczny	2	0,38%
piekarz	2	0,38%
ekonomiczny	2	0,38%
weterynaryjny	2	0,38%
psychologiczny	2	0,38%
florystka	2	0,38%
matematyczno-językowy	1	0,19%
kucharz	1	0,19%
wizażystka	1	0,19%
z matura międzynarodową	1	0,19%
spedytor	1	0,19%
farmacja	1	0,19%
grafika	1	0,19%
geologia	1	0,19%
rolnictwo	1	0,19%

Kolejnym pytaniem, na jakie młodzi respondenci musieli odpowiedzieć dot. wskazania miejscowości w jakiej zamierzają kontynuować naukę. Wśród tych miejscowości największym zainteresowaniem cieszyło się Choszczno (58,31%), następnie był Szczecin (11,40%) oraz Kalisz Pomorski (9,77%). Respondenci wymieniali również następujące miejscowości: Gorzów Wlkp., Stargard Szcz. i Barlinek. Niezdecydowanych było 6,51% młodzieży.

Większość respondentów ocenia warunki do nauki proponowane przez szkoły w Powiecie choszczeńskim jako dobre bądź przeciętne.

Poziom kształcenia 45,60% badanej młodzieży ocenia jako dobry, 37,46% jako przeciętny, 10,10% jako bardzo dobre, 3,91% jako zły, a 0,65% jako bardzo zły.

Materiały i pomoce dydaktyczne oceniane są przez 45,28% badanej młodzieży jako dobre, 36,48% jako przeciętne, 11,07% jako bardzo dobre, 5,21% jako złe, a 0,98% jako bardzo złe.

Według 41,69% respondentów baza sportowa oceniane jest jako dobra, 28,01% jako przeciętna, 23,78% jako bardzo dobra, 3,58% jako zła, a 0,98% jako bardzo zła.

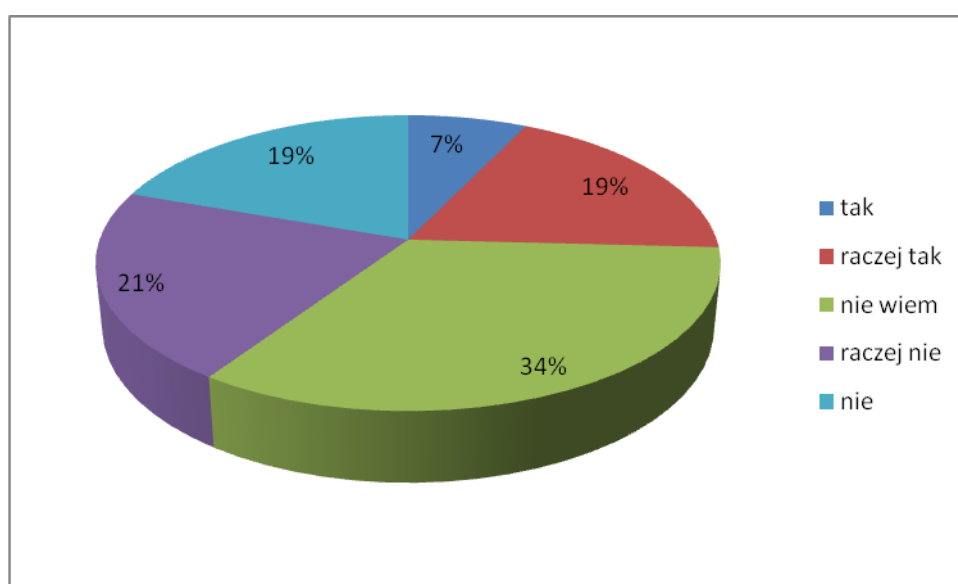
Bazę techniczną ocenia 42,35% badanej młodzieży jako dobrą, 36,81% jako przeciętną, 14,98% jako bardzo dobrą, 2,93% jako złą, a 0,33% jako bardzo złą.

Kadra pedagogiczna oceniana przez 48,21% badanej młodzieży jest jako dobra, 26,71% jako przeciętna, 15,96% jako bardzo dobra, 5,21% jako zła, a 0,98% jako bardzo zła.

Oferta zajęć pozalekcyjnych oceniana jest przez 39,74% badanej młodzieży jako dobra, 29,97% jako przeciętna, 16,29% jako bardzo dobra, 9,77% jako zła, a 2,93% jako bardzo zła. Oferta profili/ kierunków kształcenia oceniana jest przez 39,74% badanej młodzieży jako dobra, 31,92% jako przeciętna, 11,73% jako bardzo dobra, 9,77% jako zła, a 2,93% jako bardzo zła.

Niepokoić może rysujący się brak zakorzenienia dzieci w zamieszkiwanych gminach i Naszym Powiecie. Gimnazjaliści zapytani o to, czy wiążą swoje losy z Powiatem choszczeńskim odpowiedzieli przecząco (40,53%). Chciałoby zostać 25,82% dzieci, a 33,66% jeszcze nie ma wizji przyszłości (wykres nr 36). Jest to ważny sygnał, ponieważ w dłuższej perspektywie czasowej odpływ młodych ludzi może niekorzystnie odbić się na strukturze demograficznej Powiatu.

Wykres 36. Czy wiążesz swoje losy z Powiatem choszczeńskim?

Źródło: opracowanie własne.

Ostatnie pytanie jakie zostało zadane gimnazjalistom, dotyczyło uczestnictwa w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Niestety 57% badanej młodzieży nie jest zainteresowanych uczestnictwem w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych. Natomiast pozostałe osoby jako dodatkowe zajęcia jakich uczestnictwem są zainteresowani wymieniali: zajęcia sportowe (43 os.), plastyczne (17 os.), teatralne (15 os.), muzyczne (15 os.) i fotograficzne (15 os.). Niestety tylko pojedyncze osoby zainteresowane są uczestnictwem w zajęciach z przedmiotów: matematyka, biologia i języki obce.

Załącznik nr 4

Analiza ankiet wśród maturzystów

Niniejsze podsumowanie jest efektem przeprowadzonego badania ankietowego skierowanego dla maturzystów szkół ponadgimnazjalnych z terenu Powiatu choszczeńskiego w okresie wrzesień – październik 2015 r. w ramach konsultacji społecznych prowadzonych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Choszczeńskiego na lata 2016 – 2030.

Podstawowym celem przeprowadzonego badania była ocena zadowolenia z warunków nauki, przygotowania ucznia do egzaminu maturalnego, rodzaju oferowanych zajęć przez szkołę oraz zadowolenia z uczestnictwa w nich jak również zapotrzebowania zgłaszanego przez uczniów na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne oraz planów edukacyjnych uczniów po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej z Powiatu choszczeńskiego. Zapewnienie odpowiednich warunków nauki przeprowadzonych na wysokim poziomie, możliwość rozwoju edukacyjnego uczniów na etapie szkoły ponadgimnazjalnej tworzą obraz przyszłego rynku pracy, którego ważnymi graczami będą wchodzący w późniejszym czasie na ten rynek absolwenci szkół.

W badaniu wzięło udział łącznie 228 osób, z czego 62% stanowiły kobiety. Wśród respondentów w obu typach szkół dominowały kobiety, w Liceum Ogólnokształcącym stanowiły 65%, a w Technikum 58%. Wśród respondentów biorących udział w badaniu 64% zamieszkuje obszary poza Choszczem, 36% badanych w miejscowości w której znajduje się szkoła ponadgimnazjalna - czyli w Choszczynie.

Istotną zmienną w badaniu aspiracji edukacyjnych młodzieży jest wykształcenie rodziców. Zapytaliśmy zatem naszych respondentów o wykształcenie ich matek i ojców. Najczęściej wskazywanym poziomem wykształcenia rodziców badanych uczniów, wśród matek (39%) było wykształcenie średnie, zaś u ojców (41%), było wykształcenie zasadnicze zawodowe. Na drugim miejscu w przypadku kobiet wykształcenie zasadnicze zawodowe (34%), a w przypadku mężczyzn średnie (36%). Trzecim w kolejności, najczęściej pojawiającym się poziomem wykształcenia rodziców, zarówno w grupie matek, jak i ojców, było wykształcenie wyższe (odpowiednio 22% i 21%). Na czwartym ostatnim miejscu wskazywane zarówno w przypadku matek (4%) i jak i ojców (3%), było wykształcenie podstawowe.

Zapytaliśmy także o statut rodziców na rynku pracy. Spośród sugerowanych odpowiedzi najczęściej zaznaczana w przypadku matek (70%) jak i ojców (87%) wskazano odpowiedź „pracuje”. Natomiast spośród badanej grupy respondentów 30% matek i 13% ojców została zdeklasowana jako „nie pracuje”.

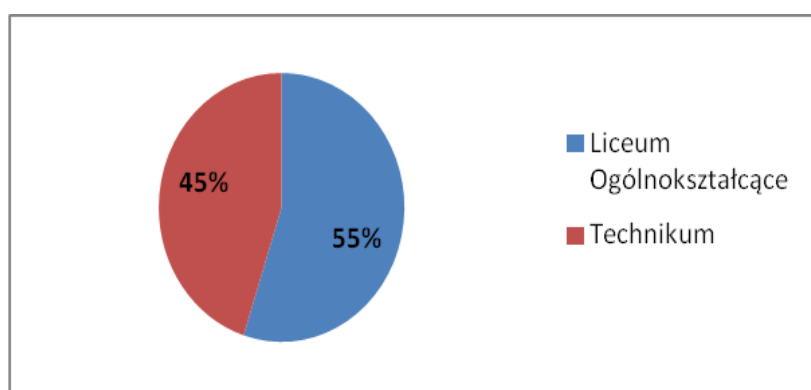
Wybór szkoły ponadgimnazjalnej jest pierwszą kluczową decyzją podejmowaną przez młodego człowieka. Determinuje ona w dużym stopniu jego przyszłą karierę zawodową, wpływa na jakość życia, jest także znaczącym elementem planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej. Powinna być zatem oparta o znajomość samego siebie, a także o możliwości tkwiące w środowisku. Uczeń poznaje siebie na podstawie własnych doświadczeń oraz informacji z otoczenia. W całym cyklu rozwojowym młodego człowieka niezmiernie ważna

jest również przynależność społeczna rodziców, ich wykształcenie, pochodzenie i tradycje rodzinne, styl życia członków rodziny tworzą zespół cech, które oddziałują na aspiracje edukacyjne rodzin. Warunki rodzinne stanowią podstawowe źródło doświadczeń, jakie zdobywa dziecko.

Przedmiotowe badanie było przeprowadzane za pomocą ankiety, która była anonimowa i obejmowała 13 pytań. Pytania nr 1-7 oraz nr 10,11,13 to pytania zamknięte jednokrotnego wyboru. Pytanie nr 8 – to pytanie zamknięte z możliwością wyboru kilku odpowiedzi, zaś pytania nr 9 i 12 były pytaniami otwartymi wymagającymi własnych odpowiedzi uczniów.

W badaniu wzięło udział 125 uczniów liceum ogólnokształcącego (co stanowi 55% respondentów) oraz 103 uczniów techników. Jak przedstawia powyższa analiza, większa część uczniów z terenu Powiatu choszczeńskiego wybiera liceum ogólnokształcące jako kierunek swojej dalszej edukacji.

Wykres 37. Jestem uczniem/uczennicą?

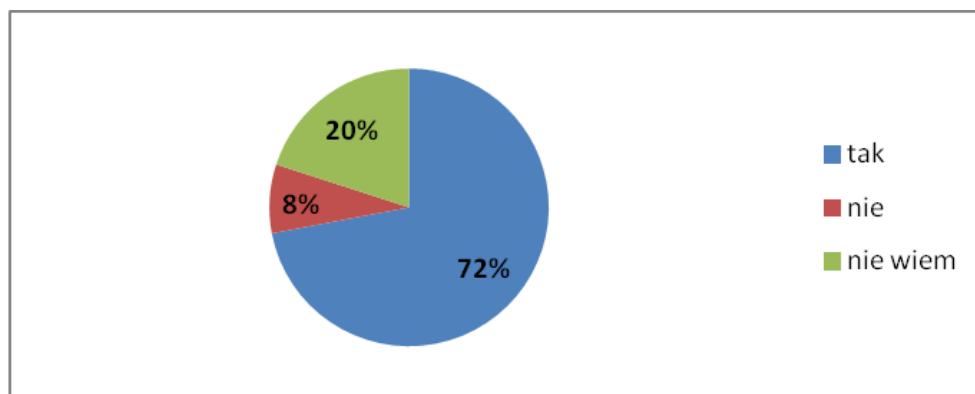

Źródło: opracowanie własne

W przypadku liceum ogólnokształcącego większą część stanowią kobiety - 65% uczniów, nieco niższy procent kobiet uczęszczających można zauważyć w przypadku techników bo 58%. Co w konsekwencji daje do zrozumienia, że kobiety coraz częściej wybierają kierunki techniczne.

Na pytanie czy zamierzasz zdawać maturę w 2016 r., większość badanych odpowiedziała „tak” - aż 92%, z czego 63% stanowiły kobiety, 5% badanych zaznaczyła odpowiedź „nie”, zaś 3% odpowiedziało „nie wiem”.

Wykres 38. Czy zamierzasz kontynuować naukę?

Źródło: opracowanie własne

Wśród badanych 72% z nich potwierdza podjęcie dalszej nauki po zakończeniu edukacji w szkole ponadgimnazjalnej (w tym 67% kobiet), 20% nie wie jeszcze czy podejździe do egzaminu maturalnego (w tym 9% kobiet), zaś 8 procent badanych potwierdziło że nie podejździe do egzaminu maturalnego (w tym 9% kobiet).

Tabela 51. Jak oceniasz swoje przygotowanie do egzaminu maturalnego?

Jak oceniasz swoje przygotowanie do egzaminu maturalnego?	Razem		Dziewczęta		Chłopcy		Liceum Ogólnokształcące		Technikum	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Dobrze	55	25	28	51	27	49	33	27	22	22
Raczej dobrze	115	51	77	67	38	33	68	56	47	46
Słabo	52	23	34	65	18	35	21	17	31	30
Źle	2	1	0	0	2	1	0	0	2	2

Źródło: opracowanie własne

Odpowiedzi na powyższe pytanie udzieliło 224 badanych, 4 osoby nie udzieliły żadnej odpowiedzi. Grupą, która najlepiej ocenia swoje przygotowanie do egzaminu maturalnego są uczniowie liceum ogólnokształcącego, 27% uczniów uważa, że jest dobrze przygotowana, zaś 56% że raczej dobrze, 17% uważa że słabo. Żaden uczeń liceum ogólnokształcącego nie udzielił odpowiedzi, że jest źle przygotowany/a do egzaminu maturalnego. W przypadku odpowiedzi udzielonej przez uczniów techników widać różnicę w stosunku do odpowiedzi udzielonych przez uczniów liceum ogólnokształcącego. 22% badanych uważa że jest dobrze przygotowana do egzaminu maturalnego, 46 % badanych udzieliło odpowiedzi że raczej dobrze, 30% uważa że jest słabo przygotowana do egzaminu maturalnego, zaś 2% uważa że jest źle przygotowana do egzaminu.

Kolejnym pytaniem, na które uczniowie mieli odpowiedzieć dot. oceny warunków nauki proponowanej przez szkołę tj. poziom kształcenia, materiały i pomoce dydaktyczne, bazę sportową, bazę techniczną, kadre pedagogiczną, ofertę zajęć pozalekcyjnych oraz profil/kierunek kształcenia. Zastosowana skala ocen przedstawiała się następująco: bardzo dobrze, dobrze, przeciętnie, źle i bardzo źle.

Wśród respondentów 15% z nich oceniło bardzo dobrze poziom kształcenia w szkołach do których uczęszczają, 63% określiło jako dobry zaś 22% jako przeciętny. Żaden uczeń nie stwierdził, że poziom kształcenia jest zły czy też bardzo zły.

Stosowane materiały i pomoce dydaktyczne w trakcie procesu kształcenia są oceniane przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych jako jako bardzo dobre (21% badanych), dobre (37% badanych), przeciętne (35% badanych), źle (7% badanych), bardzo źle (0,8% badanych).

Baza sportowa proponowana przez szkoły ponadgimnazjalne Powiatu choszczeńskiego została oceniona następująco: bardzo dobrze (32% badanych), dobrze 47% (badanych), przeciętnie (16% badanych), źle (6% badanych) – nikt nie zastosował oceny bardzo źle.

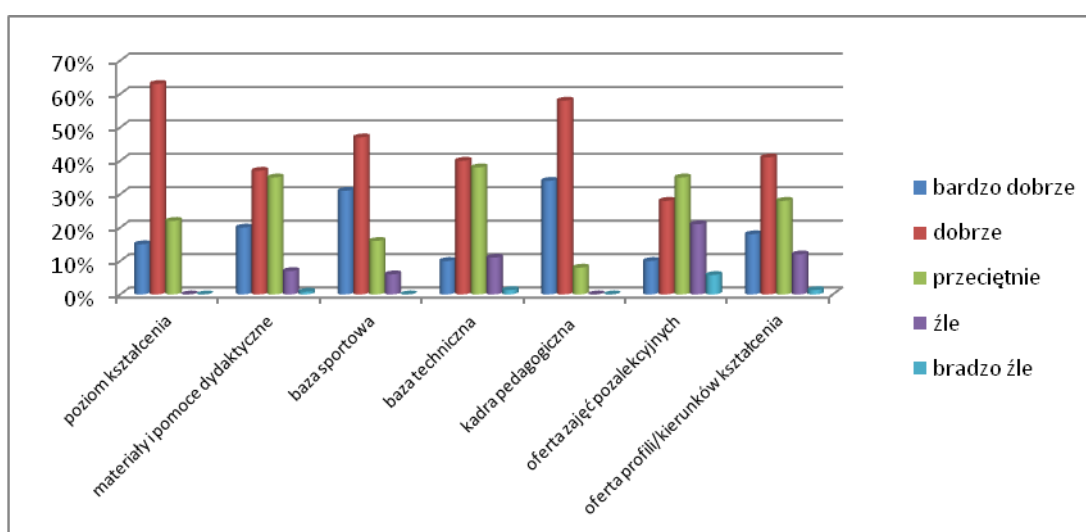
Baza techniczna stanowiąca podstawowy element funkcjonowania szkoły została oceniona następująco: bardzo dobrze (10% badanych), dobrze (40% badanych), przeciętnie (38% badanych), źle (11% badanych), bardzo źle (1,3% badanych).

Kadra pedagogiczna została oceniona przez badanych bardzo dobrze (34% badanych), dobrze (57% badanych), przeciętnie (8% badanych), nikt z badanych nie zaznaczył w tym przypadku odpowiedzi źle czy też bardzo źle.

Oferta zajęć pozalekcyjnych została oceniona następująco: bardzo dobrze (10% badanych), dobrze (29% badanych), przeciętnie (8% badanych), nikt nie określił zajęć pozalekcyjnych jako źle czy też bardzo źle.

Oferta profili/kierunków kształcenia oferowana przez szkoły ponagimnazjalne Powiatu choszczeńskiego zostały ocenione następująco: bardzo dobrze (18% badanych), dobrze (41% badanych), przeciętnie (28% badanych), źle (12% badanych), bardzo źle (1,3% badanych). Poniżej przedstawiona została analiza danych uzyskanych podczas udzielonej odpowiedzi na przedmiotowe pytanie.

Wykres 39. Jak oceniasz warunki do nauki proponowane przez Twoją szkołę?

Źródło: opracowanie własne

Kolejne pytanie jakie zadano respondentom dot. udziału w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych w szkole w ramach programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (UE). Wśród badanych 63% z nich potwierdziło udział w zajęciach pozalekcyjnych współfinansowanych ze środków UE organizowanych w szkole.

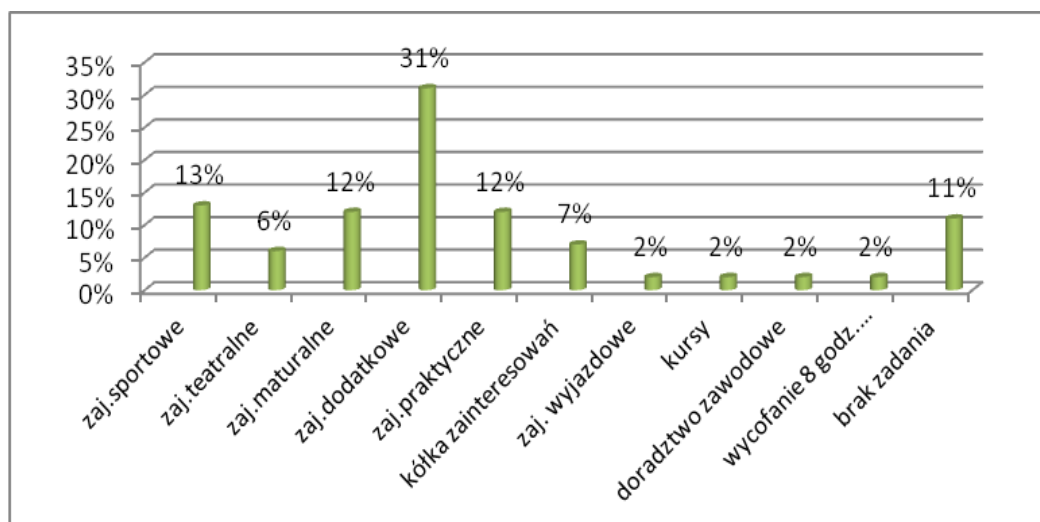
Na przestrzeni lat w obu szkołach ponadgimnazjalnych realizowane były projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 9.1.2 oraz 9.2. Uczniowie mogli korzystać z doradztwa edukacyjno – zawodowego, zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć specjalistycznych itp. 51% uczniów uczestniczących na zajęcia dodatkowe wyraża swoje zadowolenie, 14% badanych uważa że nie było zadowolonych, zaś 35% badanych nie ma zdania.

Kolejne pytanie dot. wymienienia zajęć pozalekcyjne, które według nich są najbardziej przydatne. Tutaj respondenci mogli zaznaczyć kilka odpowiedzi, na ich podstawie określono najbardziej przydatne z punktu widzenia uczniów. Na pierwszym miejscu uplasowały się zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze (60% badanych), na drugim miejscu zajęcia specjalistyczne(48% badanych), na trzecim miejscu organizacja kółek zainteresowań (45% badanych), na czwartym miejscu zajęcia organizowane poza szkołą lub poza lekcjami

(37% badanych), indywidualne doradztwo edukacyjno – zawodowe zaznaczyło 21% badanych.

Pytanie nr 9 - Napisz co według Ciebie należałoby zmienić bądź też jakie zajęcia zorganizować w szkole aby stały się one przydatne? Powyższe pytanie było pytaniem otwartym i każdy badany mógł napisać swoje sugestie odnośnie zajęć jakie można by wprowadzić do szkoły i zachęcić młodzież do uczestnictwa w nich. Nie każdy z badanych udzielił odpowiedzi na powyższe pytanie w związku z czym należy traktować to jako brak uwag do rodzaju prowadzonych dotychczas zajęć w szkole. Odpowiedzi jakie udzielono prezentowały się następująco.

Wykres 40. Napisz co według Ciebie należałoby zmienić bądź też jakie zajęcia zorganizować w szkole aby stały się one przydatne ?

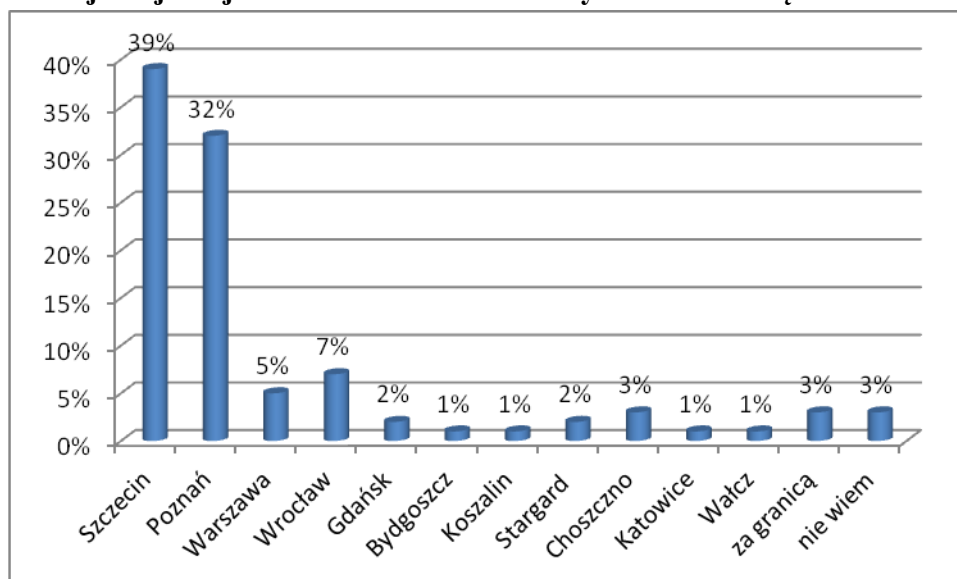
Źródło: opracowanie własne

W kolejnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie - czy są zainteresowani uczestnictwem w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych organizowanych w szkole w ramach programów współfinansowanych ze środków UE. Ponad 77% badanych deklaruje chęć wzięcia udziału w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych organizowanych w ramach programów współfinansowanych ze środków UE, 23% nie wyraża chęci uczestniczenia w dodatkowych zajęciach.

Następnie maturzyści zostali poproszeni o przedstawienie swoich planów edukacyjnych po napisaniu egzaminu maturalnego. Prawie ¾ badanych deklaruje po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej rozpocząć studia (70% badanych), 11% badanych zamierza podjąć naukę w szkole policealnej, 10% badanych nie zamierza kontynuować nauki, zaś 9% badanych planuje się zapisać na kurs celem podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych.

Kolejne pytanie, jakie zostało uczniom zadane należało do pytań otwartych, a badani mieli wskazać miasto w którym zamierzają kontynuować naukę po ukończeniu szkoły ponadgimnazjalnej do której uczęszczają. Na pytanie nie odpowiedzieli jednak wszyscy tylko 155 osób z pośród 228 osób badanych. Analizę wskazanych odpowiedzi przedstawia wykres nr 41.

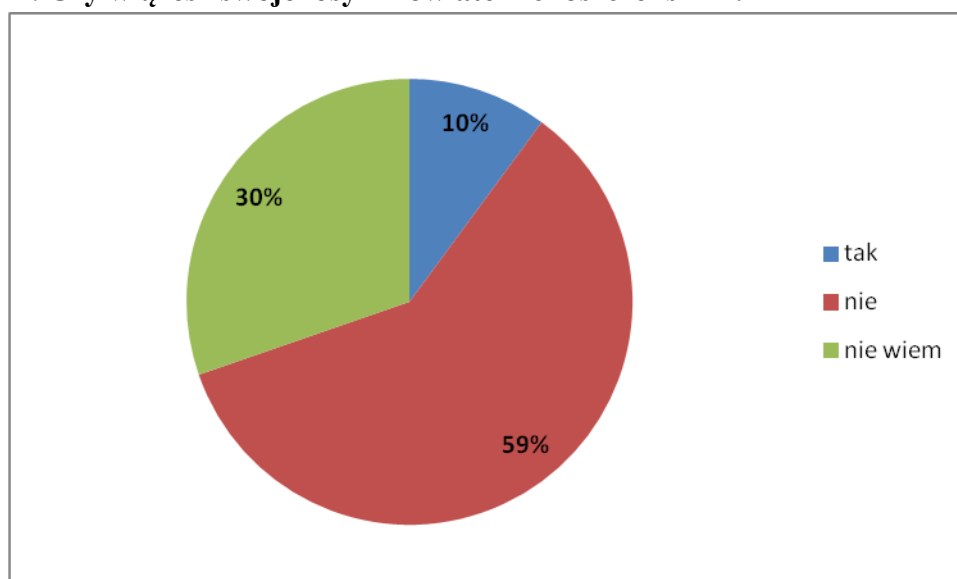
Wykres 41. W jakiej miejscowości zamierzasz kontynuować naukę?

Źródło: opracowanie własne.

Większość badanych odpowiedziała, że nie wiąże swoich losów z Powiatem choszczeńskim, tylko 10% badanych potwierdziła że po zakończeniu edukacji osiedli się na terenie Powiatu choszczeńskiego, zaś 30% badanych nie wie czy będzie wiązać swoje losy z Powiatem choszczeńskim.

Wykres 42. Czy wiążesz swoje losy z Powiatem choszczeńskim?

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik nr 5

Analiza ankiet wśród mieszkańców Powiatu

Ankiety przeprowadzono w okresie czerwiec-listopad 2015 r. wśród osób związanych z Powiatem choszczeńskim (wśród nich 95,9% stanowiły osoby zamieszkujące Powiat). Wzięło w niej udział 486 osób, w tym kobiety stanowiły 68,7%. Wśród respondentów 4,7% stanowiły osoby poniżej 25 lat (w tym 7 kobiet), 51,4% stanowiły osoby w wieku 26-45 lat (w tym 148 kobiet), 35,4% stanowiły osoby w wieku 46-60 lat (mężczyźni), 5,6% stanowiły osoby powyżej 61 roku życia (mężczyźni), ponadto 14 osób nie wskazało swojego wieku. Wśród respondentów ze względu na rodzaj zatrudnienia dominowały osoby pracujące, które stanowiły 72,2 % badanych, następnie osoby bezrobotne – 18,7%, przedsiębiorcy 2,3 %, rolnicy 0,6%, emeryci i renciści 1,2%, studenci 2,1% i inni 0,2%, ponadto 2,9% badanych nie wskazało swojego rodzaju zatrudnienia.

W pierwszej kolejności osoby ankietowane zostały poproszone o zaznaczenie trzech aspektów, które są najpilniejsze do poprawy w Powiecie choszczeńskim w najbliższym czasie. Są to:

1. Zmniejszenie bezrobocia (286 głosów),
2. Poprawa infrastruktury drogowej – drogi powiatowe (249 głosów),
3. Poprawa jakości usług medycznych (211 głosów),
4. Rozwój przedsiębiorczości (190 głosów),
5. Rozwój turystyki, w tym infrastruktury rowerowej (132 głosy).

W kolejnym pytaniu respondenci musieli ocenić poszczególne elementy związane z funkcjonowaniem Powiatu choszczeńskiego. Poniżej wpisano jedynie te oceny, które respondenci najczęściej zaznaczali.

Tabela 52. Ocena poszczególnych elementów związanych z funkcjonowaniem Powiatu

	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Ekologia							
Jak ocenia Pan/i stan środowiska naturalnego na terenie Powiatu?		33%	37%				
Jak ocenia Pan/i działania władz Powiatu w kierunku ochrony naturalnych walorów Powiatu?			30%	26%			
Jak ocenia Pan/i poziom edukacji ekologicznej mieszkańców Powiatu?			24%	24%	22%		
	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Gospodarka i rynek pracy							
Jak ocenia Pan/i atrakcyjność inwestycyjną obszaru Powiatu (cechy, dzięki którym jest atrakcyjna dla inwestorów z zewnątrz)?			23%	17%	20%		
Jak ocenia Pan/i możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie Powiatu?					32%	25%	23%

Jak ocenia Pan/i jakość wsparcia skierowanego do osób bezrobotnych lub biernych zawodowo?				23%	19%	19%	
Jak ocenia Pan/i warunki do prowadzenia działalności rolnej (czy organizowane są szkolenia, czy rolnicy mają dostęp do informacji na temat specjalizacji lub zmiany profilu upraw)?			14%	61%			
Jak ocenia Pan/i warunki prowadzenia działalności gospodarczej (udogodnienia i ulgi dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania własnej działalności)?			24%	35%	18%		
Jak ocenia Pan/i dostępność usług na terenie Powiatu (handel, punkty usługowe)?		28%	42%				
Jak ocenia Pan/i promocję przedsiębiorczości wśród mieszkańców Powiatu?			28%	33			
Jak ocenia Pan/i różnorodność i jakość form wsparcia skierowanych do przedsiębiorców/rolników lub osób planujących podjąć takie działalności?			19%	45%	16%		
	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Infrastruktura							
Jak ocenia Pan/i stan dróg w Powiecie?			21%		36%	20	
Jak ocenia Pan/i małą infrastrukturę drogową w Powiecie (ciągi pieszo-rowerowe, oświetlenie, przystanki, itp.)?			22%		30%	24%	
Jak ocenia Pan/i dostęp do Internetu w Twojej miejscowości?		29%	32%				
	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Edukacja i kultura							
Jak ocenia Pani/i jakość oferty edukacyjnej na terenie Powiatu (poziom nauczania, dostęp do nowoczesnych form edukacji, dostosowanie do potrzeb rynku itp.)		19%	40%		15%		
Jak ocenia Pan/i jakość oferty i stan obiektów oświatowych na terenie Powiatu (przedszkola, szkoły)?		22%	44%				
Jak ocenia Pan/i jakość i ofertę obiektów kulturalno-edukacyjnych (świetlice, biblioteki, domy kultury itp.) w Powiecie?		23%	41%				
Jak ocenia Pan/i atrakcyjność oferty kulturalno-rozrywkowej Powiatu?			34%	19%	18%		
Jak ocenia Pan/i poziom uczestnictwa w kulturze mieszkańców Powiatu?			22%	32%	19%		
	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Turystyka i rekreacja							
Jak ocenia Pan/i atrakcyjność turystyczną Powiatu (ilość i jakość zabytków, miejsc atrakcyjnych pod względem przyrodniczym, ścieżki przyrodnicze i edukacyjne itp.)?		23%	36%		14%		
Jak ocenia Pan/i poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej (baza noclegowa, gastronomiczna)?			31%		26%		

Jak ocenia Pan/i działania promocyjne Powiatu, mającą na celu pozyskanie potencjalnych turystów?			19%	28%	25%		
	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Społeczeństwo							
Jak ocenia Pan/i poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej (angażowanie się w działania na rzecz Powiatu, udział w podejmowaniu decyzji dotyczących Powiatu, liczba i jakość działań organizacji pozarządowych itp.) ?			21%	33%	23%		
Jak ocenia Pan/i poziom utożsamiania się mieszkańców Powiatu z obszarem terytorialnym Powiatu?			25%	33%	19%		
Jak ocenia Pan/i poziom usług pomocy społecznej w Powiecie?			27%	34%	14%		
Jak ocenia Pan/i ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Powiatu dla dzieci?			30%	20%	24%		
Jak ocenia Pan/i ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Powiatu dla młodzieży?			21%	20%	32%		
Jak ocenia Pan/i ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Powiatu dla dorosłych?			23%	20%	32%		
Jak ocenia Pan/i ofertę spędzania wolnego czasu na terenie Powiatu dla seniorów?			18%	29%	26%		
Jak ocenia Pan/i poziom współpracy mieszkańców oraz organizacji społecznych na rzecz efektywnego funkcjonowania i rozwoju społeczności lokalnych z terenu Powiatu?			18%	41%	21%		
	<i>bardzo dobrze</i>	<i>dobrze</i>	<i>raczej dobrze</i>	<i>nie wiem</i>	<i>raczej źle</i>	<i>źle</i>	<i>bardzo źle</i>
Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia							
Jak ocenia Pan/i poziom bezpieczeństwa w Powiecie ?		19%	42%	20%			
Jak ocenia Pan/i poziom dostępności do usług medycznych w Powiecie (liczba przychodni, aptek, łóżek szpitalnych, zakres usług oferowanych przez podmioty ochrony zdrowia)?			34%		22%		
Jak ocenia Pan/i jakość usług medycznych świadczonych na terenie Powiatu? (szpitale, przychodnie)			31%		25%		

Źródło: opracowanie własne

Według badanych osób:

- cztery mocne strony Powiatu choszczeńskiego to:
 - korzystne położenie (299 głosów),
 - wysokie walory środowiska przyrodniczego (277 głosów),
 - dobre połączenia komunikacyjne z większymi miastami (PKP, linie autobusowe) (198 głosów),
 - dostęp do Internetu (199 głosów).

- trzy słabe strony Powiatu choszczeńskiego to:
 - wysoka stopa bezrobocia (261 głosów),
 - zły stan dróg (258 głosów),
 - brak ścieżek rowerowych (178 głosów).
- trzy największe zagrożenia dla rozwoju Powiatu choszczeńskiego to:
 - ucieczka ludzi młodych z obszarów wiejskich do większych miast (328 głosów),
 - trudności budżetowe (283 głosy),
 - słaba jakość infrastruktury drogowej (dróg, chodników) (176 głosów).
- trzy szanse rozwojowe dla obszaru Powiatu choszczeńskiego to:
 - wykorzystanie środków z Unii Europejskiej (371 głosów),
 - wysokie walory środowiska naturalnego (214 głosów),
 - agroturystyka i turystyka (209 głosów).

Spis tabel

TABELA 1. MATRYCA SPÓJNOŚCI.....	19
TABELA 2. MATRYCA SPÓJNOŚCI.....	21
TABELA 3. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM.....	31
TABELA 4. STAN LUDNOŚCI W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM W LATACH 2010 – 2014.....	32
TABELA 5. LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM.....	33
TABELA 6. CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKOWYCH – STAN NA 31.12.2013	33
TABELA 7. PRZYROST NATURALNY LUDNOŚCI W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM.....	35
TABELA 8. MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM	36
TABELA 9. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2009-2014.....	38
TABELA 10. BEZROBOTNI WEDŁUG GMIN NA DZIEŃ 31 MARCA 2015 R.....	39
TABELA 11. STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH.....	41
TABELA 12. LICZBA OFERT PRACY, LICZBA WIZYT I WOLNE MIEJSCA PRACY ZDOBYTE PODCZAS WIZYT U PRACODAWCÓW W LATACH 2011-2014	43
TABELA 13. FORMY AKTYWIZACJI OSÓB BEZROBOTNYCH WYKORZYSTYWANE PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W CHOSZCZNI W 2014 R. I 2011 R.....	43
TABELA 14. LICZBA UCZNIÓW UCZĘSZCZAJĄCĄ DO ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1 IM. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO W CHOSZCZNI ORAZ ZESPOŁU SZKÓŁ NR 2 IM. NOBLISTÓW POLSKICH W CHOSZCZNI W LATACH 2010 -2014.....	48
TABELA 15. ABSOLWENCI ZESPOŁU SZKÓŁ NR 1 IM. BOLESŁAWA KRZYWOUSTEGO W CHOSZCZNI ORAZ ZESPOŁU SZKÓŁ NR 2 IM. NOBLISTÓW POLSKICH W CHOSZCZNI W LATACH 2010-2014.....	49
TABELA 16. PLANOWANE ODDZIAŁY I LICZBA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH TYPACH SZKÓŁ.....	49
TABELA 17. LICZBA ETATÓW NAUCZYCIELI ZATRUDNIONYCH W SZKOŁACH I PLACÓWKACH POWIATU (BEZ SZKÓŁ NIEPUBLICZNYCH).....	52
TABELA 18. STRUKTURA ZATRUDNIENIA NAUCZYCIELI WEDŁUG STOPNIA AWANSU ZAWODOWEGO.....	53
TABELA 19. PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W TYM Z UNII EUROPEJSKIEJ REALIZOWANE W LATACH 2010 – 2014 W SZKOŁACH PROWADZONYCH PRZEZ POWIAT CHOSZCZEŃSKI.....	53
TABELA 20. DZIAŁALNOŚĆ DIAGNOSTYCZNA PORADNI W LATACH 2012 – 2014.....	58
TABELA 21. FORMY POMOCY UDZIELANE PRZEZ PORADNIĘ NAUCZYCIELOM, PEDAGOGOM I RODZICOM W LATACH 2012 – 2014	59
TABELA 22. LICZBA PACJENTÓW NA ODDZIAŁACH W LATACH 2012 – 2014	60
TABELA 23. ZESTAWIENIE POSIADANEGO PERSONELU MEDYCZNEGO W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM DANE 2014.....	62
TABELA 24. LICZBA WNIOSKÓW ROZPATRZONYCH PRZEZ ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2010-2014	65
TABELA 25. ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2010-2014 OSOBY PRZED 16 ROKIEM ŻYCIA	65
TABELA 26. ORZECZENIA O STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W LATACH 2010-2014 OSOBY POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA.....	66

TABELA 27. LICZBA OSÓB KTÓRE ZOSTAŁY OBJĘTE WSPARCIEM W RAMACH UDZIAŁU W PROJEKCIE W LATACH 2010 – 2014 R.....	67
TABELA 28. ZDARZENIA NA TERENIE POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO W LATACH 2010 – 2014.....	68
TABELA 29. LICZBA OGÓLNA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH I LICZBA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH O CHARAKTERZE KRYMINALNYM W LATACH 2010 - 2014.....	68
TABELA 30. ZAGROŻENIE I PRZESTĘPSTWA W LATACH 2010 -2014.....	69
TABELA 31. WYKRYWALNOŚĆ OGÓLNA PRZESTĘPSTW W LATACH 2010-2014.....	69
TABELA 32. WYKRYWALNOŚĆ PRZESTĘPSTW O CHARAKTERZE KRYMINALNYM W LATACH 2010-2014 ...	69
TABELA 33. ZAGROŻENIA W RUCHU DROGOWYM NA DROGACH POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO W LATACH 2010 – 2014	70
TABELA 34. KOLIZJE NA DROGACH POWIATOWYCH W LATACH 2010 -2014.....	70
TABELA 35. OBSZAR, LICZBA LUDNOŚCI, ILOŚĆ OBIEKTÓW NADZOROWANYCH PRZEZ PSSE CHOSZCZNIE W 2014 R.	71
TABELA 36. BIBLIOTEKI PUBLICZNE W LATACH 2011-2014	73
TABELA 37. LICZBA IMPREZ KULTURALNYCH WSPIERANYCH FINANSOWO ZE ŚRODKÓW STAROSTWA POWIATOWEGO W CHOSZCZNIE W LATACH 2010 – 2014 Z PODZIAŁEM NA LATA.....	74
TABELA 38. INFRASTRUKTURA SPORTOWA W POWIECIE	75
TABELA 39. OSIĄGNIĘCIA KAJAKPOLISTÓW MOSW CHOSZCZNO.....	79
TABELA 40. ZASOBY MIESZKANIOWE W LATACH 2009-2013 WEDŁUG LOKALIZACJI	85
TABELA 41. ZASOBY MIESZKANIOWE W 2013 R.	85
TABELA 42. ZASOBY MIESZKANIOWE WG FORM WŁASNOŚCI W POWIECIE W ROKU 2009 I 2013	86
TABELA 43. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH.....	87
TABELA 44. CHARAKTERYSTYKA DRÓG POWIATOWYCH W LATACH 2001, 2005 I 2013 (KM).....	88
TABELA 45. STAN INFRASTRUKTURY KOLEJOWEJ DWOERCA KOLEJOWEGO W CHOSZCZNIE.....	94
TABELA 46. DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI WODOCIĄGOWEJ W ROKU 1999 I LATACH 2009-2013	94
TABELA 47. DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ W ROKU 1999 I LATACH 2009-2013.....	96
TABELA 48. PRZESTRZEŃ, INFRASTRUKTURA, ŚRODOWISKO.....	113
TABELA 49. EDUKACJA, KULTURA, TURYSTYKA, SPORT, OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA.....	114
TABELA 50. GOSPODARKA	116
TABELA 51. JAK OCENIASZ SWOJE PRZYGOTOWANIE DO EGZAMINU MATURALNEGO?	123
TABELA 52. OCENA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ZWIĄZANYCH Z FUNKCJONOWANIEM POWIATU.	127

Spis wykresów

WYKRES 1. DYNAMIKA ZMIAN LICZBY LUDNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO W LATACH 2010 -2013	32
WYKRES 2. CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP WIEKOWYCH – STAN NA 31.12.2013	34
WYKRES 3. PRZYROST NATURALNY POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO WZGLĘDEM WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO W LATACH 2010 – 2013.	35
WYKRES 4. BEZROBOTNI W GMINACH POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO	37
WYKRES 5. STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM W LATACH 2009-2014.....	38
WYKRES 6. STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH WG WIEKU	39
WYKRES 7. STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH WG WYKSZTAŁCENIA	40
WYKRES 8. STRUKTURA POZIOMU BEZROBOCIA NA PRZESTRZENI POSZCZEGÓLNYCH MIESIĘCY 2014R.	41
WYKRES 9. WYSZCZEGÓLNIENIE OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z INDYWIDUALNEGO PORADNICTWA ZAWODOWEGO W LATACH 2010-2014	45
WYKRES 10. RODZAJE NAWIERZCHNI DRÓG POWIATOWYCH W KM - STAN NA 2014 R.	89
WYKRES 11. DŁUGOŚĆ DRÓG POWIATOWYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO (KM) W 2014 R.	89
WYKRES 12. CHARAKTERYSTYKA BUDŻETU POWIATOWEGO ZARZĄDU DRÓG W LATACH 2010-2014.....	90
WYKRES 13. ZDARZENIA DROGOWE W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM.....	91
WYKRES 14. POKRZYWDZENI W ZDARZENIACH DROGOWYCH.....	91
WYKRES 15. LICZBA ZAREJESTROWANYCH POJAZDÓW I WYDANYCH PRAW JAZDY W LATACH 2010-2014.....	92
WYKRES 16. CHARAKTERYSTYKA WYDAWANYCH LICENCJI, ZEZWOLEŃ I ZAŚWIADCZEŃ W ZAKRESIE TRANSPORTU W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM W LATACH 2010-2014	93
WYKRES 17. SIĘĆ WODOCIĄGOWA W GMINACH POWIATU NA 100 KM ²	95
WYKRES 18. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI WODOCIĄGOWEJ W % OGÓLU LUDNOŚCI.....	96
WYKRES 19. KORZYSTAJĄCY Z INSTALACJI KANALIZACYJNEJ W % OGÓLU LUDNOŚCI	97
WYKRES 20. ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM W LATACH 2009-2013	98
WYKRES 21. SIĘĆ GAZOWA W GMINACH POWIATU NA 100 KM ²	99
WYKRES 22. SIĘĆ GAZOWA W POWIECIE CHOSZCZEŃSKIM– ODBIORCY GAZU JAKO GOSPODARSTWA DOMOWE W LATACH 2009-2013.....	100
WYKRES 23. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO W LATACH 2009-2014.....	101
WYKRES 24. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH W 2014 ROKU	102
WYKRES 25. OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WG SEKCJI PKD2007 W 2014 ROKU	103
WYKRES 26. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WG SEKCJI PKD2007 W LATACH 2009-2014	104
WYKRES 27. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WG SEKCJI PKD2007 W LATACH 2009-2014	105
WYKRES 28. NOWOZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W LATACH 2009-2014	106
WYKRES 29. GRUNTY POWIATU CHOSZCZEŃSKIEGO W ZESTAWIENIU PROCENTOWYM – 01.2015 R.	107
WYKRES 30. LICZBA GOSPODARSTW ROLNYCH WG GRUP OBSZAROWYCH W 2010 R.	107

WYKRES 31. DOCHODY POWIATU I GMIN W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2010-2014.....	109
WYKRES 32. WYDATKI POWIATU I GMIN W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2010-2014	110
WYKRES 33. ZADŁUŻENIE POWIATU I GMIN W LATACH 2010-2014	111
WYKRES 34. W JAKIEJ SZKOLE ZAMIERZASZ KONTYNUOWAĆ NAUKĘ?	117
WYKRES 35. CZY CHCIAŁBYŚ/CHCIAŁABYŚ W PRZYSZŁOŚCI STUDIOWAĆ?	118
WYKRES 36. CZY WIĄŻESZ SWOJE LOSY Z POWIATEM CHOSZCZEŃSKIM?	120
WYKRES 37. JESTEM UCZNIEM/UCZENNICĄ?.....	122
WYKRES 38. CZY ZAMIERZASZ KONTYNUOWAĆ NAUKĘ?	122
WYKRES 39. JAK OCENIASZ WARUNKI DO NAUKI PROPONOWANE PRZEZ TWOJĄ SZKOŁĘ?	124
WYKRES 40. NAPISZ CO WEDŁUG CIEBIE NALEŻAŁOBY ZMIENIĆ BĄDŹ TEŻ JAKIE ZAJĘCIA ZORGANIZOWAĆ W SZKOLE ABY STAŁY SIĘ ONE PRZYDATNE ?.....	125
WYKRES 41. W JAKIEJ MIEJSCOWOŚCI ZAMIERZASZ KONTYNUOWAĆ NAUKĘ?	126
WYKRES 42. CZY WIĄŻESZ SWOJE LOSY Z POWIATEM CHOSZCZEŃSKIM?	126